

Valtioneuvoston kanslian (KPY 125) tilinpäätös 2022

Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat

VALTIONEUVOSTON KANSLIAN JULKAISUJA 2023:2

vnk.fi

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

Valtioneuvoston kanslian julkaisuja 2023:2

Valtioneuvoston kanslian (KPY 125) tilinpäätös 2022

Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat

Valtioneuvoston kanslia Helsinki 2023

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Valtioneuvoston kanslia

CC BY-NC-ND 4.0

ISBN pdf: 978-952-383-393-7

ISSN pdf: 2490-1164

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2023

Valtioneuvoston kanslian (KPY 125) tilinpäätös 2022 Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat

Valtioneuvoston kanslian julkaisuja 2023:2

Julkaisija Valtioneuvoston kanslia

Yhteisötekijä Valtioneuvoston kanslia

Kieli suomi **Sivumäärä** 112

Tiivistelmä

Valtioneuvoston kanslian kirjanpitoyksikön vuoden 2022 tilinpäätös koostuu toimintakertomuksesta, talousarvion toteutumista kuvaavista toteutumalaskelmista, tuottoja ja kuluja kuvaavasta tuotto- ja kululaskelmasta, tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavasta taseesta ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista. Valtioneuvoston kanslian kirjanpitoyksikön tilinpäätös sisältää myös oikeuskanslerinviraston toimintakertomuksen.

Tilinpäätökseen sisältyvä toimintakertomus sisältää johdon katsauksen toimintaan sekä raportoinnin ministeriön toiminnan yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta, kuvauksen toiminnallisesta tehokkuudesta, tuotoksista ja laadunhallinnasta sekä henkisten voimavarojen hallinnasta. Toimintakertomus sisältää myös sisäisen valvonnan arviointilausuman, kokonaisarviointien tulokset ja yhteenvedot väärinkäytöksistä.

Asiasanat tilinpäätös, talous, toimintakertomukset, valtioneuvoston kanslia

ISBN PDF 978-952-383-393-7 **ISSN PDF** 2490-1164

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-393-7>

Bokslut för statsrådets kanslis bokföringsenhet (BFE 125) för 2022 Verksamhetsberättelse och bokslutskalkyler

Statsrådets kanslis publikationer 2023:2

Utgivare Statsrådets kansli

Utarbetad av Statsrådets kansli

Språk finska

Sidantal

112

Referat

Bokslutet för statsrådets kanslis bokföringsenhet för 2022 består av en verksamhetsberättelse, utfallskalkyler som redogör för utfallet av budgeten, en intäkts- och kostnadskalkyl som redogör för intäkterna och kostnaderna, en balansräkning som redogör för den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och uppgifter som lämnas i bilagor. Bokslutet för statsrådets kanslis bokföringsenhet innehåller också justitiekanslersämbetets verksamhetsberättelse.

Verksamhetsberättelsen i bokslutet innehåller ledningens översikt över verksamheten, en rapport om de samhälleliga verkningarna av ministeriets verksamhet samt en beskrivning av den funktionella effektiviteten, produktionen, kvalitetsledningen och hanteringen av mänskliga resurser. Verksamhetsberättelsen innehåller också ett utlåtande om utvärderingen av den interna kontrollen, resultaten av helhetsbedömningarna och sammanfattningar av oegentligheter.

Nyckelord bokslut, ekonomi, verksamhetsberättelser, statsrådets kansli

ISBN PDF 978-952-383-393-7

ISSN PDF

2490-1164

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-393-7>

Sisältö

Lyhennelistaus	7
1 Toimintakertomus	8
1.1 Johdon katsaus.....	8
1.2 Tuloksellisuus.....	10
1.2.1 Valtioneuvostotason tulostavoitteet.....	10
1.2.1.1 Hallitusohjelman toimeenpano.....	10
1.2.1.2 Suomen EU-politiikan johtaminen.....	15
1.2.1.3 Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka.....	16
1.2.1.4 Valtioneuvoston yhteinen toimintakulttuuri ja kehittämishankkeet.....	19
1.2.2 Valtioneuvoston kanslian tulostavoitteet.....	23
1.3 Vaikuttavuus.....	24
1.3.1 Toiminnan vaikuttavuus.....	24
1.3.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus.....	27
1.4 Toiminnallinen tehokkuus.....	29
1.4.1 Toiminnan tuottavuus.....	29
1.4.2 Toiminnan taloudellisuus.....	31
1.4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	37
1.4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.....	38
1.5 Tuotokset ja laadunhallinta.....	38
1.5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	39
1.5.1.1 Hallitusohjelman toimeenpano.....	39
1.5.1.2 Suomen EU-politiikan johtaminen.....	43
1.5.1.3 Arvonimet.....	44
1.5.1.4 Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka.....	45
1.5.1.5 Valtioneuvoston yhteisten hallinto- ja palvelutehtävien suoritteet.....	46
1.5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu.....	55
1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	56
1.6.1 Henkilöstön määrä ja rakenne.....	56
1.6.2 Tehty työaika ja henkilöstökulut.....	58
1.6.3 Työhyvinvointi ja työkykyinvestoinnit.....	59
1.6.3.1 Työtyytyväisyys.....	59
1.6.3.2 Työkykyisyys ja poissaolot.....	60
1.6.4 Osaaminen ja muu aineeton pääoma.....	61

1.7	Tilinpäätösanalyysi.....	62
1.7.1	Rahoituksen rakenne	62
1.7.2	Talousarvion toteutuminen	63
1.7.3	Tuotto- ja kululaskelma	67
1.7.4	Tase.....	69
1.8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	70
1.9	Arviointien tulokset.....	73
1.10	Yhteenvedo havaituista väärinkäytöksistä	76
2	Talousarvion toteutumalaskelma.....	77
3	Tuotto- ja kululaskelma.....	80
4	Tase	82
5	Liitetiedot.....	84
	Liite 1. Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta	84
	Liite 2. Nettoutetut tulot ja menot.....	86
	Liite 3. Arviomäärärahojen ylitykset	87
	Liite 4. Peruutetut siirretyt määrärahat	87
	Liite 5. Henkilöstökulujen erittely.....	88
	Liite 6. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset.....	89
	Liite 7. Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot...	91
	Liite 8. Rahoitustuotot ja -kulut.....	94
	Liite 9. Talousarvionaloudesta annetut lainat.....	94
	Liite 10. Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset.....	95
	Liite 11. Taseen rahoituserät ja velat	99
	Liite 12. Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut	100
	Liite 13. Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	101
	Liite 14. Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat.....	101
	Liite 15. Velan muutokset.....	101
	Liite 16. Velan maturiteettijakauma ja duraatio.....	101
	Liite 17. Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot ...	102
	Liite 18. Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista.....	102
6	Allekirjoitus.....	103
7	Oikeuskanslerinviraston toimintakertomus	104
8	Allekirjoitus.....	112

LYHENNELISTAUS

Tässä tilinpäätöksessä on käytössä seuraavat lyhenteet:

Valtioneuvosto VN
Valtioneuvoston kanslia VNK
Ulkoministeriö UM
Oikeusministeriö OM
Sisäministeriö SM
Puolustusministeriö PLM
Valtiovarainministeriö VM
Opetus- ja kulttuuriministeriö OKM
Maa- ja metsätalousministeriö MMM
Liikenne- ja viestintäministeriö LVM
Työ- ja elinkeinoministeriö TEM
Sosiaali- ja terveysministeriö STM
Ympäristöministeriö YM
Oikeuskanslerinvirasto OKV
Tasavallan presidentin kanslia TPK

1 Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Venäjän hyökkäyssota, energiakriisi, hintojen nousu ja ennakoidun Nato-jäsenyyden valmistelut vaikuttivat hallituksen ja valtioneuvoston toimintaan. Erityisesti vaikutukset näkyivät valtioneuvoston sisäisessä EU-valmistelussa, omistajaohjauksessa sekä turvallisuusasioiden ja pakotteiden huomioimisessa valtioneuvoston kanslian eri toiminnoissa. Alkuvuodesta Covid-19-epidemiatilanne kehittyi myönteiseen suuntaan rajoitustoimenpiteiden ja rokote kattavuuden myötä.

Kertomusvuonna käynnistettiin valmistautuminen kevään 2023 jälkeiseen uuteen hallituskauteen. Päättäjien tueksi on kerätty tietoa nykytilanteesta ja näkemyksiä haasteiden ratkaisemiseksi. Tulevaisuusselonteossa on käsitelty poikkihallinnollisesti toimintaympäristön kehitykseen liittyvää epävarmuutta. Seuraavien sukupolvien Suomi -skenaariotyössä on tunnistettu vaihtoehtoisia kehityskulkuja sekä niiden vaikutuksia. Hallitusohjelmaneuvotteluja varten on koottu ministeriöiden tulevaisuuskatsaukset ja kansliapäälliköiden virkamiesnäkemykset kahden seuraavan vaalikauden avainkysymyksistä Mahdollisuudet Suomelle -raporttiin. Hallitusvaihdokseen liittyen kahdeksan puolueen kanssa on käyty dialogia vaihdokseen liittyvistä toimintamalleista ja valmistauduttu tukemaan hallituseuvotteluja ja hallituksen toiminnan käynnistämistä.

Valtioneuvoston kanslia on julkaissut kestävyystiekartan. Yhteiskuntapoliittisen kestävyysarvioinnin tuottamista varten ja laajemmin kestävyystarkastelun tueksi perustettiin valtioneuvoston kanslian yhteyteen riippumaton tieteellinen kestävyyspaneeli kolmen vuoden toimikaudelle. Valtioneuvoston kriisijohtamisen kehittämisen hanke on valmistunut ja valtioneuvoston kanslian häiriötilanteen hallintamalli on hyväksytty. Kriisiviestintää on vahvistettu perustamalla valtioneuvoston viestintäosastolle strategisen viestinnän ja kriisiviestinnän tiimi sekä tarkistamalla kriisi- ja poikkeusolojen viestintäohjeita kriisiviestintähankkeen suositusten mukaisesti.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa näkyi EU-valmistelussa erityisesti pakotteiden valmistelussa sekä EU:n poliittisessa, sotilaallisessa, taloudellisessa ja humanitaarisessa tuessa Ukrainalle. Loppuvuodesta painottui EU:n huoltovarmuuden (mukaan lukien energiakysymykset) varmistaminen. Suomen EU-vaikuttamista tehostettiin ottamalla valtioneuvostossa käyttöön aikaisempaa tehokkaampi ja systemaattisempi EU-ennakko-vaikuttamisen prosessi.

Omistajaohjauksessa keskityttiin hyökkäyssodan sekä energiamarkkinoiden jakelu- ja hintahäiriöiden eri vaikutusten ennakointiin ja seurantaan. Poikkeuksellinen toimintaympäristö edellytti toimenpiteitä varsinkin energiayhtiöissä, erityisesti Fortumissa, sekä liikenne- ja logistiikkayhtiöissä. Tuottokehityksen kannalta vuosi oli haastava. Valtion pörssiomistusten kokonaistuotto oli -14,5 prosenttia. Valtion suoraan omistamien pörssi-yhtiöiden kokonaistuotto oli -16,2 prosenttia. Valtion kaikkien pörssiomistusten arvo oli 30,3 miljardia euroa, kun se vuotta aikaisemmin oli 36,7 miljardia euroa. Omaisuustuloja valtiolle kertyi 1,4 (vuonna 2021: 2,1) miljardia euroa. Merkittävin muutos edelliseen vuoteen verrattuna oli Solidiumin maksamissa osingoissa ja pääomanpalautuksissa, jotka laskivat 868 miljoonasta 307 miljoonaan.

Valtioneuvoston toimitilasuunnittelussa talouspoliittinen ministerivaliokunta puolsi laaja-vaikutteisen Valtioneuvoston korttelit 1 ja 2 -peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeen käynnistämistä. Hankkeessa peruskorjataan vuosina 2023–2029 Valtioneuvoston linnan ja naapurikorttelin kiinteistöt, rakennetaan uudisrakennus Linnan keskiosaan ja toteutetaan maanalaisia rakennustöitä, joilla edistetään valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhtenäisyyttä, tuetaan uusia työntekemisen muotoja ja tehostetaan tilankäyttöä. Valtion vierastalon peruskorjaus käynnistettiin ja Säätytalon peruskorjauksen yleissuunnittelu alkoi.

Valtioneuvoston yhteisiä hallinto- ja palvelutoimintoja kehitettiin etenkin informaatio-tekniologiaa hyödyntäen. Teknistä tieto- ja kyberturvallisuutta kehitettiin tieto- ja viestintä-tekniisillä ratkaisuihin. Identiteetin ja käyttövaltuushallinnan ratkaisussa toteutettiin nykytilan kartoitus ja ratkaisuarkkitehtuurin määrittelytyö. Yhteinen asianhallintajärjestelmä (VAHVA) on otettu täysimääräisesti käyttöön valtioneuvostossa. Asianhallintajärjestelmän yhteyteen on rakennettu erillinen EU-asoiden valmistelujärjestelmä (VAHVA EU-valmistelu). Kirjaamotoiminnassa aloitettiin robotiikan hyödyntäminen aineistojen käsittelyssä.

Kansliassa on valmisteltu hallituksen esitys laeiksi valtioneuvoston jäsenen tehtävään liittyvästä karensista sekä sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta (HE 192/2022 vp). Lisäksi kanslia asetti työryhmän valmistelemaan Whistleblower-ilmoituskanavan (EU-direktiivi) toimintamallia.

Saamelaisten totuus- ja sovintokomissio jatkoi työtään ja Lapin sairaanhoitopiirin yhteyteen perustettiin saamelaisten kansallinen psykososiaalisen tuen palveluyksikkö.

Ahvenanmaan itsehallinto täytti 100 vuotta 9.6.2022. Valtioneuvoston kanslia toteutti yhdessä Ahvenanmaan Åland 100 -juhlavuosiorganisaation kanssa valtioneuvoston osallistumisen merkivuoteen. Valtion lahja maakunnalle merkivuoden kunniaksi oli Åbo Akademiin perustettava kymmenvuotinen itsehallinnon ja autonomian professuuri.

1.2 Tuloksellisuus

Valtioneuvoston kanslian tulostavoitteet on jaoteltu valtioneuvostotasaisen toiminnan sekä valtioneuvoston kanslia -tasaisen toiminnan tulostavoitteisiin. Valtioneuvostotason tulostavoitteet tukevat hallinnonalan vaikuttavuustavoitetta ”Sosiaalisesti, taloudellisesti sekä ekologisesti kestävä Suomi.”

1.2.1 Valtioneuvostotason tulostavoitteet

Valtioneuvoston kanslia on määritellyt toiminnalleen neljä painopistettä, joiden mukaisesti valtioneuvostotason tulostavoitteet on ryhmitelty. Tässä luvussa on arvioitu tulostavoitteiden toteutuminen perusteluineen (arvosanat: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä, kesken).

1.2.1.1 Hallitusohjelman toimeenpano

Tulostavoite 1. Hallituksella on käytössään tieto ja kootut resurssit yhteensovitettua päätöksentekoa ja toimeenpanoa varten. Valtioneuvoston viestintä on yhtenäistä ja kattavaa.

Tulostavoitteen arvosana: Hyvä

Valtioneuvosto julkaisee tulevaisuuskatsauksen ja antaa tulevaisuusselonteon (osa I ja II) eduskunnalle vaalikausittain. Tulevaisuusselonteko muodostaa pohjan hallituksen ja eduskunnan tulevaisuusvuoropuhelulle, ja sen tehtävänä on tunnistaa päätöksenteon kannalta tärkeitä, tulevaisuudessa erityistä huomiota vaativia asioita. Tulevaisuusselontekomenetelyllä rakennetaan seuraavien sukupolvien Suomea ja vahvistetaan Suomen tulevaisuusvalmiutta. Selonteon valmistelussa on käyty laajasti yhteiskuntaa osallistavaa dialogia Suomen tulevaisuudesta.

Tulevaisuusselonteon ensimmäisessä osassa, seuraavien sukupolvien Suomi -skenaariotyössä, on kartoitettu yhteiskunnallisia, teknologisia, taloudellisia, ympäristöllisiä ja poliittisia muutoksia, niihin liittyviä epävarmuuksia sekä muutosten vaihtoehtoisia kehityskulkuja tulevaisuuteen niin Suomessa kuin kansainvälisessäkin toimintaympäristössä. Tulevaisuusselonteon toisessa osassa on selvitetty, miten lainvalmistelussa voidaan nykyistä paremmin hyödyntää ennakkointia ja huomioida tulevia sukupolvia ja heidän oikeuksiaan.

Tulevaisuusselonteko toimi pohjana ministeriöiden tulevaisuuskatsauksille sekä sen toimintaympäristökuvaukselle. Valtioneuvoston kanslia on vastannut ministeriöiden tulevaisuuskatsausten valmistelun kokonaisuudesta ja luonut edellytykset yhtenäisen tulevaisuuskatsauksen verkkojulkaisulle. Lisäksi on tuotettu valtioneuvoston kanslian oma tulevaisuuskatsaus.

Arktisen politiikan strategian painopistealueiden (ilmastonmuutos, asukkaiden hyvinvointi ja alkuperäiskansa saamelaisten oikeudet, arktinen osaaminen, infrastruktuuri ja logistiikka) tavoitteiden edistäminen tuli haasteelliseksi, kun Venäjä aloitti hyökkäyssodan Ukrainassa. Monet aikaisemmat arktisen politiikan ja yhteistyön perusolettamuksista ovat horjuneet ja on keskitytty uuden arktisen politiikan suuntaviivojen laatimiseen.

Valmistautuminen hallitusvaihdokseen on aloitettu toteuttamalla Kohti vaikuttavaa vaalikautta (KOVA)-hanke, jossa on yhteistyössä kahdeksan puolueen kanssa käyty dialogia hallitusvaihdokseen liittyvistä toimintamalleista. Lisäksi valtioneuvoston kansliassa on käynnistetty hallitusvaihdosta tukeva hanke, jonka tavoitteena on sujuva hallitusvaihdos ja liikkeellelähtö.

Valtioneuvoston kanslia on laatinut oppaan valtioneuvoston yleisistunnossa päätettävien ohjausasiakirjojen valmistelusta ja julkaissut parempaa strategiavalmistelua tukevat valtioneuvoston sisäiset verkkosivut. Opas tukee ministeriöissä tehtävää valmistelua sekä parantaa ohjausasiakirjojen keskinäistä yhdenmukaisuutta ja laatua.

Hallituksen kestävyystiekartta valmisteltiin hallituksen kevään 2022 kehysriihen. Tavoitteena on, että valtioneuvoston kanslia voi laatia yhteiskuntapoliittisen kestävyysarvioinnin hallituksen vuosittaiseen kehys- ja budjettiriihen. Tätä tavoitetta tukemaan ja laajemmin kestävyystarkastelun tueksi perustettiin valtioneuvoston kanslian yhteyteen riippumaton ja tieteellinen kestävyyspaneeli kolmen vuoden toimikaudelle.

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimussuunnitelma (VN TEAS -suunnitelma) vuodelle 2023 valmisteltiin ministeriöiden välisenä yhteistyönä. Vuoden 2022 suunnitelmasta käynnistettiin 53 hanketta. Käynnistettiin myös kaksi poikkihallinnollista valtioneuvoston pikaista selvitystä: Arktisen politiikan taustaselvitys ja Selvitys vihreän siirtymän vaikutuksista Suomen työmarkkinoille, työllisyyteen ja ammattirakenteeseen. Lisäksi järjestettiin kaksi tutkijatapaamista ajankohtaisiin kriiseihin liittyen, sekä annettiin tutkijoille tehtäväksi kartoittaa ministeriöiden tulevaisuuskatsauksen tietopohjaa.

Valtioneuvoston päätös strategisen tutkimuksen painopisteestä ja tema-alueista vuodelle 2023 valmisteltiin strategisen tutkimuksen neuvoston (STN) aloitteen pohjalta. Valmistelussa kuultiin valtioneuvostoa ja sen ministeriöitä, sekä tutkimus- ja innovaationeuvostoa.

Lisäksi toimintamalleja on kehitetty tutkitun tiedon hyödyntämiseen ja tiedeyhteisön kanssa käytävään vuoropuheluun valtioneuvostossa ajankohtaisten teemojen ympärillä. Hyvän palautteen saaneita Covid-19-tutkimuskatsauksia laadittiin noin 20 kappaletta.

Kansalaispulsssi-kyselyä on tuotettu 11 kierrosta yhteistyössä Tilastokeskuksen kanssa. Alkuvuodesta kyselyssä painottuivat Covid-19-tilanteeseen liittyvät kysymykset, mutta myöhemmin painotus on siirtynyt suomalaisten huoliin liittyen Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan ja tästä seurannaisiin vaikutuksiin turvallisuus- ja taloustilanteessa. Kansalaisten kokemaa stressiä, uskoa tulevaisuuteen sekä luottamusta viranomaisten toimintaan sekä viestintään on seurattu säännöllisesti. Loppuvuodesta kyselyä on täydennetty energiansäästöä koskevilla kysymyksillä. Kysymysten laadinnassa tehdään laaja-alaista yhteistyötä eri hallinnonalojen kanssa ja kyselyn tuloksia hyödynnetään aktiivisesti viestinnässä.

Ministerin käsikirjan uuden painoksen valmistelu on käynnissä ja kanslia on asettanut Ministerin käsikirjan valmisteluverkoston. Käsikirjan uusi painos on tarkoitus julkaista huhtikuussa 2023. Lisäksi ministereiden, valtiosihteerien ja erityisavustajien tehtävään perehdyttämisen ja aloittamisen tuen suunnittelu ja valmistelu on käynnistetty.

Valtioneuvoston kansliassa on valmisteltu hallituksen esitys laeiksi valtioneuvoston jäsenen tehtävään liittyvästä karensista sekä sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta (HE 192/2022 vp). Uuden ministerikarensia koskevan lain tavoitteena on suojata yleistä etua ja luottamusta hallitusvallan käyttöön, kun valtioneuvoston jäsen siirtyy toimikautensa jälkeen julkishallinnon ulkopuolisiin tehtäviin. Uuden lain nojalla voitaisiin rajoittaa enintään 12 kuukauden karensin määräajaksi valtioneuvoston jäsenen oikeutta siirtyä toimikautensa päätyttyä uuteen tehtävään. Lakia sovellettaisiin myös valtioneuvoston jäsenyydestä vapautettuun henkilöön 12 kuukautta eron myöntämisestä. Hallituksen esitys annettiin eduskunnalle syyskuussa 2022.

Vuoden aikana vahvistettiin 2019–2023 lainsäädäntöohjelman pohjalta kevät- ja syysistuntokausien 2022 lainsäädäntösuunnitelmat. Lainsäädäntösuunnitelmat tukevat hallituksen työn suunnittelua sekä aikataulujen yhteensovittamista eduskunnan kanssa. Kevätistuntokauden lainsäädäntösuunnitelma kattoi kaksi istuntokautta ja syysistuntokauden suunnitelma koko loppuvaalikauden. Lainsäädäntösuunnitelmien koontimenetelyä kehitettiin, niiden pitävyyttä ja ohjaavuutta vahvistettiin, ja vaalikauden päättymisen vuoksi lainsäädäntökokonaisuuden seuranta tiivistettiin. Suunnitelmien toteutumisesta käytiin säännöllisesti vuoropuhelua ministeriöiden lainsäädäntöjohtajien ja eduskunnan lainsäädäntöjohtajan kanssa. Lainvalmistelun kehittämisen yhteistyöryhmä ja kansliapäällikkökokous saivat tilannekatsauksia.

Lainsäädäntösuunnitelmaa koordinoiva epävirallinen ministeriryhmä päivitti syysistunto-kauden 2022 lainsäädäntösuunnitelmaa varmistaakseen hallituksen keskeisimpien hankkeiden loppuun viemisen sekä sen, että eduskuntaan vietävien esitysten kokonaismäärä on käytettävissä olevan käsittelyajan näkökulmasta toteuttamiskelpoinen. Lainsäädännön laatuun vaikutettiin lainvalmistelun kehittämisen yhteistyöryhmän ja sen alaryhmien kautta. Lainvalmistelun työkalua koskevassa selvityksessä on arvioitiin mahdollisuuksia kehittää erilaisia teknisiä ratkaisuja lainvalmistelun tueksi. Lainsäädännön arviointineuvosto antoi 43 lausuntoa.

Valtioneuvoston kanslia asetti työryhmän valmistelemaan Whistleblower -ilmoituskanavan (EU-direktiivi) toimintamallia. Ilmoittajansuojelulaki (laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta 1171/2022) vahvistettiin joulukuussa 2022.

Hallituksen viestintästrategia on luonut pohjan hallituksen viestinnälle. Poikkeuksellinen toimintaympäristö ei kuitenkaan ole mahdollistanut strategian täysimääräistä toimeenpanoa. Valtioneuvoston viestinnässä on kiinnitetty erityistä huomiota havainnolliseen infografiikkaan ja sosiaalisen median vuorovaikutteisuuteen. Sosiaalisen median kanavat on profiloitu vastaamaan käyttäjäkunnan tarpeita.

Korona-ajan uusien mediaviestinnän toimintamallien käyttämisestä on jatkettu soveltuvin osin. Sivustouudistus on käynnistetty. Median palveluiden kokonaisuudistus siirtyi myöhemmin toteutettavaksi.

Saamelaiden totuus- ja sovintokomission työtä jatkettiin, kun komissioon nimitettiin kaksi uutta komissaaria sekä uusi pääsihteeri. Saamelaiden psykososiaalisen tuen palveluyksikkö Untuva aloitti toimintansa Lapin sairaanhoitopiirin yhteydessä. Aiemmin palveluita saamen kielten ja kulttuuritaustan edellyttämällä tavalla ei ole ollut saatavilla Suomessa. Parlamentaarinen seurantar ryhmä tukee komission ylivaalikautista työtä.

Ahvenanmaan itsehallinto täytti 100 vuotta. Kanslia toteutti yhdessä Ahvenanmaan Åland 100 -juhlavuosiorganisaation kanssa valtioneuvoston osallistumisen merkkipäivien. Kouluissa järjestettiin Ahvenanmaa-viikko yhteistyössä kymmenien eri toimijoiden kanssa, toteutettiin Itämeren suojelutempaus ja itsehallintopäivänä 9.6.2022 järjestettiin Helsingissä Senaatintorille kaikille avoimet juhlakahvit. Tapahtuma oli osa Maarianhaminan pääjuhlaa. Valtion lahja maakunnalle merkkipäivän kunniaksi oli Åbo Akademiin perustettava kymmenvuotinen itsehallinnon ja autonomian professuuri.

Tulostavoite 2. Covid-19-epidemiatilanteesta toipuminen ja jälleenrakentaminen on käynnistetty kestävästi.

Tulostavoitteen arvosana: Hyvä

Alkuvuodesta Covid-epidemiatilanne vaikutti valtioneuvoston toimintaan etätöiden jatkuessa laajalti. Valtakunnallisen etätyösuosituksen päätyttyä helmikuun lopussa, ja epidemiatilanteen myönteisen kehityksen johdosta sekä valtakunnallisten että alueellisten rajoitusten ja suositusten vähentyessä päivitettiin valtioneuvostotasoista toimintaohjetta säilyttäen samalla tietyt terveysturvallisuuteen liittyvät yleiset toimintamallit. Valtioneuvoston henkilöstön läsnäytön määrä lisääntyi maltillisesti vuoden aikana, etätyötä hyödynnettiin kuitenkin laajasti samoin kuin hybridikokouksia.

Käyttätymistieteellisen neuvonannon hanke on tukenut koronakriisin viestintää ja arvioinut viestintäkampanjoita käyttätymistieteellisestä näkökulmasta. Hanke on toteuttanut käyttätymistieteellisen tutkimuskatsauksen, joka kerää ajankohtaista tutkimustietoa neljä kertaa vuodessa eri teema-alueilla valtioneuvoston valmistelun tueksi. Lisäksi on toteutettu aluevaaleihin liittynyt kokeilu, jossa arvioitiin, voidaanko nuorten äänestysaktiivisuuteen vaikuttaa tekstiviestien avulla.

Henkisen kriisinkestävyuden toimintamallia on valmisteltu Suomi toimii -viestintähankkeessa. Toimintamalli kehitetään informaatioympäristön havainnointiin, analyysiin, informaatiovaikuttamiseen vastaamiseen sekä niiden pohjalta suunniteltavaan ennakoivaan strategiseen viestintään.

Valtioneuvoston kriisijohtamisen kehittämisen hanke on valmistunut ja loppuraportti julkaistu. Valtioneuvoston kanslian häiriötilanteen hallintamalli on hyväksytty sekä päivystysjärjestelyt on käynnistetty. Hankkeen esitysten pohjalta kehitettiin häiriötilanteen hallinnan yhteensovittamista ja toimintatapaa tullaan testaamaan harjoituksissa. Havaintojen pohjalta laaditaan toimeenpanosuunnitelma valtioneuvoston kriisijohtamisen ja viestinnän kehittämisestä.

Kriisiviestintähankkeen väliraportti on valmistunut. Hankkeen suositusten pohjalta tarkistetaan nykyiset kriisi- ja poikkeusolojen viestintäohjeet.

1.2.1.2 Suomen EU-politiikan johtaminen

Tulostavoite 3. Suomen asemaa Euroopan Unionissa vahvistetaan ja etujamme edistetään.

Tulostavoitteen arvosana: Hyvä

Euroopan Unioni (EU) jatkoi läpi vuoden vahvaa, tehokasta ja yhtenäistä vastaamista Venäjän sotilaalliseen hyökkäykseen. Hyökkäys Ukrainaun vaikutti merkittävästi EU:n asialistaan ja johti priorisointeihin niin EU:n tasolla kuin kansallisesti. EU:n vastausta sotatoimiin käsiteltiin Eurooppa-neuvoston ja ministerineuvoston eri kokoonpanojen kokouksissa. Valtioneuvoston sisäinen koordinaatio ja kanslian rooli EU-yhteensovittamisjärjestelmän puitteissa korostui. Merkittävimpiä kokonaisuuksia olivat pakotteet sekä EU:n poliittinen, sotilaallinen, taloudellinen ja humanitaarinen tuki Ukrainalle. Lisäksi loppuvuotta kohden painottui EU:n huoltovarmuuden (mukaan lukien energia-kysymykset) varmistaminen.

Valtioneuvosto hyväksyi toukokuussa Suomen peruskannat koskien EU:n kriisivarautumisen vahvistamista (E 60/2022 vp). Neuvoston työryhmässä hyväksyttiin syksyllä Suomen kantojen mukainen tiekartta EU:n kriisivarautumisen vahvistamiseksi.

Suomi vaikutti turvallisuus- ja puolustusyhteistyön suuntaa 5–10 tulevan vuoden aikana määrittävään strategiseen kompassiin ideoiden etenkin hybridityökälypakkaa. Nämä ajatukset huomioitiin lopullisessa kompassissa. Lisäksi vaikutettiin hybridi- ja kybersääntelyyn (kuten digipalvelusäädös, kriittisten toimijoiden häiriönsietokyky ja digitaalinen häiriönsietokyky rahoitusmarkkinoilla, verkkoon liitetyt laitteet, terveysunioni- ja vaalipaketit sekä muuttoliikkeen välineellistäminen), joihin liittyen korostettiin niiden merkitystä hybridiuhkiin vastaamisen, toimitusketjujen resilienssin ja tuoteturvallisuuden kannalta.

EU:n maahanmuutto- ja turvapaikkauudistukseen liittyvien lainsäädäntöaloitteita edistettiin. Suomi teki päätöksen 175 turvapaikanhakijan sisäisestä siirrosta Välimeren alueelta. Venäjän hyökättyä Ukrainaun edistettiin tilapäisen suojelun direktiivin käyttöönottoa.

Suomi vaikutti oikeusvaltioperiaatteen toteutumiseen pitäen oikeusvaltiokysymykset esillä toimielimissä ja edistäen EU:n oikeusvaltiovälineiden hyödyntämistä. Tämän vuoksi osallistuttiin SEU 7 artiklan menettelyjen edistämiseen, oikeusvaltiovuoropuheluun ja komission oikeusvaltioarviointeihin sekä oikeusvaltioehdollisuusasetuksen nojalla annetun täytäntöönpanopäätöksen käsittelyyn.

EU:n talouspolitiikan koordinaatiokehikkoa ja finanssipolitiikan sääntöjen kehittämistä koskevia Suomen kantoja valmisteltiin. EU:n rahoitusvälineiden ja eri sektorilainsäädäntöehdotusten rahoituksellisiin kysymyksiin ja niiden yhteensovittamiseen vaikutettiin.

Valmisteltiin ja päivitettiin Suomen kantoja (U-jatkokirjelmät) neuvottelutilanteen edetessä EU:n ilmasto- ja energia-alan 55-valmiuspakettiin. Varmistettiin Suomen oikea-aikainen osallistuminen ja vaikuttaminen pakettin neuvotteluihin. Merkittävästä osasta pakettia saavutettiin lopullinen toimielinten neuvottelutulos vuoden loppuun mennessä.

Suomi on toiminut kokoonkutsujana 19 sisämarkkina-asioissa samoinajattelevan jäsenen ryhmässä. Ryhmä keskustelee EU:n sisämarkkinoiden merkityksestä eurooppalaiseen kasvuun. Suomi on tehnyt aktiivista vaikuttamistyötä kilpailukykysektorilla. Vaikuttamistyön kohteena olivat esimerkiksi komission valmistelemat sisämarkkina- näkemykset, tilapäiset poikkeukset valtioneuvoston päätöksiin sekä datasääntely.

EU:n tulevaisuuskonferenssin loppuraportti luovutettiin neuvoston, komission ja Euroopan parlamentin puheenjohtajille (9.5.2022). Tulevaisuuskonferenssiin liittyneen Eurooppa olemme me -tapahtumasarjan puitteissa järjestettiin 19 keskustelutapahtumaa eri puolilla Suomea vuosina 2021 ja 2022.

Valtioneuvostossa otettiin käyttöön uusi tehokkaamman ja systemaattisemman EU-ennakkovaikuttamisen prosessi. Tässä prosessissa kaikki komission vuosittaisen työohjelman aloitteet käytiin läpi, priorisoitiin ja keskeisimpien aloitteiden osalta laaditaan ennakkovaikuttamislinjaukset sekä vaikuttamissuunnitelmat.

Suomalaisten EU-rekrytointien edistäminen nostettiin valtioneuvoston EU-selonteossa yhdeksi kärkitavoitteeksi. Toimintaohjelma suomalaisten EU-rekrytointien edistämisestä hyväksyttiin. Rekrytointeja ja EU-urapolkuja edistettiin myös tehostamalla tiedotusta, neuvontaa ja valmennusta. Vaikuttamista EU-toimielimiin on jatkettu yhteistyössä Suomen EU-edustuston kanssa. Kansallisten asiantuntijoiden rekrytoitumista ja lukumäärää on saatu kasvatettua merkittävästi. Valtioneuvoston kanslian lisäresursoinnin ohella ministeriöiden välinen EU-rekrytointien yhteistyöryhmä on osaltaan tehostanut kansallista valmistelua.

1.2.1.3 Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka

Tulostavoite 4. Ennustettavalla, johdonmukaisella ja eteenpäin katsovalla vastuullisella omistajapolitiikalla huolehditaan valtion omistajaintressien toteutumisesta sekä tavoitellaan hyvää taloudellista ja yhteiskunnallista kokonaistulosta.

Tulostavoitteen arvosana: Hyvä

Venäjän hyökkäyssota ja koko vuotta leimannut energiakriisi vaikutti monesta näkökulmasta valtio-omisteisten yhtiöiden toimintaympäristöön ja myös omistajaohjaustyöhön. Omistajaohjauksessa on keskitytty hyökkäyssodan sekä energiamarkkinoiden jakelu- ja

hintahäiriöiden eri vaikutusten ennakointiin ja seurantaan. Poikkeuksellinen toimintaympäristö edellytti omistajaohjaukselta toimenpiteitä erityisesti energiayhtiöissä ja myös liikenne- ja logistiikkayhtiöissä.

Fortumin osalta omistajaohjaus järjesti erityistehtäväyhtiö Solidiumin kautta 2,35 miljardin euron rahoituksen, jotta yhtiö pystyi turvaamaan energiamarkkinoiden häiriöttömät toimintaedellytykset sähköjohdannaisten markkinahintojen noustua poikkeuksellisen voimakkaasti. Uniper ajautui syvään kriisiin Venäjän rajoitettua kaasun vientiä Saksaan, mikä johti kaasuliiketoiminnan raskaisiin tappioihin. Fortum, Saksan valtio ja Uniper hakivat ratkaisua Uniperin vakauttamiseksi kesästä lähtien. Osapuolet sopivat joulukuussa Uniperin vakauspaketin lopullisista ehdoista ja Fortum sai päätökseen Uniper-omistuksensa myynnin. Uniperiin liittyvillä ratkaisulla pyrittiin turvaamaan valtion strateginen intressi sekä Fortumin pidemmän aikavälin toiminta- ja investointikyky, vaikka Uniper-investointi aiheutti Fortumille merkittävän taloudellisen tappion.

Venäjän hyökkäyssota ja energiakriisi on vaikuttanut myös Gasumin toimintaympäristöön merkittävästi. Gazprom Export keskeytti maakaasun toimitukset Gasumille toukokuussa. Vuoden 2021 joulukuun lopussa valtio antoi Gasumille 200 miljoonan euron suuruisen pääomallainan maakaasun poikkeuksellisen hinnannousun seurauksena, jotta yhtiö pystyi varmistamaan toimintaedellytyksensä. Pääomallaina annettiin erityistehtäväyhtiö Governian kautta ja valtio hankki pääomallainasaatavan Governialta kesäkuussa 2022.

Poikkeuksellinen toimintaympäristö näkyi myös valtio-omisteisten liikenne- ja logistiikkayhtiöiden toiminnassa. VR päätti lopettaa idän tavaraliikenteen ja Finnair kärsi vaikeuksista toteuttaa Aasia-painotteista strategiaansa. Valtio konvertoi koronaviruksen johdosta Finnairille annetun hybridilainainstrumentin pääomallainaksi vahvistaakseen emoyhtiön omaa pääomaa ja jatkoi Finnairin TyEL-takaisinlainalle myönnetyn valtiontakauksen voimassaoloaikaa yhtiön maksuvalmiuden ylläpitämiseksi.

Tuottokehityksen kannalta vuosi oli haastava. Valtion pörssiomistusten kokonaistuotto kertomusvuodelta oli negatiivinen -14,5 (2021: 2,9) prosenttia. Solidiumin osakeomistusten kokonaistuotto oli -9 (33,4) prosenttia ja valtion suoraan omistamien pörssiyhtiöiden kokonaistuotto -16,2 (-4,6) prosenttia, jota painoi Fortumin heikko kehitys. Helsingin pörssin tuottoindeksi laski 12 prosenttia. Valtion kaikkien pörssiomistusten arvo oli 30,3 (36,7) miljardia euroa. Valtion suoran, sisältäen Ilmastorahasto Oy:n, pörssiomistuksen osuus oli 22,4 (27,7) miljardia euroa ja Solidiumin osakeomistuksen osuus 7,9 (9,0) miljardia euroa.

Vuoden 2022 varsinaisen talousarvion 2,4 miljardin euron omaisuustuloarviota laskettiin neljännessä lisätalousarviossa 974 miljoonalla eurolla. Valtion omaisuustuloarvio oli siten 1,4 miljardia euroa ja omaisuustuloja kertyi 1,4 (2021: 2,1) miljardia euroa. Kanslian osuus

omaisuustuloista oli 1,2 miljardia euroa (1,9 miljardia). Merkittävin muutos edelliseen vuoteen verrattuna oli Solidiumin valtiolle maksamissa osingoissa ja pääomanpalautuksissa, jotka laskivat 868 miljoonasta 307 miljoonaan.

Omistajaohjaustehtävissä työskenteleville ministeriöiden virkamiehille järjestettiin vastuullisuuteen liittyvä koulutus sekä suunniteltiin seuraavana vuonna toteutettavaa liiketalouteen ja strategiaan painottuvaa koulutusta. Valtio-omisteisten yhtiöiden johdolle ja hallitusten puheenjohtajille järjestettiin vastuullisuuteen liittyvä seminaari, jossa painottui omistajan odotusten lisäksi regulaation kehitys sekä vastuullisuuden strateginen merkitys sekä hallituksen ja johdon rooli. Uusia hallitusjäseniä koulutettiin valtio-omistajan käytännöistä ja tavoitteista.

Tulostavoite 5. Valtion omistamat yhtiöt ovat edelläkävijöitä digitalisaation hyödyntämisessä, yritys vastuuasioissa ja siirtymisessä kohti hiilineutraalia kiertotaloutta.

Tulostavoitteen arvosana: Erinomainen

Omistajaohjauksessa toteutettiin vastuullisuusanalyysseja ja jatkettiin dialogia yhtiöiden kanssa omistajan odotuksista ja vastuullisuusanalyysien havainnoista. Tämän lisäksi omistajan vaikuttamistyössä on korostunut erityisesti valmistautuminen kasvavaan regulaatioon, hiilineutraalisuustavoitteiden ja tiekarttojen tärkeys sekä päästöraportoinnin kattavuuden parantaminen. Yhtiöt raportoivat vuodelle 2022 asettamiensa tavoitteiden toteutumisesta sekä yritysraporteissaan että ensi keväänä pidettävissä yhtiökokouksissa.

Omistajaohjaus teki keväällä valtio-omisteisille yhtiöille kyselyn, jossa selvitettiin, miten yhtiöt ovat sisällyttäneet vastuullisuuskannustimia osaksi johdon palkitsemista valtioneuvoston omistajapoliittisen periaatepäätöksen mukaisesti. Vastuullisuus on otettu käyttöön lähes kaikissa valtio-omisteisissa yhtiöissä osana palkitsemista. Tulosten mukaan vastuullisuusmittari muodostaa keskimäärin noin neljänneksen johdon tulospalkitsemisesta.

Omistajaohjauksessa oleviin yhtiöihin nimitettiin vuonna 2022 yhteensä 206 (2021: 202) hallitusjäsentä, joista valtion nimeämiä oli yhteensä 176 (168). Näistä uusia jäseniä oli 34 (33). Naisten osuus valtion nimitysvallassa olevista hallitusjäsenistä oli 45 (46) prosenttia ja naisten osuus hallitusten puheenjohtajista nousi 33 (23) prosenttiin.

Valtioneuvoston kanslia antoi päivitetyn ohjeen yhtiöille koskien veroraportointia. Ohjeella halutaan parantaa yhtiöiden verotietojen avoimuutta ja läpinäkyvyyttä.

Omistajaohjauksessa on keskitytty vastuullisuusviestinnän kehittämiseen, minkä tavoitteena oli läpinäkyvyyden ja valtio-omistajan vastuullisuusmielikuvan parantaminen. Omistajaohjauksen vuosikertomus uudistettiin erityisesti vastuullisuuden osalta. Vastuullisuuteen liittyvän viestinnän, tiedotteiden, tilaisuuksien ja sidosryhmätapaamisten määrä on kasvanut selkeästi.

1.2.1.4 Valtioneuvoston yhteinen toimintakulttuuri ja kehittämishankkeet

Tulostavoite 6. Valtioneuvostossa on käytössä yhtenäiset työtä tukevat toimintatavat sekä jaettu tilannekuva kokonaisuuden johtamisen tueksi.

Tulostavoitteen arvosana: Hyvä

Valtioneuvoston korttelit 1 ja 2 -hanke on merkittävä peruskorjaus- ja uudisrakennushanke, jolla edistetään valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhtenäisyyttä, tuetaan uusia työtekemisen muotoja ja tehostetaan tilankäyttöä. Peruskorjauksilla on tarkoitus säästää valtion toimitilastrategian edellyttämät työympäristövaatimukset. Hankkeessa peruskorjataan vuosina 2023–2029 Valtioneuvoston linnan ja naapurikorttelin kiinteistöt, rakennetaan uudisrakennus valtioneuvoston linnan keskiosaan ja toteutetaan maanlaisia rakennustöitä. Talouspoliittinen ministerivaliokunta on puoltanut rakennus- ja kokonaisinvestointia ja hankkeen jatkosuunnittelu sekä hankesuunnitelman päivitys on käynnistetty. Valtioneuvoston toimitilakonseptia hyödynnetään valtioneuvoston korttelihankkeen suunnittelun ohjauksessa.

Valtion vierastalon peruskorjaus ja Säätytalon peruskorjauksen yleis- ja hankesuunnittelu on käynnistynyt aikataulussa. Valtioneuvoston juhlahuoneiston peruskorjaus edistyi ja valmistuu keväällä 2023.

Valtioneuvoston sisäistä yhteistyötä on parannettu useiden eri aihealueista koostuvien verkostojen (43 kappaletta) muodossa. Valtioneuvoston hallinto- ja talousjohtajakokoukset jatkuivat. Ministeriöiden taloushallintoverkostossa on jaettu hyviä käytäntöjä sekä tulkittu yhdessä taloushallinnon säännösohjausta.

Valtioneuvoston toimintaa ja toimintaprosesseja on sujuvoitettu informaatioteknologiaa ja digitalisaatiota hyödyntäen. Valtioneuvoston yhteisten toimintojen, tietojen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuuden parantamiseksi jatkettiin valtioneuvoston kokonaisarkkitehtuurin hallintamallin kehittämistä.

Valtioneuvoston yhteinen identiteetti- ja käyttövaltuushallintajärjestelmän (VNID) kehittämiseen saatiin rahoitus ja käynnistettiin laaja-alainen kehittämishanke yhteistyössä Valtorin kanssa. Tavoitteena on toteuttaa valtioneuvostolle itsenäinen Active Directory (AD) -ympäristö, kehittää pääsynhallintaa sekä jatkaa henkilöstön tulo-, muutos- ja lähtöprosessin kehittämistä.

Osaamisen kehittämiseen liittyvän koulutustarjonnan painopisteenä oli digiosaamisen vahvistaminen. Kansainvälisen toimintaympäristön muutosten vuoksi kansainvälisiin toimintaan ja -järjestöihin (esim. Nato) liittyvää virkamiesten osaamista on kehitetty.

Valtioneuvoston koulutustarjontaa laajennettiin uusilla koulutuskokonaisuuksilla, kuten data-analytiikka ja tiedolla johtaminen. Ministeriöiden digivalmentajille tarjottiin palvelumuotoilukoulutusta. Jatkuvan oppimisen ja työssäoppimisen toimintakulttuuria vahvistettiin laaja-alaisella koulutustarjonnalla.

Säädösvalmistelukoulutusta lisättiin ja käynnistettiin yhteistyö Itä-Suomen yliopiston ja Turun yliopiston kanssa sekä oikeustieteen opiskelijoille järjestettiin Duunina säädösvalmistelu -tilaisuus.

Valtioneuvoston kanslia on laatinut katsauksen valtioneuvoston yhteisten työhyvinvointijohtamisen toimintatavoista. Valtioneuvoston työkykyjohtamisen tueksi otettiin käyttöön digitaalinen seurantarjestelmä (Kompassi-palvelu) kahdeksassa ministeriössä.

Ennakoituun Nato-jäsenyyteen liittyvät valmistelut ovat vaikuttaneet kanslian eri toimintoihin, kuten tiedonhallintaan, toimitilaturvallisuuteen ja käännös- ja kielipalveluihin. Salassa pidettävien aineistojen rekisteröinti- ja arkistointiratkaisun määrittely- ja valmistelutyö on edennyt, mutta Suomen Nato-jäsenyyssvalmisteluiden myötä ratkaisu- vaihtoehtoja on jouduttu tarkastelemaan osana laajempaa korkeammin turvaluokiteltujen asiakirjojen kokonaisuutta.

Valtioneuvoston kanslian jatkuvuussuunnitelma on päivitetty valtioneuvoston kanslian valmiusohjeen mukaisesti. Tietojärjestelmien riskienhallinnan arviointi on tehty ja hallintatoimenpiteet on määritetty. Arviointi tehtiin kriittisten tietojärjestelmien luokittelun mukaisesti. Vuoden aikana toteutettiin tietoturvan hallintamallin osalta ISO27001 standardin mukainen GAP-analyysi nykytilanteen selvittämiseksi ja kehittämistiekartan laatimiseksi.

Tietoturvapoikkeamien hallintaa yhdenmukaistettiin valtioneuvoston yhteisten palveluiden osalta. Poikkeamienhallintaa ja tilannekuvakyvykkyyttä on ohjeistettu ja harjoiteltu yhteistyössä palveluntarjoajien kanssa.

Valtioneuvoston kanslia, maa- ja metsätalousministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö ovat toteuttaneet pilottikokeiluja laajennetusta valtioneuvoston matkahallinnon tuesta. Kokeilujen perusteella valtioneuvoston matkustuspalveluita kehitetään nykyistä yhdenmukaisemmaksi.

Valtioneuvoston kanslia on päivittänyt valtioneuvoston hankintaohjeen, jossa huomioitiin lainsäädännössä ja toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset. Valtioneuvoston hankintaohje on kaikille ministeriöille tarkoitettu ohje hankintojen, hankintasopimusten ja tilausten tekemiseen ja hallinnointiin. Ohjeeseen on koottu hankinnoissa noudatettavat hyvät käytännöt ja suositukset.

Valtioneuvoston kanslian taloustiedoista on toteutettu raportointikonaisuus kanslian tiedolla johtamisen tarpeisiin sekä ostolaskujen automaatioasteen seurantaan. Ostolasku-automaatiota on edistetty hyödyntämällä Handi-palvelun sopimuskohdistus- ja tilaus-toimintoja. Ostolaskuista automaatioprosessiin meneviä laskuja oli 59,5 % (tavoite 60 %), joista 3 % oli tilauksellisia ostolaskuja ja loput 56,5 % sopimuksellisia ostolaskuja.

Tulostavoite 7. Sähköiset, kustannustehokkaat ja yhteiset palvelut mahdollistavat poikkihallinnollisen tuloksellisen toiminnan.

Tulostavoitteen arvosana: Hyvä

Sähköisten palvelujen osalta toteutettiin usean tietojärjestelmän käyttöönotto onnistuneesti. Lisäksi toteutettiin esiselvityksiä havaittujen palvelutarpeiden ja päivitystarpeiden pohjalta. Valtioneuvoston yhteinen asianhallintajärjestelmä (VAHVA-järjestelmä) on otettu täysimääräisesti käyttöön valtioneuvostossa. Myös EU-asioiden valmistelu tehdään asianhallintajärjestelmässä (VAHVA). Vuoden aikana mahdollistettiin, että Vahva-järjestelmää voidaan käyttää mobiililaitteilla. Valtioneuvoston päätöksentekojärjestelmän (PTJ-järjestelmä) korvaaminen asianhallintajärjestelmällä (VAHVA) ja valtioneuvoston päätöksenteko- ja istuntosovelluksilla toteutetaan vuonna 2023.

Kansliassa aloitettiin kehittämishanke irtaimistotietojen kirjaamiseksi uuteen irtaimistonhallintajärjestelmään (MuseumPlus/Kookos).

Asianhallintajärjestelmän vaatimia toimintatapamuutoksia on toteutettu ja tiedonhallinnan käytäntöjen yhtenäistämistyö on edennyt merkittävästi. Vahva- ja Virkku-järjestelmien käytön laajeneminen on sujuvoittanut toimintoja ja tehnyt palvelujen käyttämisen entistä laajemmin ajasta ja paikasta riippumattomiksi. Virkku-palveluhallintajärjestelmää laajennettiin neljällä uudella palvelulla: valtioneuvoston henkilökuljetukset, hankintojen neuvontapalvelut, henkilöstön tulo-, muutos- ja lähtöprosessi (sisältäen kulkutunnisteet ja henkilökortit) sekä painotuotteiden tilaaminen.

Valtioneuvoston päätelaite- ja käyttäjätukipalvelujen uudistamiseksi vuoteen 2025 mennessä on valmisteltu esiselvitys ja käynnistetty kilpailutus- ja käyttöönottohanke. Valtioneuvoston yhteistä Valtti-työasemaratkaisua laajennettiin sisäministeriön käyttöön. Uusi etäyhteyspalvelu (Kauko NG) otettiin käyttöön 11 ministeriössä.

Valtioneuvoston kirjastolle laadittiin kokoelmapolitiikka virkamiesten tietopohjan vahvistamiseksi. Kirjasto selvitti virkamiesten tiedontarpeita, kirjastopalveluiden käyttöä ja kirjaston eri palvelukanavien toimivuutta. Selvityksen perusteella luotiin neljä asiakaspersoonaa, palvelupolut persoonille ja kirjaston verkkopalveluiden arviointi.

Käännös- ja kielipalveluiden tehtäviä tarkentava valtioneuvoston käännös- ja kielipalveluita koskeva määräys tuli voimaan 1.8.2022. Ruotsin säädöskäännösten muutosversioiden hallintaa tukeva määräys hallituksen esitysten sekä muiden valtioneuvoston ja ministeriöiden asiakirjojen kääntämisestä ruotsiksi tuli voimaan 1.10.2022. Lisäksi valmisteltiin selvitys käännös- ja kielipalveluprosessien automatisoinnin kohteista ja mahdollisuuksista.

Pilvisiirtymän esiselvitysprojektissa valmisteltiin valtioneuvoston kanslian pilvipalvelustrategia ja siihen liittyvä toimeenpanosuunnitelma. Virtuaalityöpöytä Kampuksen uudistamisen suunnittelua on jatkettu osana pilvisiirtymää. Kampuksen viestinnällistä sisältöä on analysoitu ja tehty alustavaa rakennesuunnittelua.

Valtioneuvoston kirjaamon robotiikka- ja tekoälyhankkeessa automatisaatiota on lisätty usean käyttöönotetun robotin avulla. Robotiikkaa hyödynnetään muun muassa kansalaiskirjeiden ja Lausuntopalvelu.fi:stä tulevien lausuntojen tallentamisessa asianhallintajärjestelmään (VAHVA) sekä osin hallitusten aineistojen käsittelyssä. Käännös- ja kielitoimialan prosessien automatisointia selvitettiin esiselvityshankkeessa. Lisäksi käynnistettiin robotiikassa selvitys valtioneuvoston kanslian kuva-arkiston siirtämisestä asianhallintajärjestelmään (VAHVA).

Mediatallenteiden esiselvitys valmistui. Valtioneuvoston kanslia on ohjeistanut käyttämään asianhallintajärjestelmää (VAHVA) mediatallenteiden arkistona ja mediatallenteiden arkistoinnin toteutusprojektia ei käynnistetty.

Maa- ja metsätalousministeriön arkistonjärjestämistyö on saatu päätökseen. Ulkoministeriön arkistonjärjestämistyö on taas alkanut. Valtiovarainministeriön, valtioneuvoston kanslian, työ- ja elinkeinoministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriön arkistonjärjestämiset jatkuvat suunnitelman mukaan.

1.2.2 Valtioneuvoston kanslian tulostavoitteet

Tulostavoite 8. Valtioneuvoston kanslialla on käytössään toimintamallit ja sitä tukevat järjestelmät valtiollisten tilaisuuksien järjestämiseksi.

Tulostavoitteen arvosana: Hyvä

Valtioneuvoston kanslia toteutti esiselvityksen ja kartoituksen kutsuvierasjärjestelmästä. Kutsuvierasjärjestelmä on osa laajempaa yhteystietojen hallintajärjestelmää ja erillisenä järjestelmäratkaisuna sitä ei ole mahdollista toteuttaa. Kutsuprosessin toimintamalli ja käytännöt päivitettiin ja kutsuvierastietojen hallinta rakennettiin esiselvityksen suositusten mukaisiksi.

Tulostavoite 9. Valtioneuvoston kanslia toimii vastuullisesti.

Tulostavoitteen arvosana: Hyvä

Kertomusvuonna valtioneuvoston kansliassa laadittiin ensimmäinen vastuullisuusraportti vuodelta 2021. Agenda2030:n mukaisiksi merkittävimmiksi vastuullisuustavoitteiksi on tunnistettu sukupuolten tasa-arvo, ihmisarvoinen työ ja talouskasvu, vastuullinen kuluttaminen sekä rauha ja oikeudenmukaisuus. Kunkin tavoitteen alla on lisäksi 1–3 alatavoitetta, joiden edistämässä valtioneuvoston kanslialla on tai voi olla merkittävä kädenjälki. Tavoitteille ja alatavoitteille ei asetettu mittareita, mutta kansliassa on jo käytössä erilaisia vastuullisuuteen liittyviä seurantamalleja, joihin viitataan laaditussa vastuullisuusraportissa.

1.3 Vaikuttavuus

1.3.1 Toiminnan vaikuttavuus

Valtioneuvoston kanslian yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite vuonna 2022 oli ”Sosiaalisesti, taloudellisesti sekä ekologisesti kestävä Suomi.”

Valtioneuvoston kanslia arvioi vaikuttavuustavoitteen toteutumista (arvosanat: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä, kesken) kanslian määrittelemien strategisten painopisteiden perusteella seuraavasti:

Taulukko 1. Hallitusohjelman toimeenpano

Arvosana	Painopisteen tavoitteiden toteutuminen
Hyvä	Turvallisuusympäristön muutos vaikutti hallituksen ja valtioneuvoston toimintaan. Hallituksen neuvottelut kutsuttiin koolle 42 kertaa (-14 prosenttia) ja valtioneuvoston yleisistuntoja pidettiin 75 (-34 prosenttia), joita oli vähemmän kuin edellisenä vuonna. Valtioneuvoston yleisistuntoja pidetään tyypillisesti noin 50–60 vuodessa. Valtioneuvoston kanslia vastasi tulevaisuusselonteon valmistelusta (osa I ja II). Ensimmäisessä osassa on yhdessä ministeriöiden kanssa kartoitettu yhteiskunnallisia, teknologisia, taloudellisia, ympäristöllisiä ja poliittisia muutoksia, epävarmuuksia sekä vaihtoehtoisia kehityskulkuja sekä niiden vaikutuksia Suomelle. Toisessa osassa on selvitetty ennakointitiedon nykyistä parempaa hyödyntämistä ja tulevien sukupolvien oikeuksien huomioimista lainvalmistelussa. Tulevaisuusselontekotyö on vahvistanut valtioneuvoston ennakointiosaamista muun muassa varautumisen tukena ja luonut pohjan ministeriöiden tulevaisuusksatsaukselle. Valtioneuvoston kanslia on julkaissut kestävyystiekartan. Yhteiskuntapoliittisen kestävyysarvioinnin tuottamista varten ja laajemmin kestävyystarkastelun tueksi perustettiin kanslian yhteyteen kestävyyspaneeli. Kanslia on yhdessä ministeriöiden kanssa valmistellut oppaan, jolla selkeytetään valtioneuvoston yleisistunnossa päätettyjen ohjausasiakirjojen kokonaisuutta. Tietoa päätöksenteon tueksi on tuotettu Kansalaispulssi-kyselyllä (11 kierrosta). Lisäksi kriisijohtamisen kehittämisen hanke on edennyt ja kanslian oma häiriötilanteen hallintamalli on hyväksytty. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimussuunnitelmasta käynnistettiin 53 hanketta. Covid-19 tutkimuskatsauksia laadittiin noin 20 kappaletta ja valmisteltiin valtioneuvoston päätös strategisen tutkimuksen painopisteestä ja teema-alueista seuraavalle vuodelle. Lisäksi vahvistettiin 2019–2023 lainsäädäntöohjelman pohjalta kevät- ja syysistuntokausien lainsäädäntösuunnitelmat. Kanslian yhteydessä toimiva lainsäädännön arviointineuvosto antoi 43 lausuntoa. Saamelaisten totuus- ja sovintokomission kokoonpanossa tapahtui muutoksia ja saamelaisten yhteisökuulemiset päästiin aloittamaan loppuvuonna. Lapin sairaanhoitopiirin yhteyteen perustettiin saamelaisten kansallinen psykososiaalisen tuen palveluyksikkö.

Taulukko 2. Suomen EU-politiikan johtaminen

Arvosana	Painopisteen tavoitteiden toteutuminen
Hyvä	EU jatkoi läpi vuoden vahvaa ja yhtenäistä vastaamista Venäjän sotilaalliseen hyökkäykseen. Merkittävimpiä kokonaisuuksia olivat pakotteet sekä EU:n poliittinen, sotilaallinen, taloudellinen ja humanitaarinen tuki Ukrainalle. Lisäksi loppuvuotta kohden painottui EU:n huoltovarmuuden (mukaan lukien energiakysymykset) varmistaminen. Suomi toimi oikeusvaltiokysymysten esillä pitämiseksi ja EU:n oikeusvaltiovälineiden hyödyntämiseksi sekä edisti oikeusvaltioperiaatteen toteutumista osallistumalla SEU 7 artiklan menettelyjen edistämiseen sekä osallistui oikeusvaltiovuoropuheluun ja komission oikeusvaltioarviointeihin. Suomi osallistui rakentavalla tavalla EU:n maahanmuutto- ja turvapaikkakysymysten edistämiseen. (mukaan lukien 175 turvapaikanhakijan sisäinen siirto Välimeren alueelta, Venäjän hyökättyä Ukrainaan tilapäisen suojelun direktiivin käyttöönotto). Kanslia vaikutti yhteensovittamisvastuunsa puitteissa EU:n rahoitusvälineiden ja eri sektorilainsäädäntöehdotuksiin sisältyvien rahoituksellisissa kysymyksissä sekä Ilmasto- ja energia-alan 55-valmiuspaketin eri aloitteissa. EU:n tulevaisuuskonferenssin loppuraportti luovutettiin neuvoston, komission ja Euroopan parlamentin puheenjohtajille. Tulevaisuuskonferenssiin liittyneen Eurooppa olemme me –tapahtumasarjan puitteissa järjestettiin 19 keskustelutapahtumaa. Valtioneuvostossa otettiin käyttöön aiempaa tehokkaampi ja systemaattisempi EU-ennakkovaikuttamisen prosessi. Toimintaohjelma suomalaisten EU-rekrytointien edistämiseksi hyväksyttiin. Rekrytointeja ja EU-urapolkuja edistettiin tehostamalla tiedotusta, neuvontaa ja valmennusta. Vaikuttamista EU-toimielimiin jatkettiin yhteistyössä Suomen EU-edustuston kanssa ja kansallisten asiantuntijoiden määrää on saatu lisättyä EU:n toimielimissä.

Taulukko 3. Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka

Arvosana	Painopisteen tavoitteiden toteutuminen
Hyvä	Omistajaohjauksessa keskityttiin hyökkäyssodan sekä energiamarkkinoiden jakelu- ja hintahäiriöiden eri vaikutusten ennakointiin ja seurantaan. Poikkeuksellinen toimintaympäristö edellytti aktiivisia toimenpiteitä erityisesti energiayhtiöissä ja liikenne- ja logistiikkayhtiöissä. Fortumille järjestettiin Solidiumin kautta 2,35 miljardin euron rahoitus, jotta yhtiö pystyi turvaamaan energiamarkkinoiden häiriöttömän toiminnan. Uniperin kaasuliiketoiminta joutui raskaisiin tappioihin Venäjän rajoitettua kaasun vientiä Saksaan. Fortum, Saksan valtio ja Uniper sopivat Uniperin vakauspaketin ehdoista ja Fortum sai päätökseen Uniper-omistuksensa myynnin. Uniperiin liittyvillä ratkaisulla pyrittiin turvaamaan valtion strateginen intressi sekä Fortumin pidemmän aikavälin toiminta- ja investointikyky, vaikka Uniper-investointi aiheutti Fortumille merkittävän taloudellisen tappion. Poikkeuksellinen toimintaympäristö vaikutti myös Gasumin sekä valtio-omisteisten liikenne- ja logistiikkayhtiöiden toimintaan. Edellisenä vuonna Gasum Oy:lle Governia Oy:n kautta annettu pääomalaina (200 miljoonaa euroa) hankittiin valtiolle. VR lopetti idän tavaraliikenteen ja Finnair kärsi vaikeuksista toteuttaa Aasia-painotteista strategiaansa. Valtio konvertoi koronaviruksen johdosta Finnairille annetun hybridilainainstrumentin pääomalainaksi vahvistaakseen emoyhtiön omaa pääomaa ja jatkoi Finnairin TyEL-takaisinlainalle myönnetyn valtiontakauksen voimassaoloaikaa yhtiön maksuvalmiuden ylläpitämiseksi. Tuottokehityksen kannalta vuosi oli haastava. Valtion pörssiomistusten kokonaistuotto oli -14,5 (2021: 2,9) %. Solidiumin osakeomistusten kokonaistuotto oli -9 (2021: 33,4) % ja valtion suoraan omistamien pörssiyhtiöiden -16,2 (-4,6) %, jota painoi Fortumin heikko kehitys. Vuoden 2022 talousarvion 2,4 miljardin euron omaisuustuloarviota laskettiin neljännessä lisätalousarviossa 974 miljoonalla eurolla. Omaisuustuloarvio oli siten 1,4 miljardia euroa ja omaisuustuloja kertyi 1,4 (2,1) miljardia euroa. Merkittävin muutos edelliseen vuoteen verrattuna oli Solidiumin valtiolle maksamista osingoissa ja pääomanpalautuksissa (-561 miljoonaa euroa). Kanslian osuus omaisuustuloista oli 1,234 miljardia euroa (-34,9 %). Omaisuustulot muodostuivat pääosin Fortum Oyj:n (514 miljoonaa euroa), Neste Oyj:n (226 miljoonaa euroa) ja Solidiumin (307 miljoonaa euroa) maksamista osingoista. Omistajan vaikuttamistyössä on korostunut valmistautuminen kasvavaan regulaatioon, hiilineutraalisuustavoitteiden ja tiekarttojen tärkeys sekä päästöraportoinnin kattavuuden parantaminen. Kanslia antoi yhtiölle päivitetyn veroraportointia koskevan ohjeen.

Taulukko 4. Valtioneuvoston yhteinen toimintakulttuuri ja kehittämishankkeet

Arvosana	Painopisteen tavoitteiden toteutuminen
Hyvä	Valtioneuvoston yhteistä toimintakulttuuria edistettiin, osaamista kehitettiin ja toimintaprosesseja parannettiin informaatioteknologiaa hyödyntäen. Valtioneuvoston sisäistä yhteistyötä laajennettiin, toimintaa yhdenmukaistettiin ja tietoa jaettiin useissa eri aihealueista koostuvissa verkostoissa (43 kappaletta). Valtioneuvoston korttelit 1 ja 2 -hanke on merkittävä peruskorjaus- ja uudisrakennushanke, jolla edistetään valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhtenäisyyttä, tuetaan uusia työtekemisen muotoja ja tehostetaan tilankäyttöä. Talouspoliittinen ministerivaliokunta puolsi peruskorjaus- ja uudisrakentamishanketta. Lisäksi Valtion vierastalon peruskorjaus ja Säätytalon peruskorjauksen yleissuunnittelu käynnistettiin. Teknistä tieto- ja kyberturvallisuutta kehitettiin useilla teknisillä valtioneuvoston kokonaisuutta koskevilla tieto- ja viestintäteknisillä ratkaisuilla. Valtioneuvoston kansliassa laadittiin tietoturvan hallintamallin ISO27001 standardin mukainen nykytila-analyysi ja tulevaisuuden kehittämisen tiekartta. Lisäksi valtioneuvoston tietoturvallisuuden tilannekuvakyvykkyyttä parannettiin. Identiteetin ja käyttövaltuushallinnan ratkaisussa toteutettiin nykytilan kartoitus ja esiselvitystä tarkentava ratkaisuarkkitehtuurin määrittelytyö. Ennakoituun Nato-jäsenyyteen liittyvät valmistelut ovat vaikuttaneet laajasti kanslian eri toimintoihin, kuten tiedonhallintaan, toimitilaturvallisuuteen ja käännös- ja kielipalveluihin. Kanslian vastuulla olevat palvelutyypiset tehtävät on hoidettu hyvin. Käännösmäärät lisääntyivät olennaisesti ruotsin säädöskäännöksissä johtuen hallituskauden lopun vilkkaasta säädösvalmistelusta. Palvelunhallintajärjestelmää (Virkku) laajennettiin neljällä palvelulla. Kirjaamotoiminnassa aloitettiin robotiikan hyödyntäminen aineistojen käsittelyssä. Asianhallintajärjestelmä (VAHVA) on otettu täysimääräisesti käyttöön valtioneuvostossa. Päätele- ja käyttäjätukipalveluiden uudistamisesta valmistui esiselvitys.

1.3.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Puoluelain (10/1969) 9 §:n sekä puolueiden toiminnan tukemiseen myönnettävistä avustuksista annetun asetuksen (27/1973) 1 §:n mukaisesti voidaan eduskunnassa edustettuina oleville puolueille myöntää avustusten säännöissä ja yleisohjelmissä määritellyn julkisen toiminnan tukemiseen valtion talousarvion rajoissa. Avustus jaetaan puolueiden viimeksi toimitetuissa eduskuntavaaleissa saamien edustajanpaikkojen lukumäärän suhteessa. Vuoden 2022 talousarviossa momentille 23.20.50. (Puolue toiminnan tukeminen) myönnettiin kokonaisuudessaan 35,6 miljoonaa euroa.

Määrärahasta 35,4 miljoonaa euroa on tarkoitettu käytettäväksi puolueiden poliittisen toiminnan tukemiseen sekä puolueiden tiedotustoiminnan ja viestinnän tukemiseen. Tästä 5 prosenttia on tarkoitettu puolueille naisten poliittiseen toimintaan sekä samoin 5 prosenttia puolueille niiden piirijärjestöjen toimintaan samojen perusteiden mukaisesti kuin edellä mainitut avustukset. Määrärahasta saa käyttää 0,2 miljoonaa euroa avustuksena Ahvenanmaan maakuntahallitukselle poliittisen toiminnan ja tiedotustoiminnan tukemiseen Ahvenanmaan maakunnassa.

Taulukko 5. Puoluetuen jakautuminen kansanedustajapaikoittain (euroa)

Puolue	Edustajien määrä 1–12/2022	Poliittisen toiminnan tuki 1–12/2022 (€)	Yhteensä vuonna 2022 (€)
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.	40	7 127 000	7 127 000
Perussuomalaiset	39	6 948 825	6 948 825
Kansallinen Kokoomus r.p.	38	6 770 650	6 770 650
Suomen keskusta	31	5 523 425	5 523 425
Vihreä Liitto r.p.	20	3 563 500	3 563 500
Vasemmistoliitto r.p.	16	2 850 800	2 850 800
Svenska Folkpartiet i Finland r.p.	9	1 603 575	1 603 575
Suomen Kristillisdemokraatit (KD) Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.	5	890 875	890 875
Liike Nyt ry, Rörelse.nu rf	1	178 175	178 175
Yhteensä	199	35 456 825	35 456 825
Ahvenanmaan maakuntahallitus	1	178 175	178 175
Yhteensä	200	35 635 000	35 635 000

Lahjoitus Ahvenanmaan itsehallinnon 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi

Vuoden 2022 toisessa lisätalousarviossa myönnettiin momentille 23.90.58 1,3 miljoonan euron määrärahalla Åbo Akademille kymmenvuotisen määräaikaisen lahjoitusprofessorin perustamiseksi. Lahjoitus tulee käyttää määräaikaisen oikeustieteen itsehallinnon ja autonomian professorin palkkausta koskeviin menoihin ja professoriin liittyviin välittömiin muihin menoihin vuosina 2023–2032. Vuonna 2022 lahjoitusta voidaan käyttää professorin perustamiskuluihin. Lahjoitusprofessorin tulee alkaa viimeistään vuonna 2023.

Kanslia maksoi lahjoituksen kokonaisuudessaan vuonna 2022. Åbo Akademiin tulee lahjoitusehtojen mukaisesti toimittaa vuosittain raportin lahjoituksen käytöstä vuosien 2022–2032 osalta.

1.4 Toiminnallinen tehokkuus

Luvussa on esitetty valtioneuvoston kanslian henkilötyövuosi- ja kustannuskehitystä tehtäväkokonaisuuksittain. Valtioneuvoston kanslian henkilötyövuosikehitystä käsitellään alaluvussa 1.4.1 ja kustannuslaskennan tuloksia luvussa 1.4.2. Jäljempänä luku 1.4.3 sisältää tiiviin kuvauksen valtioneuvoston kanslian maksullisen toiminnan sisällöstä ja luvussa 1.4.4 käsitellään yhteisrahoitteisen toiminnan sisältöä.

1.4.1 Toiminnan tuottavuus

Taulukossa 6 on esitetty valtioneuvoston kanslian henkilötyövuodet 2020–2022 luokiteltuna valtioneuvostotason tulostavoitteiden mukaisiin painopistealueisiin. Hallitusohjelman toimeenpano sekä valtioneuvoston yhteinen toimintakulttuuri ja kehittäminen -painopisteisiin sisältyvät toiminnot on edelleen luokiteltu kustannuslaskennan laskenta-perusteiden mukaisiin alakategorioihin.

Taulukko 6 perustuu Kieku-järjestelmästä saatavaan työajankohdennustietoon. Tätä työajankohdennustietoa hyödynnetään edelleen kustannuslaskennassa, kun kanslialle kuuluva osuus koko valtioneuvoston yhteisistä palveluista sekä omista tukipalveluista vyörytetään kanslian omille tehtäväkokonaisuuksille ja muille ministeriöille työajankohdennustietojen perusteella.

Taulukossa 6 esitetyt henkilötyövuositiedot eroavat luvussa 1.6 esitettävistä henkilötyövuositiedoista Tahti- ja Kieku -järjestelmien eroavien käsittelytapojen vuoksi. Myöhemmin luvussa 1.6 esitettävät henkilötyövuositiedot perustuvat Tahti-järjestelmään, jonka ulkopuolelle on rajattu ministerien erityisavustajat.

Taulukko 6. Valtioneuvoston kanslian henkilötyövuodet luokiteltuna tulostavoitteiden mukaisiin painopistealueisiin ja kustannuslaskennan mukaisiin tehtäväalueisiin.

Painopiste- ja tehtäväalue	2020	2021	2022
Hallitusohjelman toimeenpano	104,6	122,3	120,9
Valtioneuvoston johtaminen ¹	65,8	74,4	73,5
Muu valtioneuvoston päätöksenteon asiantuntijapalvelu	22,3	26,1	29,2
Valtioneuvoston viestintä ja viestinnän yhteensovittaminen	8,5	11,2	8,7
Valtion sektoritutkimus, arvioinnit, ennakointi	6,2	7,7	7,9
Ministeriön muut erityistehtävät	1,8	2,8	1,6
Suomen EU-politiikan johtaminen	15,3	10,8	7,5
Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka	12,4	12,5	10,8
VN yhteinen toimintakulttuuri ja kehittämishankkeet	282,4	286,4	281,2
Tiedonhallinta	77,0	77,7	78,0
Virastopalvelut	48,4	48,6	50,8
Käännöspalvelut	44,1	44,3	44,1
Kuljetuspalvelut	27,9	25,8	23,6
VN yhteinen tilannekuva ja varautuminen	21,4	22,7	22,4
Tietotekniikka ja tietojärjestelmät	18,9	20,9	19,9
Tietotuki- ja julkaisupalvelut	14,4	14,4	13,2
Valtioneuvoston ja ministeriöiden toimitila-asiat	10,4	9,6	9,3
Valtioneuvoston yhteinen kehittäminen ja yhteensovittaminen	8,1	11,0	9,4
Edustustilapalvelut	8,1	6,8	6,4
Valtioneuvoston sisäisen viestinnän verkkopalvelun kehittäminen	2,5	3,0	2,6
Henkilöstöpalvelut	1,2	1,6	1,5

¹ Valtioneuvoston johdon työaikaa on kirjattu vuosina 2020–2022 sekä valtioneuvoston johtamisen että yleishallinnon ja johtamisen toiminnoille. Vertailukelpoisuuden varmistamiseksi, valtioneuvoston johdon yleishallinnon ja johtamisen toiminnolle kirjattu työaika on korjattu taulukkoon valtioneuvoston johtamisen toiminnolle, vastaamaan kustannuslaskennan laskentaperiaatteita.

Painopiste- ja tehtäväalue	2020	2021	2022
VNK johtaminen ja muut tukipalvelut ²	95,5	80,0	78,0
Palkalliset poissaolot ³	160,9	170,6	195,8
Yhteensä	671,1	682,5	694,2

1.4.2 Toiminnan taloudellisuus

Valtioneuvoston kanslia soveltaa kustannuslaskennassa valtion yhteistä kustannuslaskentamallia. Valtion yhteinen kustannuslaskentamalli on hybridimalli, jossa kustannuslaskenta toteutetaan jako-, lisäys- ja toimintolaskennan yhdistelmänä.

Kustannuslaskentamalli perustuu vyörytysjärjestykseen, jossa ensimmäisissä vaiheissa palkallisten poissaolojen, kiinteistöhallinnon ja tietohallinnon kustannukset vyörytetään kanslian muille tukipalveluille, valtioneuvoston yhteisille hallinto- ja palvelutehtäville sekä kanslian ydintoiminnoille. Näiden jälkeen muut tukipalvelut vyörytetään valtioneuvoston yhteisille hallinto- ja palvelutehtäville sekä kanslian ydintoiminnoille. Myöhemmässä vyörytysvaiheessa kanslian osuus valtioneuvoston yhteisistä hallinto- ja palvelutehtävistä vyörytetään edelleen kanslian ydintoiminnoille. Jokaisessa vyörytysvaiheessa tehdään sekä kustannusten jakoa aiheuttamisperiaatteen ja eri kustannuslajeille määriteltyjen jakoperiaatteiden mukaisesti muille ministeriöille että kustannusten vyörytystä myöhemmille vyörytysvaiheille. Näin kustannuslaskennan lopputuloksissa saadaan eriteltyä valtioneuvoston muille ministeriöille tuotettujen palveluiden kustannukset ja kanslian ydintehtävien tuottamisesta aiheutuneet kustannukset.

Taulukossa 7 valtioneuvoston kanslian kustannukset sisältävät kaikki kanslian toiminnan määrärahamomentit ja ne on esitetty kanslian tehtäväkokonaisuuksittain. Liikekirjanpidon tilien rajauksilla mukaan laskelmaan otetaan kaikki viraston toiminnasta aiheutuneet menot, mukaan lukien poistot, rahoitustuotot- ja kulut, satunnaiset kulut ja vahingonkorvaukset sekä laskennalliset korot.

² VNK johtamiseen ja muihin tukipalveluihin sisältyvät yleishallinnon ja johtamisen, henkilöstöhallinnon, koulutuksen, taloushallinnon, sisäisen viestinnän, matkustuksen sekä sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan kategorioihin kuuluvat toiminnot.

³ Palkalliset poissaolot sisältävät kohdentamatonta työtä 0,1 htv:ta vuonna 2022.

Taulukko 7. Valtioneuvoston kanslian kustannukset vyörytettynä ydintehtäville vuosina 2020–2022

(1 000 €)	2020	2021	2022	Muutos 2021– 2022, %
Valtioneuvoston johtaminen	23 925	23 635	26 599	12
EU -asioiden valmistelu ja yhteensovittaminen	4 989	3 781	3 689	-2
Valtioneuvoston viestintä ja viestinnän yhteensovittaminen	3 333	4 672	3 915	-16
Valtion yhtiöiden omistajapolitiikka	5 171	5 138	5 582	9
Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta	10 665	12 151	13 288	9
Muu valtioneuvoston päätöksenteon asiantuntijapalvelu	7 350	8 785	12 556	43
Ministeriön muut erityistehtävät	2 458	2 559	2 980	16
Valtioneuvoston yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät (ei VNK)	98 468	105 385	105 489	0
VNK kustannukset yhteensä	156 360	166 105	174 057	5

Kustannuslaskennassa valtioneuvoston kanslian kustannukset olivat kertomusvuonna kokonaisuudessaan noin 174,1 miljoonaa euroa ja kasvoivat edellisvuodesta noin 8,0 miljoonaa euroa.

Suurimman erän valtioneuvoston kanslian kustannuksista muodostavat valtioneuvoston kanslian muille ministeriöille tuottamien palveluiden kustannukset, jotka on esitetty rivillä *valtioneuvoston yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät*. Valtioneuvoston kanslian muille ministeriöille tuottamien palveluiden kustannukset olivat kertomusvuonna noin 105,4 miljoonaa euroa ja pysyivät suunnilleen edellisvuoden tasolla. Vuoden 2022 kustannuslaskennassa valtioneuvoston yhteisistä hallinto- ja palvelutehtävistä on vyörytetty edellistä vuotta suurempi osuus kanslian ydintoiminnoille, mikä osaltaan selittää muille ministeriöille raportoitavan osuuden pysymistä entisellä tasollaan. Toimitiloissa tapahtuneista muutoksista johtuen, valtioneuvoston kanslian osuus kasvoi erityisesti kiinteistöhallinnon vyörytysvaiheessa, sillä muutamista kiinteistöistä kohdistui suurempi osuus valtioneuvoston kanslialle siltä ajalta, kun niillä ei ole ollut muita ministeriöitä käyttäjinä. Lisäksi kertomusvuoden aikana toteutetut vuokrien tasaukset kasvattivat valtioneuvoston kanslian osuutta toimitilakustannuksista suhteessa muille ministeriöille raportoitavaan osuuteen.

Valtioneuvoston johtamiseen kohdistetut kustannukset kasvoivat edellisvuodesta. Valtioneuvoston johtamisen kustannukset aiheutuvat pääosin valtioneuvoston johdon henkilötyökustannuksista ja kustannuslaskennassa vyörytettävistä tukipalveluiden kustannuksista. Korkean henkilötyövuosimäärän myötä valtioneuvoston johtamiseen vyöryy kustannuslaskennassa runsaasti tukipalveluiden kustannuksia. Pääasiassa muutos edelliseen vuoteen johtuukin siitä, että valtioneuvoston kanslian ydintoiminnoille vyörytetty osuus yhteisistä hallinto- ja palvelutehtävistä oli edellisvuotta suurempi.

EU-asioiden valmistelun ja yhteensovittamisen kustannukset laskivat hieman edellisvuodesta. Tehtäväalueen toiminnoille kohdistettiin edellistä vuotta vähemmän henkilötyövuosia, mikä selittää kustannusten laskua, kun matalamman henkilötyömäärän myötä tehtäväalueelle vyöryy hieman vähemmän tukipalveluiden kustannuksia.

Valtioneuvoston viestinnän ja viestinnän yhteensovittamisen kustannukset laskivat vuoteen 2021 verrattuna noin 0,8 miljoonaa euroa eli noin 16 prosenttia. Vertailuvuonna 2021 kustannukset olivat korkeammalla tasolla, johtuen koronapandemian aiheuttamista lisääntyneistä viestintätarpeista hallituksen strategisen viestinnän tukeen ja koordinaatioon sekä yhteiskunnan henkisen kriisinkestävyyden vahvistamiseen. Kriisinkestävyyden vahvistamiseksi myös kertomusvuonna toteutettiin viestintäkampanjoita valtioneuvoston kanslian koordinoimaan Suomi toimii -viestintäkokonaisuuteen liittyen, mutta edellisvuotta vähemmän.

Valtion yhtiöiden omistajapolitiikkaan kohdistetut kustannukset kasvoivat hieman. Tehtäväalueen toiminnoille suoraan kohdistetut kustannukset pysyivät kertomusvuonna suurin piirtein edellisvuoden tasolla, mutta kustannuslaskennassa vyörytettävien tukipalvelukustannusten kasvusta johtuen tehtäväalueen kustannukset kokonaisuudessaan hieman kasvoivat.

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan kustannukset kasvoivat edellisvuodesta noin 1,1 miljoonaa euroa. Tehtäväalueen henkilötyövuosimäärä ja suorat kustannukset kasvoivat hieman, minkä lisäksi tehtäväalueelle vyörytettävät kustannukset kasvoivat. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisujen määrässä ei tapahtunut merkittävää muutosta, sillä kertomusvuonna julkaistiin 69 julkaisua, kun vertailuvuonna 2021 julkaisuja oli 71. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan eri painopistealueisiin kohdistuvia menoja on avattu tarkemmin jäljempänä olevassa taulukossa 9.

Muuhun valtioneuvoston päätöksenteon asiantuntijapalveluihin liittyvät tehtävät koostuvat päätöksenteon asiantuntijapalveluista ja strategisesta tuesta, lainsäädännön valmistelusta, arvioinnista ja kehittämisestä sekä hallituspolitiikan koordinaatiosta. Tehtäväalueen kustannukset kasvoivat edellisvuodesta noin 3,8 miljoonan euroa ja tehtäväalueen toiminnoille kohdistettiin 3,1 henkilötyövuotta edellisvuotta enemmän, mikä suurelta osin

selittää kustannusten kasvua, kun korkeamman henkilötyömäärän myötä tehtäväalueelle vyöryy myös vertailuvuotta enemmän tukipalveluiden kustannuksia. Tehtäväalueen kustannukset sisältävät myös saamelaisten totuus- ja sovintokomission työstä ja totuus- ja sovintoprosessin edistämisestä aiheutuvat menot, jotka kasvoivat edellisvuodesta totuus- ja sovintokomission sekä komission sihteeristön toiminnan käynnistyttyä. Lisäksi lainsäädännön arviointineuvostoa vahvistettiin hallitusohjelman mukaisesti.

Ministeriön erityistehtävät sisältävät muun muassa valtion virkamiehille ja muille lunastuksetta annettavien kunniamerkkien kustannusten korvaukset, Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuksen jäsenmaksun, valtiollisten hautajaisten järjestämiseen liittyvät menot, muut juhlallisuudet sekä tietyt ministeriön toimialan ohjauksen ja seurannan tehtävät. Jäsenmaksuosuus Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskukselle kasvoi edellisvuodesta, jolloin se oli tavanomaista alhaisempi. Myös valtion virkamiehille ja muille lunastuksetta annettavien kunniamerkkien kustannukset nousivat edelliseen vuoteen verrattuna. Kertomusvuoden kustannuksiin sisältyvät myös Ahvenanmaan itsehallinnon 100-vuotisjuhlavuoteen liittyvien juhlallisuuksien sekä Lasten itsenäisyyspäivän juhlien kustannukset. Kokonaisuudessaan tehtäväalueen kustannukset kasvoivat hieman edellisvuodesta.

Alla olevassa taulukossa on kuvattuna valtioneuvoston kanslian toimintamenojen jakautuminen tehtävittäin vuosina 2020–2022.

Taulukko 8. Valtioneuvoston kanslian toimintamenojen jakautuminen vuosina 2020–2022

(1 000 €)	2020	2021	2022
Valtioneuvoston johtaminen ja politiikkavalmistelu	2 020	2 771	3 533
Valtioneuvoston yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät	93 313	103 197	105 184
• Toimitilavuokrat	30 934	37 098	39 119
• Toimitilapalvelut ja turvallisuus	14 678	17 624	13 922
• Tietohallintopalvelut	39 697	39 755	43 447
• Muut tukipalvelut	8 004	8 720	8 696
Henkilöstömenot	35 971	38 817	41 225
Toimintamenot brutto	131 304	144 785	149 942
Tuotot	-1 597	-2 396	-1 780
Toimintamenot netto	129 707	142 389	148 162

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan määrärahoihin tuotetaan tietoa valtioneuvoston päätöksenteon tueksi. Valtioneuvoston hyväksymässä selvitys- ja tutkimussuunnitelmassa määritellään vuosittain tutkimuksen teemat ja painopistealueet. Alla olevassa taulukossa on kuvattuna selvitys- ja tutkimustoiminnan hankkeiden määrärahat ja niiden käyttö pääministeri Marinin hallitusohjelman painopisteittäin vuosina 2020–2022.

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan (VN TEAS) määrärahat ovat kolmevuotista siirtomäärärahaa ja hankkeiden kesto vaihtelee puolesta vuodesta kolmeen vuoteen. Vuonna 2022 käytettiin myös vuosina 2021 ja 2020 hankkeille myönnettyä määrärahaa.

Taulukko 9. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan hankkeet hallituksen painopisteittäin vuosina 2020–2022, hankkeiden käynnistymisvuoden mukaan

VN TEAS -hankkeet (1 000 €)	2020			2021			2022		
	lkm	Sidottu	Maksettu 2020– 2022	lkm	Sidottu	Maksettu 2021- 2022	lkm	Sidottu	Maksettu 2022
Pääministeri Marinin hallitusohjelman painopisteet									
Kestävän talouden Suomi	7	1 187	1 184	4	670	417	8	1 268	232
Hiilineutraalius, luonnon monimuotoisuus sekä asuntopolitiikka	15	3 179	3 131	12	2 278	1 780	11	2 224	492
Suomi kokoaan suurempi maailmalla	4	549	538	3	379	378	4	559	116
Turvallinen oikeusvaltio Suomi, sen kehittäminen ja puolustuspolitiikka	9	1 200	1 182	10	1 346	1 022	7	929	75
Elinvoimainen Suomi, liikenneverkot ja maatalous	4	942	942	9	1 254	1 181	4	748	82
Luottamuksen ja tasa-arvoisten työmarkkinoiden Suomi	2	348	348	3	600	343	4	570	193
Oikeudenmukainen, yhdenvertainen ja mukaan ottava Suomi	14	2 428	2 375	11	1 856	1 555	7	1 347	277
Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi	3	590	590	6	1 062	962	8	1 500	341
Ohjaustavat	2	249	249	2	100	100	-	-	-
Muut	2	300	300	3	547	542	-	-	-
Yhteensä	62	10 972	10 839	63	10 092	8 280	53	9 145	1 808

1.4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Valtioneuvoston kanslian maksullinen toiminta koostuu pääosin valtioneuvoston hallintoyksikön tukipalvelujen myynnistä virastojen ja laitosten välillä sekä valtioneuvoston julkaisujen verkkokirjakaupan myynnistä. Valtioneuvoston kanslian vuonna 2022 luovuttamien maksuperustelain mukaisten liiketaloudellisten suoritteiden tuotot olivat 1,122 miljoonaa euroa, josta pieni osuus (0,012 miljoonaa euroa) on kirjanpitoyksikön sisäisiä tuotto- ja kustannuseriä.

Suurin osuus maksullisen toiminnan tuotoista oli valtioneuvoston hallintoyksikön myymät tietojärjestelmä- ja tietotekniikkapalvelut, joiden tuotot kertomusvuonna olivat 0,657 miljoonaa euroa. Toinen merkittävä erä on kiinteistöhallinto-, toimisto-, vartiointi- ja muut virastopalvelut, joiden osuus vuonna oli 0,359 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 luovutettujen verkkokirjakaupan suoritteiden maksullisen toiminnan tuotot olivat 0,049 miljoonaa euroa.

Maksullisen toiminnan tuotot kasvoivat edellisvuodesta ja maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus parani. Myös maksullisen toiminnan suoritteiden tuottamisesta aiheutuvat kustannukset kasvoivat edellisestä vuodesta, mistä johtuen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus jäi 88 prosenttiin. Tavoitteena on, että maksullisen toiminnan tuotot kattavat suoritteiden tuottamisesta aiheutuvat kustannukset.

Taulukko 10. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus 2020–2022⁴

	2022	2021	2020
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	1 110 248	972 821	914 966
Maksullisen toiminnan muut tuotot			
Tuotot yhteensä	1 110 248	972 821	914 966
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	238 457	218 192	177 291
Henkilöstökustannukset	8 412	10 108	
Vuokrat			
Palvelujen ostot	625 182	561 752	378 231

⁴ Kustannusvastaavuuslaskelmaan ei ole sisällytetty kirjanpitoyksikön sisäisiä tuotto- ja kustannuseriä.

	2022	2021	2020
Muut erilliskustannukset			
Erilliskustannukset yhteensä	872 051	790 052	555 522
Tukitoimintojen kustannukset	395 673	362 708	350 104
Poistot			
Korot			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	395 673	362 708	350 104
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 267 724	1 152 760	905 626
KUSTANNUSVASTAAVUUS (Tuotot-Kustannukset)	-157 475	-179 939	9 340
Kustannusvastaavuus-%	88 %	84 %	101 %

1.4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Valtioneuvoston kanslian saamat yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot jäivät alle 1 miljoonan euron, joten kustannusvastaavuuslaskelmaa ei esitetä toimintakertomuksessa.

Valtioneuvoston kanslian yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat yhteensä 0,138 miljoonaa euroa. Pääosa yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista tuli Varsinais-Suomen ELY-keskuksen tuesta Meripolitiikan kehittäminen 2 -hankkeelle (0,093 miljoonaa euroa) sekä Euroopan meri- ja kalatalousrahaston 2014-2020 kauden meripolitiikan toimenpiteiden arviointihankkeelle (0,030 miljoonaa euroa).

1.5 Tuotokset ja laadunhallinta

Luvun 1.5 alkuosassa on esitetty valtioneuvoston kanslian suoritteiden määrät hallituksen kokouksien, viestinnän, arvonimien ja EU-asioiden osalta. Lisäksi on avattu lyhyesti valtion osakeomistuksesta kertyneitä osinkotuloja ja pääoman palautuksia sekä päätöksenteon tietopohjaa ja toimeenpanoa kuvaavia suoritteita. Jäljempänä on esitetty valtioneuvoston kanslian suoritteiden määrät valtioneuvoston yhteisten hallinto- ja palvelutehtävien osalta.

1.5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

1.5.1.1 Hallitusohjelman toimeenpano

Hallituksen ja valtioneuvoston kokoukset

Taulukkoon 11 on koottu hallituksen päätöksentekoa ja muuta toimintaa tukevat istunnot ja neuvottelut. Valtioneuvoston yleisistunnon ja tasavallan presidentin valtioneuvostossa tekemät päätökset on jaoteltu taulukkoon asiatyypeittäin. Taulukon luvut "lakien vahvistus" ja "asetukset" kertovat esiteltyjen asioiden lukumäärän, eivät vuoden aikana annettujen lakien ja asetusten todellista määrää, joka on suurempi. Tasavallan presidentin esittelyyn päätettäväksi tulevat asiat on pääsääntöisesti käsitelty ensin valtioneuvoston yleisistunnossa ja tasavallan presidentti tekee päätökset yleisistunnon ratkaisuehdotuksesta. On joitakin asioita, jotka tasavallan presidentti ratkaisee ilman yleisistunnon ennakokäsittelyä. Tällaisia ovat esimerkiksi armahdusasiat ja eräät Ahvenanmaan itsehallintoa koskevat asiat. Valtioneuvoston yleisistuntojen päätöksissä hallituksen esitysten määrä on laskettu kalenterivuoden mukaan. Eduskunnassa hallituksen esitykset tilastoidaan valtiopäivittäin.

Taulukko 11. Hallituksen kokousten, valtioneuvoston yleisistunnon ja tasavallan presidentin valtioneuvostossa tekemien päätösten lukumäärät 2020–2022

(lkm)	2020	2021	2022	Muutos 2021/2022
Hallituksen kokoukset				
Yleisistunto (lkm)	98	109	75	-34
Tasavallan presidentin esittelyt (lkm)	33	36	40	4
Hallituksen neuvottelut ja iltakoulu (lkm)	60	56	42	-14
Ministerivaliokunnat				
EU-ministerivaliokunta (lkm)	34	31	27	-4
Raha-asiaivaliokunta (lkm)	60	66	57	-9
Talouspoliittinen ministerivaliokunta (lkm)	35	23	24	1
Valtioneuvoston yleisistunnon päätökset				
Henkilöstöasiat	267	292	295	3
Valtioneuvoston asetus	298	305	285	-20
Hallintopäätökset	60	56	44	-12

(lkm)	2020	2021	2022	Muutos 2021/2022
Periaatepäätökset/suunnitelmat	23	49	24	-25
Sivuelinorganisaatiot	109	103	127	24
Taloudellinen ohjaus	65	56	68	12
Lupa-asiat	22	19	17	-2
Selonteko/tiedonannot EK:lle	6	13	15	2
Eduskunnan kirjelmät	34	21	30	9
TP/hallitus	50	51	54	3
Valtioneuvoston kirjelmä	71	74	107	33
Kv.- ja EU-asioita	52	47	26	-21
Hallituksen esitys	259	246	328	82
Muut	6	11	4	-7
Yhteensä	1 322	1 343	1 424	81
Tasavallan presidentin valtioneuvostossa tekemät päätökset				
Lakien vahvistus	215	230	223	-7
Asetukset	6	7	6	-1
Henkilöstöasiat	94	91	99	8
Kansainväliset asiat	41	46	58	12
Ahvenanmaan asiat	20	16	19	3
Valtioneuvostoa koskevat	3	3	4	1
Armonanomukset	7	11	5	-6
Julkiset arvonnannon osoitukset	7	5	7	2
Muut	6	6	11	5
Yhteensä	399	415	432	17

Valtioneuvoston yhteistyöelinten lukumäärät on esitetty taulukossa 12.

Taulukko 12. Valtioneuvoston yhteistyöelinten kokousten lukumäärät 2020–2022

(lkm)	2020	2021	2022	Muutos 2021/2022
Valtiosihteerikokoukset, lkm	52	22	20	-2
Kansliapäällikkökokoukset, lkm	17	21	25	4
Covid-19 -koordinaatioryhmän kokoukset, lkm	50	46	10	-36

Päätöksenteon tietopohja ja toimeenpano

Taulukossa 13 on esitetty keskeisten päätöksenteon tietopohjaa ja toimeenpanoa kuvaavien suoritteiden lukumääriä. Vuonna 2022 on jatkettu Kansalaispulssi-kyselyn toteuttamista 11 kyselykierroksella. Epidemiatilanteesta johtuen jatkettiin myös COVID-19-tutkimuskatsauksen toimittamista 22.6.2022 asti. Katsaus koostaa koronavirukseen liittyviä uusimpia tutkimustuloksia maailmalta ja Suomesta.

Käynnistyneiden VN TEAS -hankkeiden määrää tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon vuosittain käynnistyneiden hankkeiden koon ja keston vaihtelu. VN TEAS -julkaisusarjassa julkaistaan hankkeiden loppuraportit, mutta joistain hankkeista voidaan tarvittaessa julkaista myös väliraportteja. Policy brief -artikkelien julkaiseminen on VN TEAS -hankkeille vapaaehtoista toimintaa.

Taulukko 13. Päätöksenteon tietopohjan ja toimeenpanon suoritteita 2020–2022

(lkm)	2020	2021	2022	Muutos 2021/2022
VNK:ssa valmistellut säädökset (HE, VNA, TPA)	20	10	2	-8
Lainsäädännön arviointineuvoston lausunnot	10	46	43	-3
VN TEAS hankkeet, käynnistyneet, lkm	62	62	53	-9
VN TEAS julkaisut, lkm	55	71	69	-2
Policy brief -artikkelit	31	32	35	3
Covid-19-tutkimuskatsaukset	8	13	5	-8
Kansalaispulssi -kyselykierros (covid-19), lkm	14	16	11	-5
Kestävän kehityksen uudet sitoumukset, lkm	371	356	189	-167
Kestävän kehityksen uudet green dealit, lkm	19	21	21	0

Viestintä

Valtioneuvoston sosiaalisen median tilien kasvu jatkui vahvana, mutta muuten vuoden 2022 tunnusluvuissa näkyy koronapandemian poistuminen päätöksenteon ja kansalaisten kiinnostuksen keskiöstä. Voimakkainta sosiaalisen median kasvu oli Instagramissa, jossa valtioneuvoston tilin seuraajamäärä nousi yli 30 prosenttia. Myös Youtube-kanavan suosio kasvoi merkittävästi.

Valtioneuvoston verkkosivujen kävijämäärä putosi selvästi koronapandemian hiipumisen takia. Verkkosivuille laaditut koosteet Venäjän hyökkäyssodasta ja Suomen Nato-jäsenyyss- valmisteluista olivat suosittuja, mutta eivät korvanneet yleisön kiinnostusta koronapandemiaa ja sen seurauksia kohtaan. Teknisten muutosten takia sivujen kävijämäärä ei ole täysin vertailukelpoinen aiempiin vuosiin.

Myös tiedotustilaisuuksissa palattiin miltei koronapandemiaa edeltäneelle tasolle, joskin epävarma maailmantilanne hieman nosti tilaisuuksien määrää. Tiedotustilaisuuksia järjestettiin edelleen lähes sata. Jokainen tiedotustilaisuus suoraistettiin ja suuressa osassa oli myös tulkkaus suomalaisella viittomakielellä.

Koronapandemian vaikutus näkyi vuosina 2020 ja 2021 huomattavana tiedotteiden määränä. Vuonna 2022 tiedotteiden määrä säilyi edelleen korkeana muun muassa Venäjän hyökkäyssodan ja Suomen Nato-jäsenyyshakemuksen takia. Tiedotteita, uutisia ja kutsuja tehtiin yhteensä yli 1 200 kieliversiot mukaan lukien. Tämän lisäksi valtioneuvoston päätöksistä julkaistiin uutiskirje viikoittain.

Taulukossa 14 on esitetty viestinnän suoritteiden ja eri medioiden seuraajien sekä kävijöiden lukumääriä vuosina 2020–2022.

Taulukko 14. Viestinnän suoritteiden ja verkkosivukäyntien lukumääriä 2020–2022

	2020	2021	2022	Muutos 2021/2022, %
Tiedotteet (kpl)	1 462	1 240	1 249	1
Tiedotustilaisuudet (kpl)	135	140	94	-33
Verkkolähettykset ja niiden tallenteet (kpl)	135	140	100	-29
Verkkosivujen käyntimäärät valtioneuvosto.fi	6 067 991	6 563 947	2 733 952	-58
Verkkosivujen käyntimäärät vnk.fi	917 834	592 619	206 953	-63
Valtioneuvoston mediapalveluun rekisteröityneet käyttäjät	1 438	1 340	1 306	-3
VN Twitter-tilin seuraajat	117 558	135 432	186 130	37
Valtioneuvoston Instagram-tilinseuraajat	43 756	53 512	70 000	31
Valtioneuvoston Facebook-tilin seuraajat	17 482	25 259	31 000	23
Valtioneuvoston YouTube-tilin seuraajat	6 570	8 757	11 000	26

1.5.1.2 Suomen EU-politiikan johtaminen

Taulukossa 15 on esitettyä Suomen EU-politiikan johtamisen kannalta keskeisten suoritteiden lukumääriä. EU-ohjeet sisältävät Corepereihiin ja ministerineuvostoihin sekä neuvoston päätöksenteossa käytettäviin kirjallisiin menettelyihin annetut toimintaohjeet.

Valiokuntakuulemiset kattavat valtioneuvoston kanslian virkamiesten eduskunnan valiokuntien kuulemisten määrän U-, E- ja EUN-asioissa. U-kirjelmät, E-kirjeet sekä jatkokirjeet sisältävät valtioneuvoston kanslian kirjelmät ja kirjeet.

Ministerineuvostojen kokousmäärä sisältää Eurooppa-neuvoston ja ministerineuvostojen kokoukset sekä neuvoston järjestämät ministeritason epäviralliset videokokoukset, joita järjestettiin erityisesti koronapandemian aikana.

Taulukko 15. EU-asioiden suoritteita 2020–2022

(lkm)	2020	2021	2022	Muutos 2021/2022
EU-ohjeet: Coreper ja ministerineuvostot, lkm	870	682	719	37
Valiokuntakuulemiset, lkm	137	66	48	-18
U-kirjelmät, E-kirjeet sekä jatkokirjeet, lkm	27	15	8	-7
Ministerineuvostojen kokoukset, lkm	136	99	105	6

1.5.1.3 Arvonimet

Valtioneuvoston kanslia valmistelee tavanomaisesti kaksi kertaa vuodessa tasavallan presidentin päätettäväksi arvonimiesityksiä. Esitykset käsitellään ensin tasavallan presidentin nimittämässä ja pääministerin johtamassa arvonimilautakunnassa. Käsiteltyssä sovelletaan tasavallan presidentin asetusta arvonimistä (381/2000 muut. 478/2020). Arvonimipäätöksistä suoritetaan veroa 1.1.2002 voimaan tulleen arvonimistä suoritettavasta verosta (1388/2001) annetun lain mukaisesti. Esitykset voi tehdä myös sähköisellä lomakkeella.

Taulukko 16. Arvonimilautakunnalle esitettyjen ja myönnettyjen arvonimien lukumäärät sekä verokertymä 2020–2022

	2020	2021	2022	Muutos 2021/2022
Arvonimilautakunnalle esitetyt (lkm)	192	186	184	-2
Myönnettyt arvonimet (lkm)	117	112	86	-26
Verokertymä (euroa)	892 450	869 570	485 710	-383 860

1.5.1.4 Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka

Valtioneuvoston kanslia sai omaisuustuloja kertomusvuonna 1 234 (2021: 1 895) miljoonaa euroa. Kaikista valtion yhtiöomistuksista kertyi tuloja 1 393 (2021: 2 075) miljoonaa euroa.

Taulukko 17. Koko valtion osakeomistuksista kertyneet osingot ja myyntitulot sekä pääoman palautukset 2020–2022

	2020	2021	2022	Muutos 2021/2022
Pörssiomistusten tuottoprosentti	35,4	2,9	-14,5	
Valtion suorassa omistuksessa olevien pörssiyhtiöiden tuottoprosentti	46	-4,6	-16,2	
Osingot ja pääoman palautukset milj. €	937	2 075	1 393	-682
Myyntitulot milj. €				
Omistajaohjauksen yhtiöiden lukumäärä	29	30	30	
Hallitusvalinnat (naiset/miehet) %	46/54	46/54	45/55	

1.5.1.5 Valtioneuvoston yhteisten hallinto- ja palvelutehtävien suoritteet

Valtioneuvoston hallintoyksikön palvelut koostuvat muun muassa virasto-, toimitila-, kuljetus-, kirjasto- ja tietotukipalveluista, käännös- ja kielipalveluista, turvallisuus-, tietotekniikka-, tietojärjestelmä-, tiedonhallinta- ja julkaisutuotantopalveluista sekä valtioneuvoston sisäisestä viestinnästä.

Jäljempänä esitetyistä taulukoista ilmenee valtioneuvoston hallintoyksikön suoritteiden määriä. Suoritteissa on eritelty valtioneuvoston kanslian omasta toiminnasta aiheutuneet suoritteet ja muille ministeriöille tuotettu palvelu.

Turvallisuuspalvelut ja tietosuojaja

Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden turvallisuuspalveluihin kuuluu keskeisesti henkilö- turvallisuus, tietoturvallisuus ja fyysinen turvallisuus. Alla olevassa taulukossa on turvallisuuspalveluiden keskeiset suoritteet sekä henkilötietojen tietoturvaloukkaukset (tietosuojapoikkeamat). Vuonna 2022 valtioneuvoston kanslia havaitsi tai oli osallisena 15 kappaleessa henkilötietojen tietoturvaloukkauksia.

Taulukko 18. Turvallisuuspalveluiden suoritteiden lukumääriä 2020–2022

(lkm)	2020	2021	2022	Muutos 2021/2022
Haetut henkilöturvallisuuselvitykset	3 100	2 277	2 204	-73
Tilaturvallisuuskatselmoinnit	9	15	10	-5
Onnettomuustilanneharjoitukset	3	3	3	0
Turvallisuuspoikkeamat	130	124	52	-72
Tietoturvapoikkeamat	25	122	217	95
Tietosuojapoikkeamat	16	17	15	-2

Tiedonhallinta

Kertomusvuonna ulkoministeriössä on otettu käyttöön VAHVA-asianhallintajärjestelmä, minkä myötä kaikki ministeriöt käyttävät nyt yhteistä asianhallintajärjestelmää. Käyttöön- otto on tapahtunut toukokuussa, mikä vaikuttaa muun muassa asia- ja asiakirjamäärien vertailukelpoisuuteen edellisvuosiin verrattuna.

Rekisteröityjen asioiden ja asiakirjojen osalta kasvu on tasaantunut. Kansalaisten ja median yhteydenottoja, kuten tietopyyntöjä ja kansalaiskirjeitä, on kuitenkin edelleen tullut runsaasti. Myös Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, NATO-jäsenyyden hakeminen sekä hallituskauden päättymisen lähestyminen ovat näkyneet asiakirjaliikenteessä.

Kertomusvuonna myös EU-asioissa otettiin syyskuussa käyttöön VAHVA-asianhallintajärjestelmä, mikä vaikuttaa asia- ja asiakirjamäärien vertailukelpoisuuteen edellisvuoteen nähden. EU-asioiden ja -asiakirjojen tilastoinnissa mukaan on laskettu kaikki sellaiset EUTORI- ja VAHVA-järjestelmissä avatut asiat ja asiakirjat, joiden käsittelyyn valtioneuvoston kanslian tiedonhallintayksikkö on osallistunut. Kansallisten ja EU-toimielinasiakirjojen lukumäärä on hienoisesti noussut edellisvuodesta. EU-asioita on avattu edellisvuotta enemmän. EU-asioiden lukumäärän vuosittaisia muutoksia selittää mm. se, että neuvoston työryhmien aineistoja varten työryhmäasia-avaukset tehdään kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Tämän vuoden luvuissa näkyvät myös käyttöönoton yhteydessä tehdyt asioiden avaukset.

Rekisteröidyissä asioissa ja asiakirjoissa eivät ole mukana korkeammin luokitellut ja salassa pidettävät kansalliset tai kansainväliset asiat ja asiakirjat, mutta yleisesti voidaan todeta, että näiden osalta käsiteltyjen aineistojen määrä on kasvanut vallitsevan maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi.

Taulukko 19. Valtioneuvoston tiedonhallinnan suoritteiden lukumääriä 2020–2022⁵

(Ikm)	2020			2021			2022		
	VNK	Muut minis- teriöt	Yht.	VNK	Muut minis- teriöt	Yht.	VNK	Muut minis- teriöt	Yht.
Rekisteröidyt asiat	2 013	46 410	48 423	2 128	48 167	50 295	1 817	39 461	41 278
Rekisteröidyt asiakirjat	7 597	287 807	295 404	10 336	305 573	315 909	10 191	226 654	236 845
Avatut EU-asiat			1 235			832	138	2 027	2 165
Rekisteröidyt/käsitellyt EU-asiakirjat (kansalliset)	4 109	4 116	8 225			9 052	3 409	5 809	9 218
Rekisteröidyt/käsitellyt EU-asiakirjat (toimielin)			15 030			15 599	13 943	1 699	15 642

Päätelaite- ja käyttäjätukipalvelut

Käytössä olevien työasemien sekä puhelin- ja dataliittymien määrät on ilmoitettu taulukossa 20. Työasemien sekä puhelin- ja dataliittymien määrät ovat jatkaneet kasvua myös vuonna 2022.

Taulukko 20. Valtioneuvoston tuettujen työasemien sekä puhelin- ja dataliittymien lukumäärät 2020–2022

(Ikm)	2020			2021			2022		
	VNK	Muut minis- teriöt	Yht.	VNK	Muut minis- teriöt	Yht.	VNK	Muut minis- teriöt	Yht.
Tuettujen työasemien lukumäärä	1 038	6 553	7 591	1 162	6 596	7 758	918	6 987	7 905
Puhelin- ja dataliittymien määrät	1 543	6 678	8 221	1 606	6 651	8 257	1644	6 899	8 543

⁵ Vuoden 2022 asia- ja asiakirjamäärä ei kesken vuotta tapahtuneen ulkoministeriön VAH-VA-käyttöönnoton ja erilaisen asiakirjojen ja niihin liittyvien tiedostojen käsittelytavan vuoksi ole täysin vertailukelpoinen edellisten vuosien tilastotietoihin. Käsittelytavan muutoksen vuoksi yhteen asiakirjaan voi liittyä useampia asiakirjatiedostoja.

Tilatehokkuus

Valtioneuvostossa käytössä olevien kiinteistöjen tilatehokkuuden mittarina on käytetty toimistotilojen huoneliöitä suhteessa henkilömäärään. Keskimääräinen tilatehokkuus parantui vuosina 2020–2021 ja vuonna 2022 tilatehokkuus pysyi suunnilleen samalla tasolla. Valtioneuvoston tilatehokkuutta parannetaan toimitilojen peruskorjausten yhteydessä muun muassa siirtymällä monitilatoimistoihin sekä lisäämällä tilojen yhteiskäyttöä. Toimipisteiden lukumäärässä on mukana toimistotilat ja edustustilat.

Taulukko 21. Valtioneuvoston toimitilojen neliömäärät 2020–2022

m ²	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
Kokonaisneliöt m ²	123 368	122 572	118 235
Toimistotilat m ²	84 380	83 334	79 830
Edustustilat m ²	7 996	7 996	6 554
Yhteiset kokoustilat m ²	8 695	10 559	10 185
Ministeriöiden käytössä olevat kokoustilat m ²	5 275	6 559	6 255
Muut yhteiset tilat m ²	883	959	978

Taulukko 22. Valtioneuvoston tilatehokkuuden tunnusluvut 2020–2022

	30.06.2020		30.06.2021		30.06.2022	
	hlö	m ² /hlö	hlö	m ² /hlö	hlö	m ² /hlö
Toimistotilojen tilatehokkuus (m ² /hlö)	4 579	17,7	4 865	16,3	4 875	16,5
Toimipisteiden lukumäärä		37		39		41

Valtioneuvoston sisäinen viestintä

Valtioneuvoston virtuaalityöpöytä Kampuksen käyttö lisääntyi vuonna 2022. Kampuksessa oli vuoden aikana lähes viisi miljoonaa käyntiä, 20 miljoonaa sivulatausta ja 1,7 miljoona tiedostonlatausta.

Sisäisen viestinnän erityisiksi aiheiksi nousivat koronan jälkeinen hybridityöskentelyn ohjeistaminen, Venäjän hyökkäyssotaan Ukrainassa liittyvä uutisointi Kampuksessa ja erilaiset varautumiseen liittyvät teemat. Henkilöstöä ohjeistettiin muun muassa sähkökatkojen varalta, ja ministeriöiden sisäisen viestinnän tueksi laadittiin häiriötilanneviestinnän toimintakortti. Valtioneuvoston linnan peruskorjaukseen liittyvän korttelihankkeen alaryhmäksi perustettiin viestintäryhmä, joka teki syksyn aikana viestintäsuunnitelman ja uutisoi hankkeen etenemisestä Kampuksessa.

Kampuksen käyttäjille, sisällöntuottajille ja Kampuksen työtilojen käyttäjille järjestettiin yhteensä 52 koulutusta tai infoa, ja niissä oli noin 1 020 osallistujaa. Virkku-palvelussa käsiteltiin 619 Kampuksen käyttäjiltä tullutta palvelupyyntöä. Kanslian sisäinen työyhteisöviestinnän verkosto vakiinnutti toimintansa. VNK nyt -tilaisuuksia pidettiin kolme ja lyhyempiä henkilöistöinfoja kahdeksan kertaa.

Taulukko 23. Valtioneuvoston virtuaalityöpöytä Kampuksen työtilojen, uutisten ja käyttäjien lukumäärät 2020–2022

Kampus	2020	2021	2022	Muutos 2021/2022, %
Työtilojen määrä vuoden lopussa, kpl	2 500	2 545	2 970	17
Uutiset/vuosi, kpl	3 429	3 027	2 977	-2
Käyntiä / vuosi	3 610 099	4 142 531	4 830 856	17
Sivulatausta / vuosi	11 773 855	14 886 517	20 943 321	41
Tiedostonlatausta / vuosi	700 996	1 097 102	1 693 469	54

Julkaisut ja tietotuki

Ministeriöiden sarjajulkaisuja ja valtioneuvoston julkaisuja tuotettiin hieman viime vuotta maltillisemmin. Määrä oli kuitenkin suuri johtuen hallituskauden loppuvaiheesta. Verkkojulkaisujen tuotannossa toteutettiin pilotointi: tulevaisuuskatsaukset julkaistiin HTML-muotoisena verkkojulkaisuna YJA-alustalla.

Kirjasto- ja tietotukipalveluissa toteutettiin laaja palvelumuotoiluhanke, jossa asiakkaiden tyytyväisyyttä ja toiveita kirjastopalveluja kohtaan selvitettiin teemahaastatteluin, tarkasteltiin palvelujen toimivuutta palvelupolkujen avulla, arvioitiin kirjaston verkkopalvelutarjonta, luotiin kirjaston asiakaspersoonat sekä valmisteltiin määräys kirjaston kokoelmapolitiikaksi. Asiakaspalautteen mukaan kirjaston palveluihin ollaan erittäin

tyytyväisiä, mutta tietoisuutta palveluista tarvitaan lisää. Lehtitilausten lasku selittyi lehti-enluvun siirtymisestä digitaaliseksi painettujen lehtitilausten sijaan sekä harvoin käytettyjen ammattilehtien tilausten korvaamisesta artikkeleilla.

Taulukko 24. Valtioneuvoston tietotuki- ja julkaisupalvelujen suoritteiden lukumääriä 2020–2022

(Ikm)	2020	2021	2022	Muutos 2021/2022, %
Julkaisut	513	676	644	-5
Valton julkaisujen lataukset	2 103 558	2 240 301	2 040 578	-9
Laajat tietotukipyynnöt	123	145	145	0
Lehtitilaukset		569	488	-14
Tietoaineistosopimukset	58	65	69	6

Käännös- ja kielipalvelut

Kertomusvuonna käännös- ja kielitoimialan tilauksissa korostuivat Venäjän hyökkäyssotaan, Suomen Nato-jäsenyyshakemukseen sekä energiakriisin hallintaan liittyvät käännöstyöt. Lisääntynyt työmäärä ruuhkautti sekä ruotsin säädös- ja ajankohtaiskääntämisen että englannin kääntämisen. Ruotsin säädöskääntämisen ruuhkaa kasvatti erityisesti hallituskauden lopun vilkas säädösvalmistelu. Kanslian venäjän kieliasiantuntijat laativat myös ajankohtaisia mediakatsauksia valtioneuvoston tilannekeskukselle.

Alla olevissa taulukoissa 25–27 on esitetty käännösmäärät käännöstyypeittäin, jakauma valtioneuvoston kanslian, ministeriöiden ja muiden virastojen välillä sekä jakauma oman käännöstyön ja ostopalvelujen välillä.

Taulukko 25. Käännökset ja tulkkaukset käännöstyypeittäin 2020–2022

(lkm)	2020		2021		2022		
	Kpl	Käännös sivut	Kpl	Käännös sivut	Kpl	Käännös sivut	%-osuus käännös-sivuista (2022)
Ruotsin säädöskäännökset	927	42 118	749	41 489	737	57 903	45
• Hallituksen esitykset	415	38 418	356	37 727	382	54 020	
• Asetukset	433	2 828	354	3 463	316	1 936	
• Muut säädökset	79	872	39	299	39	1 947	
Ruotsin ajankohtaisviestintä	6 116	11 654	5 652	11 015	5 494	10 784	8
Ruotsin muut käännökset	4 332	29 225	4 399	35 852	3 666	33 281	26
Englannin säädöskäännökset	118	1 657	89	2 619	74	2 238	2
Englannin ajankohtaisviestintä	3 149	6 826	2 875	6 573	2 725	5 745	4
Englannin muut käännökset	1 141	12 619	1 347	15 506	1 126	12 661	10
Venäjän käännökset	396	1 148	415	1 203	243	1 019	1
Muiden kielten käännökset	1 483	6 637	1 389	6 872	795	4 637	4
Käännökset yhteensä	17 662	111 884	16 915	121 129	14 859	128 268	100
Venäjän tulkkaustoimeksiannot, tulkkauspäivinä	8,5		23		9		

Taulukko 26. Käännösten jakautuminen valtioneuvoston kanslian ja ministeriöiden kesken 2020–2022

(lkm)	2020		2021		2022		% -osuus käännös- sivuista (2022)
	Kpl	Käännös sivut	Kpl	Käännös sivut	Kpl	Käännös sivut	
VNK yhteensä	2 287	8 312	2 064	8 957	1 707	6 160	4,8
Muut ministeriöt yhteensä	15 170	103 092	14 667	111 803	13 078	121 916	95,0
Muut virastot	205	480	184	369	74	192	0,2
Käännökset yhteensä	17 662	111 884	16 915	121 129	14 859	128 268	100

Taulukko 27. Käännösten jakautuminen oman työn ja ostopalvelujen kesken 2020–2022

(lkm)	2020		2021		2022		% -osuus käännös- sivuista (2022)
	Kpl	Käännös sivut	Kpl	Käännös sivut	Kpl	Käännös sivut	
Oma käännöstyö	13 834	56 112	12 713	54 748	11 519	57 751	45
Ostopalvelut	3 828	55 772	4 202	66 381	3 340	70 517*)	55
Käännökset yhteensä	17 662	111 884	16 915	121 129	14 859	128 268	100

*) Ostopalveluihin tilastoidaan vuodesta 2022 lähtien myös ne käännös- ja kielipalveluiden kautta tilatut käännössivut, jotka ministeriöt maksavat itse. Vuonna 2022 niitä oli yhteensä 10 917 sivua.

Valtioneuvoston kanslia palveli virkamiehiä monin tavoin muissakin kieliasioissa, kuten termejä, hyvää virkakieltä ja tulkkausta koskevissa kysymyksissä. Valtioneuvoston kanslian verkkosivustolla julkaistiin muun muassa laajan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistamisen sanaston päivitetty versio. Valtioneuvoston kanslian kieliasiantuntijat osallistuivat myös valtiovarainministeriön Valtionavustustoiminnan sanaston ja opetus- ja kulttuuriministeriön Opetus- ja koulutussanaston kieliversioiden laatimiseen.

Valtioneuvoston julkisessa termipankissa Valterissa julkaistiin Hallinnon erikoistermit -sanasto ja päivitetty versio Virastot ja laitokset -listasta. Vuoden 2022 aikana Valterissa tehtiin 38 299 hakua. Valtioneuvoston kääntäjille ja muulle henkilöstölle räätälöidyllä ruotsin ja englannin konekäännöspalvelu Auralla käännettiin yli 37 miljoonaa sanaa eli yhteensä noin 180 000 sivua.

Osaamisen kehittäminen

Valtioneuvoston kanslia toteutti osana valtioneuvoston yhteistä henkilöstön kehittämisen ohjaus- ja yhteensovittamistehtävää yhteensä 320 yksittäistä koulutustilaisuutta (noin 85 koulutustuotetta). Näissä tilaisuuksissa oli yhteensä 5 888 osallistujaa ja koulutukseen käytettiin 22 217 tuntia. Lisäksi kielikoulutukseen käytettiin valtioneuvostossa 11 765 tuntia ja osallistujia oli 563 henkilöä.

Koulutustilaisuuksia tuotettiin kertomusvuoden aikana seuraaville osa-alueille: johtaminen, vaikuttavuus- ja kehittämisosaaminen, digitalisaation vaatimat osaamiset, viestintä ja vuorovaikutus sekä virkamiesosaaminen. Valtioneuvoston yhteisen koulutuksen kustannukset olivat noin 412 000 euroa.

Koulutustilaisuuksia toteutettiin vuoden aikana sekä etä- että lähikoulutusmuodossa. Koulutustilaisuuksien määrä kasvoi edellisvuodesta noin sadalla. Tähän vaikuttivat erityisesti sekä VAHVA-asianhallintajärjestelmän lisääntynyt käyttäjämäärä (ulkoministeriön mukaantulo järjestelmään) että järjestelmän EU-valmistelu -osion käyttöönotto, joihin liittyviä koulutuksia järjestettiin syksyn 2022 aikana tiheästi. Koulutusosallistujien määrä sen sijaan vähentyi edellisvuodesta, kun samaan aikaan koulutusperuutusten ja äkillisten poissaolojen määrä kasvoi. Edellä mainittuihin ilmiöihin on saattanut vaikuttaa hybridi-työskentelyn lisääntyminen ja ajankäyttötapojen muuttuminen.

Taulukko 28. Valtioneuvoston yhteisten koulutustilaisuuksien lukumäärät 2020–2022

	2020	2021	2022	Muutos 2021/2022
Koulutustilaisuudet (lkm)	143	222	320	98

1.5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Palvelujen laatua arvioidaan palvelutyytyväisyyskyselyllä, joka toteutetaan Virkku-palveluhallintajärjestelmässä kunkin palvelutapahtuman yhteydessä. Sellaisten palvelujen osalta, jotka eivät ole Virkku-järjestelmässä, laatuarviointia ei voida yhteismitallisesti tehdä.

Arvioiduissa palveluissa käyttäjien arviot olivat kokonaisuudessa erittäin myönteisiä, palautearvioiden vaihdellessa välillä 4,5–4,9 (asteikolla 1–5), kokonaiskeskiarvon ollessa 4,8. Hyvän palautteen taustalla on ennen kaikkea valtioneuvoston henkilöstölle tarjotut laadukkaasti toteutetut palvelut. Samalla, kun uusia palveluja on viety Virkku-palveluhallintajärjestelmään, on niiden palveluprosesseja kuvattu ja kehitetty asiakasystävällisemmiksi. Henkilökuljetuspalvelun osalta palvelu otettiin käyttöön Virkku-palveluhallintajärjestelmässä vasta marraskuussa 2022, joten siitä ei ole vielä riittävästi palautetietoa.

Taulukko 29. Tyytyväisyys palveluhallintajärjestelmän (Virkku) kautta tilatuissa palveluissa 2019–2022 ”Kuinka hyvin tilaamasi palvelu vastasi odotuksiasi?” (Asteikko 1–5)

Palvelu	2019	2020	2021	2022	Muutos 2021/2022, %
Ergonomiahankinnat		4,8	4,6	4,6	0
Graafiset työt		4,9	4,9	4,9	-1
Julkaisu tuotanto	4,9	4,8	4,9	4,9	1
Kampus-tuki		4,7	4,7	4,8	2
Kirje- ja materiaalitoimitukset		4,9	4,8	4,9	2
Käännöspalvelut	4,9	4,9	4,9	4,9	0
Ministereiden lahjailmoitukset		4,7	4,8	4,8	0
Kirjasto- ja tietotukipalvelut	4,7	4,7	4,9	4,8	0
Toimitilapalvelut		4,9	4,7	4,5	-3
Tulostus- ja kopiointipalvelut		5	4,9	4,9	0
VAHVA -käytön tuki	4,4	4,4	4,5	4,6	1
Varmennekorttipalvelut	5	4,8	4,9	4,8	-1

Palvelu	2019	2020	2021	2022	Muutos 2021/2022, %
Hankintojen asiantuntijapalvelut *				4,6	-
Henkilökortit *				4,6	-
Kululuvat *				4,6	-
VN Painotuotteet *				4,7	-
Yhteensä	4,9	4,8	4,8	4,8	

*Kyseessä on vuonna 2022 Virkkuun lisätty palvelu.

1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

1.6.1 Henkilöstön määrä ja rakenne

Vuoden 2022 päättyessä valtioneuvoston kansliassa työskenteli 640 henkilöä. Henkilöstömäärä nousi edellisvuoteen verrattuna 12 henkilöllä. Valtioneuvoston kansliassa työskenteli 492 vakinaista ja 148 määräaikaista virkamiestä. Vakinaisten virkamiesten määrä kasvoi 2,7 %:lla vuoteen 2021 verrattuna.

Henkilöstön keski-ikä oli 47,4 vuotta. Keski-ikä nousi edellisvuotisesta (46,9 vuotta vuonna 2021). Ikäryhmittäin tarkasteltuna 55–64-vuotiaat muodostavat suurimman joukon henkilöstöstä (195 henkilöä) ja 45–54-vuotiaat muodostavat seuraavaksi suurimman ryhmän (180 henkilöä).

Naisia henkilöstöstä vuonna 2022 oli 58,1 prosenttia. Miesten osuus henkilöstöstä kasvoi hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Osa-aikatyötä tekevien määrä oli 4,4 prosenttia valtioneuvoston kanslian koko henkilöstöstä (yhteensä 28 henkilöä, joista 23 naisia).

Taulukko 30. Vakinainen ja määräaikainen henkilöstö 2020–2022

(lkm)	2020			2021			2022		
	Naiset	Miehet	Yht.	Naiset	Miehet	Yht.	Naiset	Miehet	Yht.
Vakinaiset	281	203	484	279	200	479	282	210	492
Määräaikaiset	72	51	123	88	61	149	90	58	148
Yhteensä	353	254	607	367	261	628	372	268	640
Määräaikaisten %-osuus			20,3			23,7			23,1
HTV:t			603,4			617,5			629,4

Taulukko 31. Koko- ja osa-aikainen henkilöstö 2020–2022

(lkm)	2020			2021			2022		
	Naiset	Miehet	Yht.	Naiset	Miehet	Yht.	Naiset	Miehet	Yht.
Kokoaikaiset	328	252	580	344	256	600	349	263	612
Osa-aikaiset	25	2	27	23	5	28	23	5	28
Yhteensä	353	254	607	367	261	628	372	268	640
Osa-aikaisten %-osuus			4,5			4,5			

Taulukko 32. Henkilöstön keski-ikä 2020–2022

	2020	2021	2022
Henkilöstön keski-ikä	47,5	46,9	47,4
Naisten keski-ikä	47,1	46,4	46,8
Miesten keski-ikä	48,1	47,6	48,3

Taulukko 33. Henkilöstön ikäjakauma 2020–2022

Ikävuotta	2020	2021	2022
–24	8	10	7
25–34	88	111	112
35–44	140	137	139
45–54	194	188	180
55–64	165	174	195
65–	12	8	7
Yhteensä	607	628	640

1.6.2 Tehty työaika ja henkilöstökulut

Kokonaistyövoimakustannukset nousivat vuoden 2021 tasosta. Kanslian tehdyn vuositöajan osuus (81,6 prosenttia) säännöllisestä vuositöajasta laski edellisvuodesta. Välilliset työvoimakustannukset sisältävät muun kuin tehdyn työajan palkan, työnantajamaksut, työterveyshuollon, työhyvinvoinnin ja henkilöstökoulutusten kustannukset.

Taulukko 34. Kokonaistyövoimakustannusten kehitys 2020–2022

(euroa)	2020	2021	2022
Kokonaistyövoimakustannukset	40 134 489	42 539 489	44 772 762
Välilliset työvoimakustannukset, josta	13 122 147	14 562 547	16 425 362
osuus tehdyn työajan palkoista, %	48,6	52,1	57,9
Työajan osuus säännöllisestä vuositöajasta, %	83,4	83,2	81,6
Tehdyn työajan palkka, josta	27 012 342	27 976 942	28 347 400
osuus palkkasummasta, %	80,5	79,6	77,7

1.6.3 Työhyvinvointi ja työkykyinvestoinnit

1.6.3.1 Työtyytyväisyys

Työtyytyväisyyttä mitataan vuosittain VMbaro -työtyytyväisyyskyselyllä. Vuonna 2022 työtyytyväisyys oli hyvällä tasolla. Kokonaistyötyytyväisyys on pysynyt ennallaan edellisvuoteen verrattuna. Vastausaktiivisuus laski 5 prosenttiyksikköä edellisvuodesta.

Taulukko 35. VMbaro -työtyytyväisyyskyselyn yhteenvetotiedot 2020–2022

	2020	2021	2022
Vastaajia	451/595	460/626	422/624
Vastausprosentti, %	76	73	68
Työtyytyväisyysindeksi	3,56	3,53	3,56

Vuodesta 2020 lähtien kyselyssä on tarkasteltu kysymysryhmien lisäksi viittä indeksiä: Oma työ, Työyhteisön oikeudenmukaisuus, Esimiestyö, Johtaminen ja Palkkaus. Vuonna 2022 otettiin käyttöön myös Sisäinen työnantajakuva-indeksi

Taulukko 36. VMbaro -työtyytyväisyyskyselyn indeksit 2020–2022

	2020	2021	2022
Oma työ	3,77	3,75	3,78
Työyhteisön oikeudenmukaisuus	4,08	4,08	4,11
Esimiestyö	3,78	3,77	3,85
Johtaminen	3,01	3,02	3,05
Palkkaus	2,76	2,82	2,85
Sisäinen työnantajakuva			3,82

1.6.3.2 Työkykyisyys ja poissaolot

Sairauspoissaolotiedot (työpäiviä) on poimittu TAHTI-järjestelmästä. Sairauspoissaolojen lukumäärä nousi selkeästi edellisvuosiin verrattuna, jolloin sairauspoissaolot vähentyivät koronan ja laajan etätyöskentelyn seurauksena. Etenkin hengitystieinfektioihin liittyvät poissaolot lisääntyivät vuoden 2022 aikana. Terveysprosentti oli 33,2.

Taulukko 37. Sairauspoissaolot ja terveysprosentti 2020–2022

	2020	2021	2022
Sairauspoissaolojen lkm (sairauspäiviä kpl)	3 887	4 125	6 464
Sairauspoissaolot, työpäivää/htv	6,4	6,7	10,3
Sairauspoissaolojen keskimääräinen kesto	5	5,1	4,9
Terveysprosentti (%)*	52,0	51,9	33,2

* Terveysprosentilla tarkoitetaan niiden henkilöiden osuutta henkilöstöstä, joilla ei kertomusvuonna ollut lainkaan sairauspoissaoloja.

Työterveyshuollon kokonaiskustannukset olivat lähellä edellisvuoden tasoa. Ennaltaehkäisevässä KELA1-osuudessa ei ollut juurikaan muutosta. Sairaanhoidon KELA2-osuudessa oli eniten nousua. KELA0-osuudessa oli hieman laskua. Koronapandemian hiljentämä ennaltaehkäisevä toiminta lisääntyi vuonna 2021 ja toiminta jatkui samalla tasolla vuonna 2022. Vilkastunut sairausvastaanotto toiminta lisäsi KELA2-kustannuksia. Koronatestaus sisältyy KELA0-luokkaan.

Taulukko 38. Terveysthuollon kustannukset ja käynnit 2020–2022

	2020	2021	2022
Työterveydenhuolto euroa/htv	845	1 036	1 078
Työterveydenhuollon vastaanottokäynnit, lkm	3 532	3 143	3 927
Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon kustannukset/työntekijä	204	295	295
Sairaanhoidon kustannukset /työntekijä	524	499	578

Taulukko 39. Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon ja sairaanhoidon kustannukset 2020–2022

	2020	%-osuus	2021	%-osuus	2022	%-osuus
Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon kustannukset (KELA I)	123 532	24	185 544	29	188 695	28
Sairaanhoidon kustannukset (KELA II)	318 199	63	313 506	49	370 037	54
Muut työterveyshuollon kustannukset (KELA 0)	67 939	13	140 758	22	119 789	18
Yhteensä	509 670	100	639 808	100	678 520	100

1.6.4 Osaaminen ja muu aineeton pääoma

Valtioneuvoston kanslian henkilöstöllä oli mahdollisuus osallistua valtioneuvoston yhteisiin koulutuksiin ja kartuttaa osaamistaan myös eOppiva-alustan kautta. Sen lisäksi osastoilla ja yksiköillä oli käytössään määrärahoja kehityskeskusteluissa esille tulleiden osaamistarpeiden kattamiseen.

Taulukko 40. Koulutustasoindeksi 2020–2022

(Ikm)	2020			2021			2022		
	Naiset	Miehet	Yht.	Naiset	Miehet	Yht.	Naiset	Miehet	Yht.
Koulutustasoindeksi	6,0	5,0	5,6	6,0	5,1	5,6	6,1	5,2	5,7

Taulukko 41. Osaamisen kehittäminen 2020–2022

	2020	2021	2022
Koulutus ja kehittäminen, euroa/htv	402	262	316

1.7 Tilinpäätösanalyysi

Luvussa kerrotaan valtioneuvoston kanslian kirjanpitoyksikön tilinpäätöslaskelmiin sisältyviä seikkoja talouden kehityksestä ja rakenteesta sekä talouden ja tuloksellisuuden välisistä yhteyksistä. Valtioneuvoston kanslian tilinpäätösanalyysi on laadittu koko kirjanpitoyksikön osalta sisältäen myös oikeuskanslerinvirastoa koskevat tiedot.

1.7.1 Rahoituksen rakenne

Valtioneuvoston kanslian kirjanpitoyksikön rahoitus on pääosin valtion talousarviorahoitusta. Käytettävissä olevat varat kasvoivat edellisvuodesta 64,8 miljoonaa euroa (4 prosenttia) 1 521 miljoonaan euroon, josta 851,7 miljoonaa euroa muodostui edellisiltä vuosilta siirtyneistä määrärahoista. Tästä merkittävimmät erät olivat vuodelta 2021 siirtynyt momentin 23.10.87.Pääomasijoitus Suomen Malmijalostus Oy:lle määräraha (400 miljoonaa euroa) ja vuodelta 2020 siirtynyt momentin 23.10.88 Osakehankinnat määräraha (421 miljoonaa euroa). Lisäksi pääluokalle 23 kertyi 1,8 miljoonaa euroa toiminnan tuottoja. Muiden hallinnonalojen rahoitusta kanslian käytettävissä oli 0,2 miljoonaa euroa hallinnon palveluiden digitalisoinnin tukeen.

Vuoden 2022 jakamatonta määrärahaa momentilta 23.01.03.1 (Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkausmenot) jaettiin kirjanpitoyksiköiden käyttöön yhteensä 0,61 miljoonaa euroa, josta valtioneuvoston kanslialle 0,12 miljoonaa euroa, ulkoministeriölle 0,06 miljoonaa euroa, Syyttäjälaitokselle 0,02 miljoonaa euroa, sisäministeriölle 0,09 miljoonaa euroa, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle 0,05 miljoonaa euroa, työ- ja elinkeinoministeriölle 0,12 miljoonaa euroa, sosiaali- ja terveysministeriölle 0,04 miljoonaa euroa, opetus- ja kulttuuriministeriölle 0,03 miljoonaa euroa ja ympäristöministeriölle 0,08 miljoonaa euroa. **Momentin vuodelta 2021 siirtyneistä määrärahoista** jaettiin 0,42 miljoonaa euroa sisältäen 0,05 miljoonaa euroa valtioneuvoston kanslialle, Puolustusvoimille (pääesikunta) 0,09 miljoonaa euroa, valtiovarainministeriölle 0,09 miljoonaa euroa, Ruokavirastolle 0,07 miljoonaa euroa, sosiaali- ja terveysministeriölle 0,06 miljoonaa euroa ja ympäristöministeriölle 0,08 miljoonaa euroa. Seuraavassa taulukossa on esitetty momentin toteutuma virastoittain sisältäen varainhoitovuoden ja edellisen vuoden siirtomäärärahan yhteissummat.

Taulukko 42. Momentilta 23.01.03.1 valtion virastoille ja laitoksille myönnetyt määrärahat vuosina 2020–2022 (sisältää talousarviovuoden ja edellisen vuoden siirtomäärärahamomentin käytön)

	2020	2021	2022
Valtioneuvoston kanslia (125)	78 097,65	145 568,68	167 010,88
Ulkoministeriö (130)	75 448,22		63 470,99
Syyttäjälaitos (152)	-		24 791,42
Sisäministeriö (200)	69 118,32	74 412,20	85 000,00
Puolustusvoimat Pääesikunta (251)	-	79 189,56	85 000,00
Valtiovarainministeriö (300)	-	84 999,96	85 000,00
Ruokavirasto (430)		21 610,12	65 127,00
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (513)			46 302,80
Työ- ja elinkeinoministeriö (540)	120 367,03	131 893,15	124 725,51
Sosiaali- ja terveysministeriö (550)	83 600,61	83 626,44	102 000,94
Opetus- ja kulttuuriministeriö (600)	70 833,33		25 504,15
Ympäristöministeriö (700)	12 467,881	86 843,97	157 437,29
Yhteensä	530 580,42	708 144,08	1 031 370,98

1.7.2 Talousarvion toteutuminen

Tuloarviotilit

Valtioneuvoston kanslia sai tuloja momentille 13.03.01 *Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot* 1 234,3 miljoonaa euroa eli 660,6 miljoonaa euroa edellisvuotta vähemmän. Toimintaympäristö oli haastava Venäjän hyökkäyssodan, energiakriisin ja hintojen nousun johdosta erityisesti energiayhtiöissä ja liikenne- ja logistiikkayhtiöissä. Suurimmat osinkotulot kirjattiin edelleen Fortumilta (514 miljoonaa euroa), Nesteeltä (226,5 miljoonaa euroa) ja Solidiumilta (307 miljoonaa euroa), mutta monet yhtiöt jakoivat osinkoa edellisvuotta vähemmän. Esimerkiksi Neova Oy maksoi kanslialle 30 miljoonaa euroa (2021: 125 miljoonaa euroa) ja VR-yhtymä ei lainkaan (2021: 100 miljoonaa euroa), mutta teki 40 miljoonan euron pääomanpalautuksen. Lisäksi Solidiumin vertailuvuonna maksama 500 miljoonan euron pääomanpalautus selittää eroa vuoteen 2022. Momentin tuloarviota pienennettiin neljännessä lisätalousarviossa 974 miljoonalla eurolla, sillä osakkeiden myyntejä ei toteutettu tilikaudella.

Momentille 12.39.04. *Siirrettyjen määrärahojen peruutukset* kirjattiin tilinpäätöksessä 14,6 miljoonaa euroa eli 12,7 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän. Tämä johtui pääosin momentin 23.10.88 Osakehankinnat vuoden 2020 kolmivuotisen siirtomäärärahan peruuttamisesta (Finnair Oyj:n tukeen myönnetystä 700 miljoonasta eurosta 13,9 miljoonaa euroa jäi käyttämättä).

Muita sekalaisia tuloja (momentti 12.39.10) kirjattiin varainhoitovuonna 0,03 miljoonaa euroa aiheutuen yhteisrahoitteisten ja yhteistoiminnan hankkeiden arvonlisäverokirjauksista.

Menoarviotilit

Momentille 23.01.01 *Valtioneuvoston kanslian toimintamenot* myönnettiin talousarviossa 133,1 miljoonaa euroa, mistä tilijaottelulla kanslian käyttöön jaettiin 132,7 miljoonaa euroa. Määrärahoja lisättiin toisessa lisätalousarviossa 11,7 miljoonaa euroa muun muassa tietojärjestelmä- ja toimitilamenoihin. Lisäyksestä 0,46 miljoonaa euroa aiheutui kuuden henkilötyövuoden palkkamenojen siirrosta momentilta 23.01.22. Neljännessä lisätalousarviossa toimintamomentille myönnettiin 0,4 miljoonan euron lisäys valtioneuvoston käännös- ja kielipalvelujen resurssien vahvistamiseksi. Edellisvuodelta siirtyneet määrärahat huomioiden kanslialla oli käytettävissä toimintamenoihin 159,4 miljoonaa euroa, josta käytettiin 148,2 miljoonaa euroa. Seuraavalle vuodelle siirtyvä erä jatkoi pienenemistään 11,2 miljoonaan euroon (2021: 14,6 miljoonaa euroa, 2020: 19,6 miljoonaa euroa), mikä on huomioitava tulevien vuosien toiminnan ja määrärahojen suunnittelussa.

Momentille 23.01.02 *Ministereiden, heidän valtiosihteeriensä ja erityisavustajiensa palkkausmenot* myönnettiin talousarviossa osoitettu 11,4 miljoonaa euroa. Toisessa lisätalousarviossa määrärahaa lisättiin 0,1 miljoonaa euroa ja neljännessä lisätalousarviossa 0,6 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 12 miljoonaa euroa.

Momentilla 23.01.03 *Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot* kanslian käytettävissä oli 0,6 miljoonaa euroa edellisen vuoden siirtyneet määrärahat huomioiden. Määrärahasta käytettiin 0,2 miljoonaa euroa ja vuodelle 2023 siirtyi 0,3 miljoonaa euroa.

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoimintaan (momentti 23.01.22) oli talousarviossa osoitettu 9,2 miljoonaa euroa. Toisessa lisätalousarviossa määrärahaa vähennettiin 0,5 miljoonaa euroa aiheutuen palkkausmenojen siirrosta kanslian toimintamenoihin. Aiemmillä vuosilla siirtyneet määrärahat huomioiden käytettävissä oli 20,4 miljoonaa euroa, josta käytettiin 10,2 miljoonaa euroa ja 10,1 miljoonaa euroa siirrettiin vuodelle 2023.

Momentilla 23.01.25 *Terveet tilat 2028* kanslian käytettävissä oli edellisen vuoden siirtyneet määrärahat huomioiden 0,6 miljoonaa euroa. Tästä käytettiin 0,3 miljoonaa euroa ja 0,3 miljoonaa euroa siirrettiin seuraavalle vuodelle.

Momentille 23.01.26 *Saamelaisten totuus- ja sovintoprosessin edistäminen* myönnettiin talousarviossa 0,5 miljoonaa euroa ja edellisvuodelta siirtyi 2,1 miljoonaa euroa. Varainhoitovuonna käytettiin 0,5 miljoonaa euroa ja 2,1 miljoonaa euroa siirrettiin vuodelle 2023.

Momentille 23.10.87 *Pääomasijoitus Suomen Malmijalostus Oy:lle* siirtyi edellisvuodelta kolmevuotista siirtomäärärahaa 400 miljoonaa euroa. Määrärahaa ei käytetty varainhoitovuonna, vaan se siirrettiin seuraavalle vuodelle.

Momentille 23.10.88 *Osakehankinnat* osoitettiin talousarviossa 5,7 miljoonaa euroa ja sille myönnettiin lisäystä pääomitarpeiden johdosta toisessa lisätalousarviossa (212 miljoonaa euroa) sekä neljännessä lisätalousarviossa (226 miljoonaa euroa). Edellisvuoden siirtyvät määrärahat huomioiden käytettävissä oli 864,7 miljoonaa euroa. Näistä käytettiin 611 miljoonaa euroa ja 237,1 miljoonaa euroa siirrettiin vuodelle 2023. Vuodelta 2020 siirtynyttä määrärahaa peruutettiin 13,9 miljoonaa euroa. Toisessa lisätalousarviossa saadusta määrarahasta 2,5 miljoonaa euroa ei käytetty eikä siirretty vuodelle 2023.

Puoluetoiminnan tukemiseen (23.20.50) osoitettiin 35,6 miljoonaa euroa, joka käytettiin kokonaisuudessaan.

Momentin 23.30.01 *Oikeuskanslerinviraston toimintamenot talousarviomäärärahat* olivat 3,8 miljoonaa euroa. Toisessa lisätalousarviossa määrärahaa lisättiin 0,04 miljoonaa euroa palkkausten tarkistamisen johdosta. Edellisvuodelta siirtyneet määrärahat huomioiden käytettävissä oli 5,3 miljoonaa euroa, josta käytettiin 4 miljoonaa euroa ja 1,3 miljoonaa euroa siirrettiin vuodelle 2023.

Momentti 23.90.21 *Kunniamerkit* määräraha oli talousarviossa 0,7 miljoonaa euroa ja sitä käytettiin 0,6 miljoonaa euroa.

Toisessa lisätalousarviossa perustettiin uusi momentti 23.90.58. *Lahjoitus Ahvenanmaan 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi* ja sille myönnettiin 1,3 miljoonan euron kiinteä määräraha. Summa maksettiin kokonaisuudessaan Åbo Akademille käytettäväksi oikeustieteen kymmenvuotisen koulutusohjelman perustamis- ja toimintamenoihin.

Momentille 23.90.61 *Jäsenmaksut ja maksuosuudet Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskukselle* osoitettiin 1,7 miljoonan euron määräraha, josta käytettiin 1,5 miljoonaa euroa ja 0,3 miljoonaa euroa siirrettiin vuodelle 2023. Vuodelta 2021 siirtynyttä määrärahaa peruutettiin 0,5 miljoonaa euroa.

Momentilta 28.70.22 *Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki* kanslian käytettävissä vuonna 2022 oli 0,19 miljoonaa euroa, josta käytettiin 0,02 miljoonaa euroa ja 0,16 miljoonaa euroa peruutettiin.

Valtioneuvoston kanslialla ei ollut varainhoitovuonna arviomäärärahan ylityksiä.

Kirjanpitoyksiköllä ei ole ollut käytössään valtuuksia.

Kokonaisuudessaan kirjanpitoyksikön vuoden 2022 talousarviomäärärahojen käyttö oli 413,5 miljoonaa euroa. Edellisiltä vuosilta siirtyvät määrärahat mukaan luettuna käytettiin 841 miljoonaa euroa eli 237,4 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän. Tästä 611 miljoonaa euroa aiheutui osakehankintamomentin käytöstä, joten sijoitusmenot pysyivät tilikaudella kanslian pääluokan merkittävimpana kululajina. Finnairia tuettiin 400 miljoonan euron pääomalainalla vuodelta 2020 siirtyneistä määrärahoista. Lisäksi valtio osti Governialta 209,4 miljoonaa euron saatavan Gasumille annetusta lainasta korkoineen.

Kulutusmenot kasvoivat 191,5 miljoonaan euroon (+2 prosenttia) aiheutuen muun muassa henkilöstö-, toimitila-, IT- ja muiden palveluostomenojen noususta, joita on kuvattu tarkemmin luvussa 1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma.

Kanslian siirtomenot (38,4 miljoonaa euroa, +5 prosenttia) käsittävät puoluetuet, lahjoituksen Ahvenanmaan 100-vuotismerkkivuoden kunniaksi sekä Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuksen jäsenmaksun.

Taulukko 43. Kanslian kirjanpitoyksikön menot kululajeittain (1 000 €)

Momenttilaji	Momentin numero-tunnus	2020	2021	2022	%-osuus	Muutos-% 2021/2022
Kulutusmenot	01-29	169 957	187 017	191 467	23	2
Siirtomenot	30-69	37 315	36 715	38 411	5	5
Sijoitusmenot	70-89	288 060	379 825	611 089	73	61
Yhteensä		495 332	603 557	840 967	100	39

Kanslian toimintamenomomentin käyttö kasvoi 148,2 miljoonaan euroon (+4 prosenttia) aiheutuen samoista, luvussa 1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma kuvattavista syistä. Alla olevassa taulukossa eritellään toimintamenomomentin jakauma kululajeittain.

Käyttöomaisuushankinnat pienenivät edellisvuodesta 2,8 miljoonaan euroon (-45 prosenttia), johtuen vertailuvuoteen 2021 ajoittuneista merkittävistä kalustehankinnoista (erityisesti Merikasarmi). Vuonna 2022 merkittävimmät käyttöomaisuushankinnat liittyivät valtioneuvoston valvomon siirron investointikustannuksiin (1,2 miljoonaa euroa), VAHVA-erillissovellusten tietojärjestelmähankintoihin (0,8 miljoonaa euroa) ja ajoneuvo-hankintoihin (0,6 miljoonaa euroa).

Taulukko 44. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (momentti 23.01.01) kulujajittain (1 000 €)

Kululaji	2020	2021	2022	%-osuus	Muutos % 2021/2022
Kansallisomaisuushankinnat	0	22	282	0	1 182
Käyttöomaisuushankinnat	2 173	5 020	2 786	2	-45
Maksullisen toiminnan tuotot	-886	-1 049	-1 122	-1	7
Vuokrat ja käyttökorvaukset	-7	-1	0	0	
Muut toiminnan tuotot	-704	-796	-656	0	-18
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 239	2 907	3 147	2	8
Henkilöstökulut	36 110	38 887	41 212	28	6
Vuokrat	31 259	37 332	39 614	27	6
Palvelujen ostot	57 993	60 167	60 874	41	1
Muut kulut	528	447	1 741	1	289
Rahoitustuotot ja -kulut	2	2	1	0	-27
Satunnaiset tuotot ja kulut	-1	-550	284	0	-152
Siirtotalouden kulut	0	0	0	0	
Kaikki yhteensä	129 707	142 389	148 162	100	4

1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Tuotot

Valtioneuvoston kanslian toiminnan tuotot olivat 1,82 miljoonaa euroa, mistä maksullisen toiminnan tuottoja oli 1,12 miljoonaa euroa. Muita toiminnan tuottoja kertyi 0,69 miljoonaa euroa sisältäen 0,14 miljoonaa euroa yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja ja

0,54 miljoonaa euroa yhteistoiminnan kustannusten korvausta. Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset muodostuivat Euroopan unionin matkakustannusten korvauksista (0,29 miljoonaa euroa), korvattavista käännöspalveluista (0,12 miljoonaa euroa) sekä LVM:n ja THL:n osuudesta Suomi toimii -kampanjaan (0,05 miljoonaa euroa).

Rahoitustuottoihin kirjattiin osinkotuloja 1 177,5 miljoonaa euroa eli 217,1 miljoonaa euroa edellisvuotta vähemmän (-16 prosenttia). Suurimmat osingonmaksajat olivat edelleen Fortum (514 miljoonaa euroa), Neste (226,5 miljoonaa euroa) ja Solidium (307 miljoonaa euroa), mutta merkittävistä tulouttajista Neova Oy:n osingot pienenevät 30 miljoonaan euroon (2021: 125 miljoonaa euroa) ja VR-yhtymä ei maksanut osinkoa (2021: 100 miljoonaa euroa).

Satunnaiset tuotot pienenevät 44,7 miljoonaa euroa, sillä tilikaudelle ei ajoittunut vastaavia merkittäviä eriä kuin vuoden 2021 Anora Oyj:n osakkeiden luovutusvoitto.

Kulut

Toiminnan kulut jatkoivat kasvuaan 179,3 miljoonaan euroon (+5 prosenttia).

Merkittävin osuus tästä aiheutui palveluiden ostoista (73,3 miljoonaa euroa, +2 prosenttia) sisältäen muun muassa IT-, käänös-, asiantuntija-, toimitila-, turvallisuus-, työterveys- ja virastopalveluiden ostoja. Nousu johtuu pääosin IT-kustannuksista, joista esimerkiksi Valtorilta ostetut palvelut jatkoivat kasvuaan 41 miljoonaan euroon (2021: 37 miljoonaa euroa). Toisaalta osassa toimintoja palveluostojen oli vähemmän kuin vertailuvuonna 2021, jolloin käynnissä oli laajoja toimitilojen peruskorjaushankkeita. Esimerkiksi Senaatti-kiinteistöille maksettavat kiinteistöhallintomenot laskivat 9 prosenttia 4,9 miljoonaan euroon. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan (VN TEAS) palveluiden ostot olivat 10,2 miljoonaa euroa, josta 2,1 miljoonaa euroa oli valtion virastojen ja laitosten toteuttamaa tutkimusta. Osakehankintamomentin 23.10.88 palveluiden ostot olivat 1,4 miljoonaa euroa, josta puolet käytettiin asiantuntijapalveluihin (0,7 miljoonaa euroa).

Henkilöstökulut muodostivat kanslian toiminnan kuluista 57,4 miljoonaa euroa (+4 prosenttia). Kasvu aiheutui yleiskorotuksista ja 11,7 henkilötyövuoden lisäyksestä henkilötyövuosimäärään (yhteensä 694,2).

Vuokramenot kasvoivat 6 prosenttia 39,9 miljoonaan euroon, mihin vaikuttivat Senaatti-kiinteistöjen yleiset vuokratarkistukset sekä peruskorjattujen kiinteistöjen (Merikasarmi, Meritullinkatu 10) käyttöönottojen jälkeinen korkeampi vuokrataso. Toisaalta niiden käyttöönotto on myös mahdollistanut tiloista luopumisia, mikä on osaltaan laskenut vuokrakustannuksia.

Muut kulut nousivat edelliseen tilikauteen verrattuna noin 1,4 miljoonalla eurolla 3,9 miljoonaan euroon matkustusmenojen kasvun johdosta. Muita muiden kulujen merkittäviä eriä ovat Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuksen jäsenmaksu sekä kunniamerkit.

Satunnaisiin kuluihin kirjattiin 0,3 miljoonaa euroa aiheutuen lahjoitusvarojen osittaisesta palauttamisesta Leo Mechelin -säätiölle.

Käyttöomaisuuden vuosisuunnitelman mukaisia poistoja tehtiin 1,7 miljoonaa euroa (32 prosenttia edellisvuotta enemmän).

1.7.4 Tase

Valtioneuvoston kanslian taseen loppusumma on 12 386,6 miljoonaa euroa, joka on 554,4 miljoonaa euroa edellistä tilikautta suurempi. Käyttöomaisuusarvopapereiden ja muiden pitkäaikaisten euromääräisten sijoitusten osuus taseesta on 99,9 prosenttia (12 374,7 miljoonaa euroa).

Vastaavaa

Taseen loppusumma kasvuun 554,4 miljoonalla eurolla vaikutti muun muassa pääomallainojen myöntäminen valtionyhtiöille. Finnair Oyj:lle kirjattiin 400 miljoonan euron pääomalaina. Governia Oy:n Gasum Oy:lle antama pääomalaina korkosaatavineen (209,4 miljoonaa euroa) lunastettiin valtiolle. Osaketilin tasearvoa puolestaan vähensi kanslian saama 40 miljoonan euron pääomanpalautus VR-yhtymältä, joka kirjattiin hankintamenon vähennykseksi yhtiön SVOP-rahastoon.

Varainhoitovuonna kanslian arvo-osuustilille siirrettiin pääomanpalautuksena Solidiumilta 133,2 miljoonan euron arvosta Fortum Oyj:n osakkeita (8 970 000 kappaletta). Tällä ei ollut nettovaikutusta kanslian taseeseen, sillä ne lisättiin osakkeiden tilille ja vastaavasti vähennettiin Solidiumin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta.

Kansallisomaisuuden ennakkomaksuihin ja keskeneräisiin hankintoihin kirjattiin 0,3 miljoonaa euroa Koiviston muistomerkin valmistusmenoja. Aineettomien hyödykkeiden muut pitkävaikutteiset menot laskivat edellisvuodesta 0,9 miljoonaan euroon (-12 prosenttia).

Aineellisten hyödykkeiden koneet ja laitteet (1,3 miljoonaa euroa, -3 prosenttia) sisältää muun muassa lisäyksenä 0,6 miljoonaa euroa ajoneuvohankinnoista, mutta vuosittaiset kirjanpidon poistot vähentävät summaa. Kalusteiden arvo nousi 5,2 miljoonaan euroon

(vuonna 2021 0,5 miljoonaa euroa), sillä tilikaudella aktivoitiin taseeseen peruskorjausprojektien valmistuttua Merikasarmin ja muiden toimitilojen kalustehankintoja, jotka oli aiemmin kirjattu keskeneräiseen käyttöomaisuuteen. Tämän johdosta vuoden 2022 ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat laskivat 2,3 miljoonaan euroon (-59,2 prosenttia). Näistä merkittävimmät liittyivät valvomon siirron investointikustannuksiin (1,2 miljoonaa euroa) ja VAHVA-erillissovellusten tietojärjestelmähankintoihin (0,8 miljoonaa euroa).

Lyhytaikaiset saamiset nousivat 1,7 miljoonaan euroon johtuen normaaleista tilinpäätösjaksotuksista, erityisesti siirtosaamisten kasvusta 0,5 miljoonalla eurolla.

Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat laskivat edellisvuodesta 16,8 miljoonaa euroa johtuen kanslian pankkitilille Patrian osakkeiden myynnistä talletettujen varojen tulouttamisesta valtiolle. Vuonna 2016 toteutetun kaupan myyjän vastuulle kuuluneet vastuut vanhenivat ja talletus voitiin purkaa.

Vastattavaa

Pääoman siirrot olivat nettomääräisesti 400,2 miljoonaa euroa sisältäen tulo- ja menotilin tyhjennykset taseeseen sekä läheteiden tilin siirrot.

Lyhytaikainen vieras pääoma nousi 33,3 miljoonaan euroon (+7,5 miljoonaa euroa) aiheutuen suurimmaksi osaksi tilinpäätöshetken ostovelkakirjauksista. Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset muodostivat tästä 1,2 miljoonaa euroa. Edelleen tilitettävät erät (eläkemaksut) kasvoivat 1,2 miljoonaan euroon (+10 prosenttia).

Siirtovelat lisääntyivät hieman edellisvuodesta 10 miljoonaan euroon (+1 prosentti). Summa sisältää lomapalkkavelan (varainhoitovuoden päättyessä maksamattomat lomarahat, pitämättömät säästövapaat ja sivukulut), josta kanslian osuus oli 8,9 miljoonaa euroa ja Oikeuskanslerinviraston 0,9 miljoonaa euroa.

1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Valtioneuvoston kanslian sisäinen valvonta on järjestetty valtion talousarviosta annetun lain 24 b §:n edellyttämällä tavalla. Kanslian ylimmän johdon ohella osastojen, yksiköiden ja ryhmien päälliköt vastaavat tulosityksikkönsä tai vastualueensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Valtioneuvoston kanslian sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan arviointi toteutettiin vuoden lopussa hajautettuna osastojen ja yksiköiden päälliköiden itsearviointina. Arvioinnissa käytetyt kysymykset pohjautuivat valtion sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan

neuvottelukunnan laatimaan suppeaan viitekehikkoon. Arviointikehikko koostuu viidestä osa-alueesta: ohjausympäristö; tavoitteiden asettaminen; riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta; valvontatoimenpiteet sekä tiedonkulku ja viestintä.

Vuonna 2021 toteutettiin koko toiminnan kattava riskikartoitus. Valtioneuvoston kanslian riskienhallintapolitiikan mukaisesti koko toiminnan kattava riskikartoitus toteutetaan johtoryhmätyöskentelynä vähintään kolmen vuoden välein. Kertomusvuonna tehtiin edellä mainitun riskikartoituksen tulosten perusteella riskienhallintasuunnitelman päivitys. Riskiluvun perusteella merkittävälle riskeille (5 kpl) on laadittu riskienhallintatoimenpiteet riskikartoituksen yhteydessä ja ne otettiin huomioon riskienhallintasuunnitelman päivityksessä.

Kanslian sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perustana olevan **ohjausympäristön** arvioitiin olevan pääosin kunnossa. Kokonaisarvio oli parantunut lievästi. Selkein heikentyminen oli tapahtunut tehtävien edellyttämässä toimitiloissa, laitteissa ja tietojärjestelmissä. Vastausten perusteella ongelmat liittyvät muuan muassa sisäilmaoireisiin, vetäytymistilojen puutteeseen, äänieristykseen, etätyön ergonomiaan sekä tietojärjestelmien asianmukaisuuteen työn kannalta.

Kehittämiskohteena nousi esiin edelleen jo aiemmissa arvioinneissa tunnistettu tarve henkilöstön osaamisen kehittämiseen sekä valtioneuvoston kanslian henkilöstöpolitiikan kehittäminen, jotta pitkän aikavälin osaamis- tai henkilöresurssitarpeet olisi määritelty ja riittävät osaamistarpeet pystyttäisiin tunnistamaan. Henkilöstösuunnittelun prosessi päivitettiin vuonna 2022, mutta se ei näy ainakaan vielä arviointituloksia parantava seikkana.

Valtioneuvoston kanslian hallintorakennetta ja organisaatorakennetta ei kaikilta osin nähty selkeänä ja toimivana. Tässä osa-alueessa on kuitenkin nähtävissä arviointitulosten perusteella positiivista kehitystä verrattuna edellisvuoteen. Ongelmakohtina nähdään edelleen muun muassa useampaa toimialaa tai yksikköä koskevien vastuiden selkeys, johtoryhmätyöskentely, hallintoasioiden rakenteiden epäselvyys ja kehittämishankkeiden vastuutus. Arviointituloksissa nousi esiin myös henkilöstön kuormittuneisuuteen liittyviä haasteita, mikä todennäköisesti johtuu kanslian rajallisten määrärahasurssien lisäksi myös poikkeuksellisesta hallituskaudesta ja työmäärien kasvusta hallituskauden lopulla.

Vastuut valtioneuvoston kanslian sisäisestä valvonnasta ovat painottuneet kyselyn perusteella pääosin esimiestehtävissä toimiville henkilöille. Vastuukysymyksiä on käyty läpi myös esimiestilaisuuksissa. Selvästi on nähtävissä kuitenkin tarve laajemmasta sisäisen valvonnan informoinnista koko henkilöstölle ja sen viestin terävöittämisestä, että sisäinen valvonta kuuluu jokaisen virkamiehen vastuulle. Toimenkuvat on käyty läpi koko valtioneuvoston kansliassa vuosien 2021–2022 aikana, mutta sisäistä valvontaa ei ole kirjattu systemaattisesti osaksi toimenkuvia. Positiivista on se, että henkilöstöä kannustetaan

aktiiviseen keskusteluun sekä kehityskohteiden ja epäkohtien esille tuomiseen. Samoin selvä parannus edellisvuoteen verrattuna on tapahtunut työntekijöiden työhyvinvoinnista ja työturvallisuudesta huolehtimisessa.

Kanslian **tavoitteiden asettamiseen** liittyvän toiminnan arvioitiin olevan asianmukaisesti järjestetty ja valtioneuvoston kanslialla on selkeä perustehtävä. Vastauksissa oli kuitenkin jonkin verran hajontaa. Tavoitteiden asettamista ohjaavassa tulossuunnitteluprosessissa on edelleen kehitettävää, sillä prosessi on koettu raskaaksi ja strateginen iso kuva puuttuu. Vastausten perusteella lisäksi kehitystoiveissa olivat mm. arviointi- ja suunnittelutyökalut ja tavoitteiden parempi priorisointi. Kehityskohteista huolimatta, voidaan arvioida, että yksiköiden toiminnalle on asetettu riittävän selkeät ja konkreettiset tavoitteet.

Riskien tunnistamisen, arvioinnin ja hallinnan arvioitiin jälleen hieman parantuneen edellisvuodesta. Riskienhallintamenettelyjen arvioidaan olevan pääosin asianmukaisesti järjestetty. Riskienhallinta ilmenee kanslian toimintayksiköissä varsin eri tavoin, riippuen yksiköiden vastuista ja riskien luonteesta, kuten tietoturva-, tietosuoja-, turvallisuus-, ja väärinkäytösriskit. Riskien tunnistamisen menettelyiden ei arvioida olevan kansliassa kaikkialta osin systemaattisia ja riskienhallintaprosessia ei täysin tunneta. Tähän voi osaltaan vaikuttaa se, että riskienhallintasuunnitelman päivityssykli on suhteellisen pitkä eli kolme vuotta. Tulostavoitteille tunnistettuja riskejä ja riskienhallintatoimenpiteitä käsitellään tosin vuosittain kevät- ja syyskatsauksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Näiden prosessien kokonaisuus olisi tarkoituksenmukaista kuvata paremmin.

Valtioneuvoston kanslian tehtäväkokonaisuus on myös varsin laaja, mistä johtuen ulkoisten riskien tunnistaminen ja ennakointi on paikoin haasteellista. Haasteista huolimatta riskienhallinnasta viestimiseen on syytä jatkossa panostaa enemmän. Jonkin verran kehitettävää nähtiin myös väärinkäytösriskien arvioinnin osalta. Riskienhallintaa ja väärinkäytösriskien arviointia tehdään osana kanslian säännöllisiä prosesseja. Vastauksista voi päätellä, että hankeriskien käsittelyn koetaan olevan kattavampaa kuin kanslian kokonaisvaltainen riskienhallinta. Riskien vähentämistoimenpiteet toivottiin huomioitavan paremmin osana riskienhallintaa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan **valvontatoimenpiteet** ovat pääosin kunnossa ja asianmukaisesti järjestetty. Valvontatoimenpiteiden ja prosessien kuvausten arvioidaan olevan vielä osin puutteelliset. Kehittämiskohteeksi on tunnistettu irtaimistokirjanpito ja irtaimiston inventointi, joihin tulee edelleen panostaa riittävän kattavuuden ja luotettavuuden varmistamiseksi. Ongelmat on tiedostettu johdossa ja asiaa on edistetty kertomusvuonna palkkaamalla lisäresursseja. Uudet henkilöt aloittivat vuoden 2022 lopussa, joten inventointityö on vielä alussa. Poikkeamaseurantaa tulee jatkossa kehittää, koska sitä ei koeta systemaattiseksi ja automatisointia tukevat työkalut puuttuvat.

Kanslian **tiedonkulun ja viestinnän** arvioitiin toimivan pääasiassa hyvin. Valtioneuvoston kanslian yhteisen sisäisen viestinnän arvioitiin hieman parantuneen ja olevan hyvällä tasolla. Erityisesti kanslian sisäiset tilaisuudet koettiin hyödyllisiksi. Ulkoisten sidosryhmien välisessä viestinnässä sekä raportointi- ja palautejärjestelmissä arvioinnissa on edelleen vaihtelua organisaation sisällä, eikä tiedonkulkua hankkeiden, ministeriöiden ja ulkoisten sidosryhmien välillä ole kaikilta osin järjestetty systemaattisella ja kattavalla tavalla. Kehittämistoimenpiteinä tulisi muuan muassa analysoida paremmin sidosryhmien saavutettavuutta ja panostaa enemmän asiakastytyvyyden mittaamiseen. Toimintaympäristönmuutosten säännönmukaisessa seuraamisessa voisi myös laajemmin käyttää hyväksi ministeriöiden yhteistä ennakoitiverkostoa.

Valtioneuvoston kanslia asetti 15.3.2022 valtioneuvoston ministeriöiden yhteisen sisäisen Whistleblower-ilmoituskanavan käyttöönottoa valmistelevan työryhmän. Työryhmän tavoitteena on ollut määritellä ja laatia toimintamalliehdotus siitä, miten ensimmäisen tason sisäisen ilmoituskanavan malli toteutetaan kootusti valtioneuvostossa. Työryhmän toimikausi oli 15.3.2022–31.12.2022. Ilmoittajansuojelulaki (1171/2022) vahvistettiin 20.12.2022 ja se tuli voimaan 1.1.2023. Lain mukaan sisäiset ilmoituskanavat on otettava käyttöön kolmen kuukauden kuluessa lain voimaantulosta. Tästä syystä työryhmän toimikautta jatkettiin joulukuussa sisäisten ilmoituskanavien käyttöönoton määräaikaan 31.3.2023 saakka.

Valtioneuvoston kanslian sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttävät valtion talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet. Osastojen ja yksiköiden päälliköiden itsearvioinnin perusteella kanslian sisäinen valvonta on pääosin asianmukaisesti järjestetty eikä se sisällä merkittäviä riskejä.

1.9 Arviointien tulokset

Valtioneuvoston kansliassa on arviointien ja tuloksellisuustarkastusten kautta saatu tietoa toiminnan kehittämiseksi ja vaikuttavuuden lisäämiseksi. Alla keskeisimmät arvioinnit ja niiden tulokset.

Toimintaympäristön seuranta ja ennakointi strategisen päätöksenteon tukena

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tehnyt tuloksellisuustarkastuksen Toimintaympäristön seurannasta ja ennakoinnista strategisen päätöksenteon tukena. Tuloksellisuustarkastuksessa nostettiin erityisesti, että tulevaisuusselontekoprosessi on tukenut ennakoitokyvykkyyksien vahvistamista hallinnon eri tasoilla, yhtenäistänyt valtioneuvostotasoisia käytäntöjä, valtioneuvoston yhteistyötä ja yhteisöllisyyttä sekä siinä mukana olleiden henkilöiden yksilötason oppimista.

Tarkastusvirasto suosittaa, että 1. valtioneuvoston kanslian johdolla ministeriöt sopivat, mitä ennakkoinnilla valtioneuvostossa tarkoitetaan ja miten kirjanpitoyksiköt tuottavat yhteismitallista seurantatietoa ennakkointiin kohdentuvista kustannuksista ja henkilövuosista. 2. valtioneuvostossa juurrutetaan yhteisiä ennakkointitiedon tuottamisen ja hyödyntämisen tapoja kaikkiin ministeriöihin. Tässä tarkoituksessa ministeriöiden tulee toteuttaa politiikkatoimien valmistelua tukevia yhteisiä ennakkointipilotteja. 3. vastuu ennakkointitiedon lähteiden koordinaatiosta ja hallinnasta osoitetaan yhdelle taholle. Esimerkiksi valtioneuvoston Tietotuki- ja julkaisuyksikön roolia valtioneuvoston yhteisenä tukipalveluna voitaisiin vahvistaa osoittamalla sen tehtäväksi tulevaisuustietolähteiden ja niiden sijaintitietojen ylläpitäminen. 4. päätöksenteon yhteyteen luodaan kysyntää tulevaisuustiedolle, kun ministeriöt ohjaavat päätöksentekijöitä ja valmistelijoita täydentämään politiikkatoimien tietoperustaa ennakkointitiedolla. Tämä kysyntälähtöisyyden lisääminen syventäisi tulevaisuusajattelua ja ennakkointiosaamista virastoissa, mikä vahvistaisi myös edellytyksiä reagoida toimintaympäristössä tapahtuviin äkillisiin muutoksiin.

Arktinen yhteistyö uuden edessä: analyysi Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksista

Selvitys hahmottaa, mitä vaikutuksia Venäjän hyökkäyssodalla Ukrainassa on arktisen politiikan strategian (2021) tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumiseen, arktisen alueen kansainväliseen yhteistyöhön ja kokonaisuutena kestäväen kehityksen tavoitteiden toteutumiseen. Selvityksen tekivät Lapin yliopiston Arktinen keskus, Gaia Consulting Oy ja Ulkopoliittinen instituutti.

Selvityksen mukaan strategian ja sen kestäväen kehityksen tavoitteiden kannalta sodan vaikutukset ovat huomattavat. Strategian kuvaukset kansainvälisestä toimintaympäristöstä ja arktisen yhteistyön rakenteista eivät suurelta osin enää ole relevantteja. Tällä on sekä suoria että epäsuoria vaikutuksia moneen arktisen politiikan strategian lähtökohdista, myös niillä alueilla, jotka eivät suoraan liity turvallisuuspolitiikkaan tai Venäjä-yhteyksiin. Arvio on tehty strategian jokaiselle painopistealueelle. Merkittävimmät suorat vaikutukset liittyvät painopistealueeseen 1. Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen sekä painopisteeseen 3. Arktiset elinkeinot. Arktisen alueen asukkaisiin keskittyvä painopistealue 2. koostuu suurimmilta osin toimenpiteistä, joihin hyökkäyssodalla ei ole suoria vaikutuksia. Infrastruktuurin ja logistiikan painopistealueen osalta hyökkäyssodalla on myös suoria vaikutuksia joihinkin toimenpiteisiin, mutta enimmäkseen vaikutusketjut ovat melko pitkiä. Selvityksessä esitellään neljä skenaariota pohdittaessa eri vaihtoehtojen vaikutuksia arktiseen yhteistyöhön ja Suomen arktisen politiikan tavoitteiden saavuttamiselle. Ne auttavat pohtimaan eri politiikkavaihtoehtojen vahvuuksia ja heikkouksia erilaisissa hypoteettisissa tilanteissa tai olosuhteissa.

Tutkimustiedosta toimintaan ja vaikuttavuuteen: Strategisen tutkimuksen rahoitusinstrumentin arviointi

Antti Rinteen hallitus linjasi, että strategisen tutkimuksen rahoitusväline arvioidaan tällä vaalikaudella. Arvioinnin ovat toteuttaneet Tampereen yliopiston tutkijat osana Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa.

Arvioinnin mukaan Strateginen tutkimus on tuottanut uutta tutkimustietoa ja käytännöllisiä ratkaisuja, joita keskeiset sidosryhmät ovat voineet hyödyntää. Tutkimustietoa on hyödynnetty julkisella sektorilla useimmin muun muassa päätöksenteon, uusien linjausten, strategioiden valmistelussa. Rahoitusmuodon keskeiset kehityskohteet liittyvät tutkimusteemojen tiiviimpään linkittämiseen yhteiskunnallisen päätöksenteon tietotarpeisiin ja kansallisen kilpailukyvyyn sekä elinkeinoelämän kannalta tärkeisiin teemoihin. Arviointi tuotti myös ministeriölle ja muille toimijoille tietoa strategisen tutkimuksen rahoitusvälineen toiminnasta, vaikutuksista ja vaikuttavuudesta sekä tuotetun tiedon hyödyntämisen menettelytavoista. Arvioinnin tuloksia on tarkoitus hyödyntää hallituksen strategista tutkimusta koskevien linjausten valmistelussa ja sitä koskevassa päätöksenteossa.

Suomen Agenda2030-toimeenpanon arviointi

Arvioinnissa tarkasteltiin, miten Agenda2030:n toimeenpanossa on edistytty vuoden 2019 jälkeen ja missä määrin valtionhallinnon ohjausjärjestelmä tukee Agenda2030:n tavoitteiden saavuttamista. Arvioinnin tekivät Forefront Oy, Tampereen yliopisto ja Frisky & Anjoy Oy. Se tehtiin osana valtioneuvoston selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa.

Arvioinnin mukaan Suomen vahvuutena on pitkä jatkumo ja laajapohjainen sitoutuminen kestäväen kehityksen edistämiseen. Agenda2030:n toimeenpano on ollut aktiivista ja systeminen lähestymistapa vahvistunut vuoden 2019 jälkeen. Agenda2030 on laajasti omakuttu valtionhallinnossa ja strategiadokumenteissa, mutta haasteita liittyy vaikutusten näkymiseen taloudellisessa ohjauksessa ja säädosohjauksessa. Ohjausjärjestelmässä haasteita liittyy koordinaatioon osallistuvien toimijoiden runsaaseen määrään sekä strategisen ohjauksen hajanaisuuteen ja strategioiden suureen määrään. Toimeenpanossa näkyy myös laajempi valtionhallinnon rakenteiden haaste, jossa siiloutunut ohjausjärjestelmä soveltuu huonosti laajojen poikkihallinnollisten ilmiöiden ohjaukseen. Arviointi suosittelee, että Suomen määrätietoista ja pitkäjänteistä työtä Agenda2030:n tavoitteiden saavuttamiseksi jatketaan. Kehityskohteet liittyvät ohjausjärjestelmän vaikuttavuuteen ja johdonmukaisuuteen, kuten riittävään konkreetian tasoon, työnjaon selkiyttämiseen, toimeenpanon integrointiin entistä vahvemmin ohjausjärjestelmään ja strategisen ohjauksen suoraviivaistamiseen.

Terveet tilat 2028 -ohjelman kehittävä väliarviointi

Julkisten rakennusten sisäilmaongelmien ennaltaehkäisyyn ja sisäilmasta oireita saavien hoidon ja kuntoutuksen tehostamiseen tähtäävän, valtioneuvoston kanslian koordinoiman poikkihallinnollisen Terveet tilat 2028 -ohjelman kehittävässä väliarvioinnissa tarkasteltiin ohjelman toteuttamista, tuloksia ja vaikuttavuutta. Arvioinnin toteutti Owl Group Oy yhteistyössä Teknologian tutkimuskeskuksen Oy (VTT) kanssa.

Kehittävän väliarvioinnin mukaan ohjelman tavoitteita pidetään laajasti tärkeinä ja valitut teemat kohdentuvat julkisten toimijoiden tarpeisiin. Ylätasoiset tavoitteet mahdollistavat alustan monenlaisille toimille, mutta eivät luo vahvaa suuntaa toimenpiteille. Ohjelman katsotaan vaikuttavan kolmella tasolla: ministeriöiden yhteistyön myötä strategisella tasolla, kohderyhmien toimintaan tiedon, ohjeistusten ja mallien myötä sekä tuottamalla tietoa julkiseen keskusteluun. Tuotetut selvitykset ja tutkimukset sisäilmahaasteiden nykytilasta ja tarpeista ovat tuoneet kaivattua tietoa julkisten toimijoiden hyödynnettäväksi. Ohjelmassa toteutettavien hankkeiden tulosten levittäminen kuntien laajaan käyttöön vaatii vielä uusia panostuksia. Ohjelman vaikuttavuutta tulee vahvistaa paketoimalla tuloksia helposti omaksuttaviksi kokonaisuuksiksi ja vahvistamalla verkostoyhteistyötä. Tiedontuotantoon painottuvat toimenpiteet eivät itsessään luo tavoitteena olevaa muutosta, vaan kunnat tarvitsevat konkreettista ja helposti hyödynnettävää tietoa ja tukea toimintatapojen muutoksessa. Ohjelmatoimintaa voidaan parantaa verkostotyötä syventämällä, yhteiskehittämällä hyödynsaajien kanssa, käytännöllisten ohjeiden ja toimintamallien tuottamisella sekä viestinnän yhtenäistämällä.

1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Valtioneuvoston kanslialla ei ole havaittu valtion tai sen vastuulla oleviin varoihin liittyviä väärinkäytöksiä tai rikoksia. Käynnissä ei ole esitutkintoja tai oikeudenkäyntejä eikä muita väärinkäytösten tai rikosten johdosta käynnistettyjä toimenpiteitä.

Valtioneuvoston kanslialla ei ole tehty valtion tukiin tai rahoitukseen liittyviä takaisinperintäpäätöksiä.

2 Talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2022	Vertailu Tilinpäätös- Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	14 841,05	6 736	6 735,68	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	14 841,05	6 736	6 735,68	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	1 922 494,54	14 678 560	14 678 559,76	0,00	100
12.23.99. Valtioneuvoston kanslian muut tulot	2 162,09	3 948	3 947,99	0,00	100
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	1 918 364,45	14 640 267	14 640 266,90	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	1 968,00	34 345	34 344,87	0,00	100
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	1 895 124 611,92	1 234 330 250	1 234 330 249,99	0,00	100
13.01.05. Korot muista lainoista	193 906,25	-2	-2,00	0,00	100
13.03.01. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot	1 894 930 705,67	1 234 330 252	1 234 330 251,99	0,00	100
15. Lainat	0,00	2	2,00	0,00	100
15.01.04. Muiden lainojen lyhennykset	0,00	2	2,00	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	1 897 061 947,51	1 249 015 547	1 249 015 547,43	0,00	100

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 määrärahojen		Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio-Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2022	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23. Valtioneuvoston kanslia	995 936 808,62	669 344 076	413 519 629,24	253 019 963,88	666 539 593,12	2 804 482,78	851 657 116,33	1 455 759 777,93	775 918 776,60	662 776 246,96
23.01.01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (nettob) (S2)	137 336 000,00	144 788 000	133 585 091,78	11 202 908,22	144 788 000,00	0,00	14 577 230,17	159 365 230,17	148 162 321,95	11 202 908,22
23.01.02. Ministereiden, heidän valtiosihteeriensä ja erityisavustajiensa palkkaukset (A)	11 393 097,53	12 143 000	11 987 687,89		11 987 687,89	155 312,11				
23.01.03. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (S2)	670 573,92	499 662	184 598,25	315 063,35	499 661,60	0,00	51 036,65	550 698,25	235 634,90	315 063,35
23.01.03.1. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkausmenot	480 573,92	259 662	129 443,86	130 217,74	259 661,60	0,00	46 953,88	306 615,48	176 397,74	130 217,74
23.01.03.2. Valtioneuvoston Euroopan unionia koskevien horisontaalisten tehtävien palkkausmenot (EK) (enintään)	190 000,00	240 000	55 154,39	184 845,61	240 000,00	0,00	4 082,77	244 082,77	59 237,16	184 845,61
23.01.22. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta (S3)	10 793 000,00	8 788 000	1 260 273,38	7 527 726,62	8 788 000,00	0,00	11 581 125,06	20 369 125,06	10 234 474,69	10 134 650,37
23.01.25. Terveet tilat 2028 (S3)	264 000,00	275 000	42 542,49	232 457,51	275 000,00	0,00	334 222,60	609 222,60	258 585,53	350 637,07
23.01.25.1. Terveet tilat 2028 (KPY)	264 000,00	275 000	42 542,49	232 457,51	275 000,00	0,00	334 222,60	609 222,60	258 585,53	350 637,07
23.01.26. Saamelaisten totuus- ja sovintoprosessin edistäminen (S3)	2 150 000,00	460 000	0,00	460 000,00	460 000,00	0,00	2 122 661,53	2 582 661,53	509 102,92	2 073 558,61
23.01.29. Arvonlisäveromenot (A)	15 925 847,17	15 463 414	15 463 414,30		15 463 414,30	0,00				
23.10.87. Pääomasijoitus Suomen Malmijalostus Oy:lle (S3)	420 000 000,00		0,00		0,00	0,00	400 000 000,00	400 000 000,00	0,00	400 000 000,00
23.10.88. Osakehankinnat (S3)	355 700 000,00	443 700 000	209 413 541,63	231 700 000,00	441 113 541,63	2 586 458,37	421 031 565,40	864 731 565,40	611 089 189,87	237 117 621,16

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 määrärahojen		Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio-Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2022	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23.20.50. Puoluetöiminnan tukeminen (K)	35 635 000,00	35 635 000	35 635 000,00		35 635 000,00	0,00				
23.20.50.1. Puolueiden poliittinen toiminta (EK)	35 456 825,00	35 456 825	35 456 825,00		35 456 825,00	0,00				
23.20.50.2. Ahvenanmaan poliittinen toiminta (EK)	178 175,00	178 175	178 175,00		178 175,00	0,00				
23.30.01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (S2)	3 912 000,00	3 852 000	2 534 191,82	1 317 808,18	3 852 000,00	0,00	1 419 274,92	5 271 274,92	3 953 466,74	1 317 808,18
23.90.21. Kunniamerkit (A)	537 290,00	700 000	637 287,70		637 287,70	62 712,30				
23.90.58. Lahjoitus Ahvenanmaan 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi (K)		1 300 000	1 300 000,00		1 300 000,00	0,00				
23.90.61. Jäsenmaksut ja maksu-osuudet Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskukseen (S2)	1 620 000,00	1 740 000	1 476 000,00	264 000,00	1 740 000,00	0,00	540 000,00	2 280 000,00	1 476 000,00	264 000,00
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala							186 534,25	186 534,25	24 563,35	0,00
28.70.22. Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki (S3)							186 534,25	186 534,25	24 563,35	0,00
Määrärahatilit yhteensä	995 936 808,62	669 344 076	413 519 629,24	253 019 963,88	666 539 593,12	2 804 482,78	851 843 650,58	1 455 946 312,18	775 943 339,95	662 776 246,96

Talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtioneuvoston kanslialla ei ole esitettävää valtuuksista.

3 Tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2022–31.12.2022		1.1.2021–31.12.2021	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	1 122 204,49		1 048 946,38	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	-144,00		1 000,00	
Muut toiminnan tuotot	<u>694 837,35</u>	1 816 897,84	<u>991 989,13</u>	2 041 935,51
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	3 165 477,25		2 938 074,87	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	196,37		49 635,32	
Henkilöstökulut	57 385 256,96		54 948 246,98	
Vuokrat	39 850 755,72		37 559 328,79	
Palvelujen ostot	73 321 860,39		72 069 620,88	
Muut kulut	3 935 464,88		2 519 515,09	
Valmistus omaan käyttöön (-)	0,00		0,00	
Poistot	<u>1 673 120,48</u>	<u>-179 332 132,05</u>	<u>1 263 639,67</u>	<u>-171 348 061,60</u>
JÄÄMÄ I		-177 515 234,21		-169 306 126,09
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	1 177 495 136,64		1 394 624 611,92	
Rahoituskulut	<u>-1 603,31</u>	1 177 493 533,33	<u>-1 939,94</u>	1 394 622 671,98
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	1 199,73		44 688 511,00	
Satunnaiset kulut	<u>-285 000,00</u>	<u>-283 800,27</u>	<u>0,00</u>	<u>44 688 511,00</u>
JÄÄMÄ II		999 694 498,85		1 270 005 056,89
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				

	1.1.2022–31.12.2022		1.1.2021–31.12.2021	
Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	35 631 062,60		35 635 000,00	
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	<u>1 300 000,00</u>	<u>-36 931 062,60</u>	<u>0,00</u>	<u>-35 635 000,00</u>
JÄÄMÄ III		962 763 436,25		1 234 370 056,89
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	0,00		-150,00	
Perityt arvonlisäverot	6 735,68		14 841,05	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-15 714 441,33</u>	<u>15 707 705,65</u>	<u>-16 187 971,40</u>	<u>-16 173 280,35</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>947 055 730,60</u>		<u>1 218 196 776,54</u>

4 Tase

	31.12.2022		31.12.2021	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISSUUS				
Muu kansallisuusomaisuus	165 905,88		165 905,88	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	304 000,00	<u>469 905,88</u>	22 000,00	<u>187 905,88</u>
KANSALLISOMAISSUUS YHTEENSÄ		469 905,88		187 905,88
KÄYTTÖMAISSUUS JA MUUT				
PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>918 418,75</u>	918 418,75	<u>1 040 674,82</u>	1 040 674,82
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	1 312 657,53		1 356 741,77	
Kalusteet	5 172 624,42		472 871,06	
Muut aineelliset hyödykkeet	2 523,00		2 523,00	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>2 360 595,39</u>	8 848 400,34	<u>5 781 353,22</u>	7 613 489,05
KÄYTTÖMAISSUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	11 187 701 097,84		11 094 496 597,84	
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	<u>1 186 976 622,53</u>	<u>12 374 677 720,37</u>	<u>710 767 582,90</u>	<u>11 805 264 180,74</u>
KÄYTTÖMAISSUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		12 384 444 539,46		11 813 918 344,61
VAIHTO- JA RAHOITUSMAISSUUS				
VAIHTO-OMAISSUUS				
Valmiit tuotteet/Tavarat	<u>2 863,62</u>	2 863,62	<u>3 059,99</u>	3 059,99

	31.12.2022		31.12.2021	
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	351 439,57		383 649,22	
Siirtosaamiset	1 313 893,33		843 543,13	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>15 933,50</u>	1 681 266,40	<u>12 842,97</u>	1 240 035,32
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön menotilit	-231,66		-391,84	
Muut pankkitilit	0,00		16 835 132,14	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	<u>45 512,30</u>	<u>45 280,64</u>	<u>31 554,27</u>	<u>16 866 294,57</u>
VAIHTO- JA RAHOITUS- OMAISUUS YHTEENSÄ		1 729 410,66		18 109 389,88
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>12 386 643 856,00</u>		<u>11 832 215 640,37</u>
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	763 091,99		763 091,99	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	11 805 646 985,84		11 294 287 112,94	
Pääoman siirrot	-400 155 086,73		-706 836 903,64	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>947 055 730,60</u>	12 353 310 721,70	<u>1 218 196 776,54</u>	11 806 410 077,83
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Ostovelat	20 832 308,53		13 617 026,53	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	1 245 824,82		1 226 217,01	
Edelleen tilittävät erät	1 205 235,46		1 092 777,71	
Siirtovelat	9 978 846,54		9 869 541,29	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>70 918,95</u>	<u>33 333 134,30</u>	<u>0,00</u>	<u>25 805 562,54</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		33 333 134,30		25 805 562,54
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>12 386 643 856,00</u>		<u>11 832 215 640,37</u>

5 Liitetiedot

Liite 1. Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta

1. Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen

Vuoden 2022 toisessa lisätalousarviossa myönnettiin momentille 23.10.88 Osakehankinnat 212 miljoonaa euroa Governia Oy:n Gasum Oy:lle antaman pääomallainan sekä kertyneen korkosaatavan hankkimisesta valtiolle Governia Oy:n pankkilainan takaisinmaksamiseksi. 1.7.2022 kanslia osti määrärahoilla lainasaatavan (200 miljoonaa euroa) luovutuspäivään saakka kertyneine korkoineen (9 413 541,63 euroa).

2 586 458,37 euroa jäi käyttämättä eikä summaa siirretty vuodelle 2023.

2. Valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi

Myyntisaamisiin ei tilinpäätöshetkellä sisällynyt valuuttamäärisiä eriä.

Ostoveljoissa niiden arvostuksella ei ollut merkittävää vaikutusta oikeiden ja riittävien tietojen antamiseen viraston taloudellisesta asemasta.

3. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen

Tilinpäätös on laadittu noudattaen talousarviolakia ja -asetusta, valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin määräyksiä ja ohjeita sekä hyvää kirjanpitoa. Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät ovat säädösten mukaisia.

4. Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä

Ei ilmoitettavaa.

5. Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvuoden tietojen kanssa

Ei ilmoitettavaa.

6) Selvitys tilinpäätösvuoden jälkeisistä olennaisista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa

Ei ilmoitettavaa.

Liite 2. Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 määrärahojen		Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio-Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2022	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23.01.01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (nettob) (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	139 732 134,88		135 363 970,61		146 566 878,83				149 941 889,75	139 732 134,88
	Bruttotulot	2 396 134,88		1 778 878,83		1 778 878,83				1 779 567,80	2 396 134,88
	Nettomenot	137 336 000,00	144 788 000	133 585 091,78	11 202 908,22	144 788 000,00	0,00	14 577 230,17	159 365 230,17	148 162 321,95	137 336 000,00

Liite 3. Arviomäärärahojen ylitykset

Valtioneuvoston kanslialla ei ole esitettävää liitteellä 3.

Liite 4. Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
23. Valtioneuvoston kanslia		14 478 296,00
Vuosi 2020		13 938 296,00
23.10.88. Osakehankinnat (S3)	13 938 296,00	
Vuosi 2021		540 000,00
23.90.61. Jäsenmaksut ja maksuosuudet Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskukselle (S2)	540 000,00	
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala		161 970,90
Vuosi 2020		161 970,90
28.70.22. Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki (S3)	161 970,90	
Pääluokat yhteensä		14 640 266,90
Vuosi 2020		14 100 266,90
Vuosi 2021		540 000,00

Liite 5. Henkilöstökulujen erittely

	2022	2021
Henkilöstökulut	47 698 215,58	46 355 619,08
Palkat ja palkkiot	47 542 259,98	45 881 013,72
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	155 955,60	474 605,36
Henkilösivukulut	9 687 041,38	8 592 627,90
Eläkekulut	8 759 059,06	7 571 152,81
Muut henkilösivukulut	927 982,32	1 021 475,09
Yhteensä	57 385 256,96	54 948 246,98
Johdon palkat ja palkkiot, josta	1 471 475,61	1 358 833,62
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	20 246,50	27 083,36
Johto	1 680,00	7 072,90
Muu henkilöstö	18 566,50	20 010,46

Liite 6. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Suunnitelmanmukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
Kansallisomaisuus				
108 Muu kansallisomaisuus				
1080 Taide esineet	Ei poistoja			
1081 Museoesineet ja -kokoelmat	Ei poistoja			
1089 Muu kansallisomaisuus	Ei poistoja			
Aineettomat hyödykkeet				
112 Aineettomat oikeudet				
1120 Ostetut valmisohjelmistot ja tietojärjestelmät	tasapoisto	5 vuotta	20	0
1123 Liittymismaksut	tasapoisto	10 vuotta	10	0
1129 Muut aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 vuotta	20	0
114 Muut pitkävaikutteiset menot				
1140 Itse valmistetut ja teetetyt tietojärjestelmät	tasapoisto	5 vuotta	20	0
1149 Muut pitkävaikutteiset menot 20v	tasapoisto	20 vuotta	5	0
119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poisteta			100 %
Aineelliset hyödykkeet				
125 - 126 Koneet ja laitteet				
1250 Autot ja muut maajetäusvälineet	tasapoisto	5 vuotta	20	0
1255 ICT-laitteet	tasapoisto	3 vuotta	33	0

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
1256 Toimistokoneet ja laitteet	tasapoisto	5 vuotta	20	0
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	tasapoisto	5 vuotta	20	0
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	tasapoisto	5 vuotta	20	0
1269 Muut koneet ja laitteet	tasapoisto	5 vuotta	20	0
127 Kalusteet				
1270010 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	tasapoisto	5 vuotta	20	0
1270030 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	tasapoisto	10 vuotta	10	0
1279010 Muut kalusteet	tasapoisto	5 vuotta	20	0
1279020 Muut kalusteet	tasapoisto	10 vuotta	10	0
128 Muut aineelliset hyödykkeet				
1280 Taide-esineet	ei poisteta			100 %
129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
1299 Muut keskeneräiset aineelliset käyttöomaisuushankinnat	ei poisteta			100 %
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
130 Käyttöomaisuusarvopaperit				
1301 Muut osakkeet	ei poisteta			100 %

Liite 7. Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Kansallisomaisuus		Yhteensä
	108 Muu kansallisomaisuus	109 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2022	165 905,88	22 000,00	187 905,88
Lisäykset	0,00	282 000,00	282 000,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2022	165 905,88	304 000,00	469 905,88
Kertyneet poistot 1.1.2022	0,00	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2022	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	165 905,88	304 000,00	469 905,88

	Aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
	114 Muut pitkävaikutteiset menot	
Hankintameno 1.1.2022	2 005 696,99	2 005 696,99
Lisäykset	288 500,00	288 500,00
Vähennykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2022	2 294 196,99	2 294 196,99
Kertyneet poistot 1.1.2022	-965 022,17	-965 022,17
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-410 756,07	-410 756,07
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2022	-1 375 778,24	-1 375 778,24
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	918 418,75	918 418,75

	Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä
	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	129 Ennako- maksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2022	3 494 568,67	625 758,19	2 523,00	5 781 353,22	9 904 203,08
Lisäykset	649 346,02	5 268 687,51	0,00	2 199 475,68	8 117 509,21
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	-5 620 233,51	-5 620 233,51
Hankintameno 31.12.2022	4 143 914,69	5 894 445,70	2 523,00	2 360 595,39	12 401 478,78
Kertyneet poistot 1.1.2022	-2 137 826,90	-152 887,13	0,00	0,00	-2 290 714,03
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-693 430,26	-568 934,15	0,00	0,00	-1 262 364,41
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2022	-2 831 257,16	-721 821,28	0,00	0,00	-3 553 078,44
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	1 312 657,53	5 172 624,42	2 523,00	2 360 595,39	8 848 400,34

Liite 8. Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2022	2021	Muutos 2022–2021
Korot euromääräisistä saamisista	16,79	193 906,25	-193 889,46
Osingot	1 177 495 119,85	1 394 430 705,67	-216 935 585,82
Rahoitustuotot yhteensä	1 177 495 136,64	1 394 624 611,92	-217 129 475,28

Rahoituskulut	2022	2021	Muutos 2022–2021
Korot euromääräisistä veloista	1 603,31	1 926,94	-323,63
Korot valuuttamääräisistä veloista	0,00	13,00	-13,00
Rahoituskulut yhteensä	1 603,31	1 939,94	-336,63
Netto	1 177 493 533,33	1 394 622 671,98	-217 129 138,65

Liite 9. Talousarviotaloudesta annetut lainat

Valtioneuvoston kanslialla ei ole esitettävää liitteellä 9.

Liite 10. Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2022					31.12.2021		
	Kappale- määrä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myynti- oikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	1 587 560 609	19 657 131 527,15	5 791 190 162,86			768 537 581,69	24 921 091 303,06	5 657 985 662,86
Finnair Oyj A	49 510 682	305 385 172,11	366 392 353,50	55,90	50,10		468 225 797,11	366 392 353,50
Finnair Oyj A	22 004 744		138 629 887,20					138 629 887,20
Finnair Oyj A	715 154 260		286 061 704,00					286 061 704,00
Fortum Oyj	459 902 988	7 146 892 433,52	3 352 287 366,02	51,26	50,10	514 063 606,32	12 170 681 346,12	3 219 082 866,02
Neste Oyj	276 213 495	11 882 704 554,90	1 377 171 105,00	35,91	33,40	226 495 065,90	11 976 617 143,20	1 377 171 105,00
SSAB A	26 448 015	135 308 044,74	119 756 611,92	2,57	0,00	11 429 470,01	134 937 772,53	119 756 611,92
SSAB B	38 326 425	186 841 321,88	150 891 135,22	3,72	0,00	16 549 439,46	170 629 244,10	150 891 135,22
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	94 812 929		5 396 510 934,97			408 957 538,16		5 436 510 934,98
Arctia Oy osakepääoma	748 000		18 700 000,00	100,00	50,10			18 700 000,00
Arctia Oy SVOP			70 119 275,58					70 119 275,58
Boreal kasvinjalostus Oy	10 000		1 828 933,55	65,00	50,10	100 000,00		1 828 933,55
Edita Group Oyj (ent. Nordic Morning Group Oyj)	6 000 000		18 100 000,00	100,00	0,00			18 100 000,00
Finavia Oyj	7 400 000		487 689 063,49	100,00	100,00			487 689 063,49
Finpilot Pilotage Oy	80 000		2 000 000,00	100,00	100,00			2 000 000,00

	31.12.2022				31.12.2021			
	Kappale- määrä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myynti- oikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Finpilot Pilotage Oy SVOP			3 933 795,70					3 933 795,70
Gasonia Oy	9 900		49 500 000,00	99,00	0,00			49 500 000,00
Gasonia Oy SVOP			105 538 722,18					105 538 722,18
Gasum Oy, Sarja K	2 800 001		1,84					1,85
Gasum Oy, Sarja A ⁶	11 250 846		160 998 537,17	26,51	50,10			160 998 537,17
Governia Oy	2 000		107 962 026,29	100,00	100,00	8 000 000,00		107 962 026,29
Governia Oy			8 200 000,00					8 200 000,00
Kemijoki Oy sarja B	1 223 914		20 584 257,65	50,10	50,10	416 130,76		20 584 257,65
Kuntarahoitus Oyj	6 250 000		20 000 000,00	16,00	0,00	6 437 500,00		20 000 000,00
Leijona Catering Oy	100		2 500,00	100,00	100,00	3 000 000,00		2 500,00
Leijona Catering Oy	19 900		497 500,00					497 500,00
Leijona Catering Oy SVOP			1 102 500,00					1 102 500,00
Leijona Catering Oy SVOP			7 031 672,46					7 031 672,46
Motiva Oy	30 480		723 208,08	100,00	100,00	365 000,00		723 208,08
Motiva Oy	23 809		399 991,20					399 991,20
Neova Oy (ent. Vapo Oy)	15 030		65 052 422,89	50,10	33,40	30 060 000,00		65 052 422,89
Patria Oyj	13 948 786		14 092 160,00	50,10	50,10	12 553 907,40		14 092 160,00
Patria Oyj SVOP			57 513 950,29					57 513 950,29
Posti Group Oyj	40 000 000		238 404 860,47	100,00	50,10	32 000 000,00		238 404 860,47

⁶ Suomen valtion suora omistus on 26,51 %. Valtion omistama erityistehtävayhtiö Gasonia Oy omistaa osakkeista loput 73,49 %

	31.12.2022				31.12.2021			
	Kappale- määrä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myynti- oikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Solidium Oy	2 000		250 448 041,94	100,00	100,00	307 000 000,00		250 448 041,94
Solidium Oy SVOP			2 126 487 181,11					2 126 487 181,11
Suomen Erillisverkot Oy	32 000		41 018 658,26	100,00	100,00			41 018 658,26
Suomen Erillisverkot Oy SVOP			189 416 204,00					189 416 204,00
Suomen Ilmailuopisto Oy	143 535		16 475 302,36	98,00	50,10			16 475 302,36
Suomen Malmijalostus Oy	2 258		2 257 500,00	100,00	100,00			2 257 500,00
Suomen Malmijalostus Oy SVOP	586 150		586 150 500,00					586 150 500,00
Suomen Lauttaliikenne Oy	20		1 000 000,00	100,00	100,00	4 300 000,00		1 000 000,00
Suomen Lauttaliikenne Oy SVOP			2 376 977,17					2 376 977,17
Suomen Rahapaja Oy	16 000		2 691 006,82	100,00	0,00			2 691 006,82
Suomen Siemenperunakeskus Oy	2 200		158 360,69	22,00	0,00			158 360,69
Suomen Viljava Oy	2 000 000		2 868 770,25	100,00	100,00	4 000 000,00		2 868 770,25
Tapio Oy	25		2 500,00	100,00	100,00	725 000,00		2 500,00
Tapio Oy	9 975		997 500,00					997 500,00
Tapio Oy SVOP			7 000 000,00					7 000 000,00
Veikkaus Oy	5 000		500 000,00	100,00	100,00			500 000,00
Veikkaus Oy	1 000		445 698,01	100,00	100,00			445 698,01
VR-yhtymä Oy	2 200 000		370 013 438,22	100,00	100,00			370 013 438,22
VR-yhtymä Oy SVOP			336 227 917,30					376 227 917,30
Osakkeet ja osuudet yhteensä	1 682 373 538	19 657 131 527,15	11 187 701 097,84			1 177 495 119,85	24 921 091 303,06	11 094 496 597,84

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	Kirjanpitoarvo 31.12.2022	Kirjanpitoarvo 31.12.2021
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset		
Gasum Oy ⁷	209 413 541,63	
Governia Oy ⁸	24 499 998,00	24 500 000,00
Finavia Oyj	32 850 000,00	32 850 000,00
Finavia Oyj SVOP	317 150 000,00	317 150 000,00
Finnair Oyj	400 000 000,00	
Solidium Oy SVOP	183 063 082,90	316 267 582,90
Suomen Malmijalostus Oy SVOP	20 000 000,00	20 000 000,00
Yhteensä	1 186 976 622,53	710 767 582,90

7 Valtioneuvoston kanslian taseessa tilille 13620000 on kirjattu lainapääoman (200 miljoonaa euroa) lisäksi korkosaatava (9 413 541,63 euroa).

8 Pääomalainan saldo on 24 499 998,00 euroa. Valtioneuvoston kanslian kirjanpitoon on oikaistu helmikuussa 2022 lainanlyhennykseksi 2,0 euroa, joka oli kirjattu Valtiokonttorissa korkoihin vuonna 2020.

Liite 11. Taseen rahoituserät ja velat

Valtioneuvoston kanslialla ei ole esitettävää liitteellä 11.

Liite 12. Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut

€	Talousarviomenot 2022	Määrärahatarve 2023	Määrärahatarve 2024	Määrärahatarve 2025	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yht.
Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset						
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	53 406 521,80	66 328 286,94	14 879 943,72	3 768 844,66	16 711 397,11	101 688 472,43
Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset						
VN Korttelien kehittämisen hankesuunnittelu VNK/1053/04/2017	0,00	3 976 000,00	0,00	0,00	0,00	3 976 000,00
VN Kortteleiden 1 ja 2 kehittäminen, jatkosuunnittelu VN/24642/2022	0,00	14 400 000,00	0,00	0,00	0,00	14 400 000,00
Koivisto muistomerkki, suunnittelu- ja valmistuskustannukset VN/25147/2021	367 720,00	724 280,00	108 900,00	0,00	0,00	833 180,00
Saamelaisten totuus- ja sovintoprosessin edistäminen, psykososiaalinen tuki VN/4862/2022	183 605,72	1 241 394,28	0,00	0,00	0,00	1 241 394,28
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	551 325,72	20 341 674,28	108 900,00	0,00	0,00	20 450 574,28
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	53 957 847,52	86 669 961,22	14 988 843,72	3 768 844,66	16 711 397,11	122 139 046,71

Liite 13. Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Valtioneuvoston kanslialla ei ole esitettävää liitteellä 13.

Liite 14. Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Valtioneuvoston kanslialla ei ole esitettävää liitteellä 14.

Liite 15. Velan muutokset

Valtioneuvoston kanslialla ei ole esitettävää liitteellä 15.

Liite 16. Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Valtioneuvoston kanslialla ei ole esitettävää liitteellä 16.

Liite 17. Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Valtioneuvoston kanslia osti vuoden 2022 toisessa lisätalousarviossa momentille 23.10.88 Osakehankinnat myönnettyillä määrärahoilla Governia Oy:lta Gasum Oy:lle annetun pääomalainasaatavan (200 miljoonaa euroa) luovutuspäivään 1.7.2022 saakka kertyneine korkoineen (9 413 541,63 euroa). Määrärahasta 2 586 458,37 euroa jäi käyttämättä eikä summaa siirretty vuodelle 2023. Koron osuus (9 413 541,63 euroa) eroaa kanslian taseessa ja Valtiokonttorin lainakannan tiedoissa. Kirjaustapa on selvitetty yhteistyössä Valtiokonttorin kanssa ja todettu, että sekä velkapääoma että korkosaatava kuuluvat kanslian kirjanpidossa lkp-tilille 13620000 Pääomalainasaamiset ja muut vastaavat sijoitukset. Valtiokonttorin raporteilla puolestaan esitetään vain lainapääoma eikä korkosaatavia, ja korkokirjaus muodostuu velallisen suorittamaa koronmaksun.

Liite 18. Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

Valtioneuvoston kanslialla ei ole esitettävää liitteellä 18.

6 Allekirjoitus

Olemme tänään hyväksyneet valtioneuvoston kanslian vuoden 2022 tilinpäätöksen.

Helsingissä 23. päivänä helmikuuta 2023

Sanna Marin

Pääministeri

Tytti Tuppurainen

Eurooppa- ja omistajaohjausministeri

Timo Lankinen

Alivaltiosihteeri

Tilintarkastus

Kirjanpitoyksikön tilintarkastuksesta vastaa valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

7 Oikeuskanslerinviraston toimintakertomus

Johdon katsaus

Valtioneuvoston yhteydessä on tasavallan presidentin nimittämä oikeuskansleri sekä oikeuskanslerin tehtäviä oikeuskanslerin ohella hoitavat presidentin nimittämä apulaisoikeuskansleri ja presidentin määräämä apulaisoikeuskanslerin sijainen.

Oikeuskanslerin tehtävänä on valvoa valtioneuvoston ja tasavallan presidentin virkatoimien lainmukaisuutta. Oikeuskanslerin tulee myös valvoa, että viranomaiset ja muut julkista tehtävää hoitavat noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa. Oikeuskanslerin on pyydettäessä annettava presidentille, valtioneuvostolle ja ministeriöille tietoja ja lausuntoja oikeudellisista kysymyksistä. Oikeuskansleri valvoo lisäksi asianajajien, julkisten oikeusavustajien ja luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien toimintaa. Tehtäväänsä hoitaessaan oikeuskansleri valvoo perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutumista.

Valtioneuvoston oikeuskanslerina toimi oikeustieteen tohtori Tuomas Pöysti ja apulaisoikeuskanslerina oikeustieteen tohtori Mikko Puumalainen. Apulaisoikeuskanslerin sijaisiksi määrätty esittelijäneuvos, osastopäällikkönä, oikeustieteen lisensiaatti, varatuomari Petri Martikainen hoiti apulaisoikeuskanslerin sijaisena apulaisoikeuskanslerin tehtäviä yhteensä 106 päivää.

Oikeuskanslerin ratkaistaviksi kuuluvien asioiden valmistelua ja muiden oikeuskanslerin toimialaan kuuluvien tehtävien suorittamista varten on valtioneuvoston yhteydessä oikeuskanslerin johtama oikeuskanslerinvirasto. Viraston sisäistä toimintaa johtaa sekä sen tuloksellisuudesta ja kehittämisestä huolehtii kansliapäällikkö. Oikeuskanslerinviraston kansliapäällikkönä toimi varatuomari Tuula Majuri. Oikeuskanslerinvirastossa on valtioneuvostoasiain osasto, oikeusvalvontaosasto ja hallintoyksikkö.

Oikeuskanslerinviraston taloushallinto kuuluu ministeriöiden toimialajaon mukaan valtioneuvoston kanslian tehtäviin ja virasto eräiltä muilta osin oikeusministeriön tehtäviin. Oikeuskanslerinvirasto kuuluu valtioneuvoston kanslian kirjanpitoyksikköön, mutta hoitaa osaltaan itse kirjanpitoyksikölle kuuluvia tehtäviä niiltä osin kuin tehtävien hoitoa ei ole sopimuksella siirretty Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen (Palkeet) tehtäväksi.

Toimintavuosi oli laillisuusvalvonnalle ja oikeuskanslerinvirastolle edelleen kuormittava, sillä vuoden aikana on valmistauduttu virastoa koskevien lakihankkeiden, ylimpien laillisuusvalvojen tehtävienjakouudistuksen ja ilmoittajansuojelulain, toimeenpanoon. Myös vaalikauden lopun kasvanut työtaakka valtioneuvostoasiain valvonnassa sekä käsiteltävien asioiden vaikeutuminen ja laillisuusvalvontaan kohdistuvien odotusten kasvaminen ovat lisänneet työmäärää. Työmäärän hallintaa, asioiden priorisointia ja karsintaa on toteutettu viraston toiminnassa kaikilla tasoilla ja erityisesti viraston johtamisessa ja esihenkilötyössä. Myös määräaikaista lisähenkilöstöä on palkattu.

Valtioneuvoston oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen tehtävien jaosta annettu laki (330/2022) tuli voimaan 1.10.2022. Laissa jaetaan aikaisempaa laajemmin laillisuusvalvojen tehtäviä ja pyritään toteuttamaan tarkoituksenmukainen työnjako laillisuusvalvojen välillä. Toimintakertomusvuonna oikeuskanslerinvirastossa valmisteltiin uudistuksen toimeenpanoa yhteistyössä oikeusasiamiehen kanslian kanssa. Lain voimaan tullessa otettiin käyttöön joustavat menettelyt asioiden siirrossa ja tietojenvaihdossa.

Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta annettu laki (1171/2022) tuli voimaan 1.1.2023. Laissa oikeuskanslerinvirastolle osoitettiin uusi erityistehtävä toimia keskitettynä ulkoisena väärinkäytösten ilmoituskanavana. Lain toimeenpanon edellyttämät resurssit turvattiin oikeuskanslerinvirastolle talousarviossa 0,5 miljoonan euron määrärahalisäyksellä.

Oikeuskanslerin antaa vuosittain kertomuksen toiminnastaan eduskunnalle ja valtioneuvostolle. Oikeuskanslerin kertomus vuodelta 2021 (K 19/2022 vp⁹) ilmoitettiin saapuneeksi eduskunnan 6.9.2022 pidetyssä täysistunnossa.

Laillisuusvalvonnan tulostavoitteet ja niiden toteutuminen

Valtioneuvoston ennakollisessa valvonnassa valtioneuvoston yleisistunnon ja tasavallan presidentin esittelyn listat tarkastetaan valtioneuvoston päätöksentekomenettelyn aikataulun mukaisesti. Tavoitteena on, että ennakollisesta säädösvalvonnasta huolehditaan hyvissä ajoin ennen valtioneuvoston yleisistuntonkäsittelyä, ja se kohdennetaan oikeuskanslerin laillisuusvalvonnan kannalta olennaisimpiin hallituksen esityksiin. Valtioneuvoston tieto- ja lausuntopyyntöihin vastataan joutuisasti.

9 https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/K_19+2022.aspx

Päätöksenteon valvonta	2022 arvio	2022 toteuma	2021 toteuma
valtioneuvoston yleisistunnot	70	75	109
tasavallan presidentin esittelyt	30	40	36
tarkastetut esittelylistat	2 000	2 246	2 130

Lainvalmistelun valvonta	2022 arvio	2022 toteuma	2021 toteuma
lausunnot ministeriöille	100	106	72
ennakkotarkastukset	50	39	33
kuulemiset eduskunnassa	30	24	19

Oikeuskanslerinviraston asianhallintajärjestelmään kirjattiin 141 lausunto- ja kannanotto-pyyntöä tasavallan presidentin, valtioneuvoston ja ministeriöiden säädösehdotuksista ja muista asioista (vuonna 2021 116). Esittelylista-asioihin liittyvä ministeriöiden neuvonta oli viikoittaista. Lisäksi lista-asioihin liittyvät kanteluasiat pyrittiin ratkaisemaan samanaikaisesti listatarkastuksen kanssa. Toimintavuoden aikana lausunnot ministeriöille ja eduskunnalle sekä hallituksen neuvotteluihin osallistuminen työllistivät oikeuskansleria merkittäväällä tavalla edellisen vuoden tapaan.

Kanteluasioiden käsittelyssä tavoitteena oli kohdentaa valvontaa rakenteellisiin kysymyksiin ja tavoitella yksittäisissä kanteluasioissa laillisuusvalvonnallisesti vaikuttavinta tulosta. Kantelut, jotka eivät edellyttäneet selvittämistoimia, oli pyrkimys ratkaista kolmen kuukauden kuluessa asioiden vireille tulosta ja kantelut ylipäätään viimeistään vuoden kuluessa niiden vireille tulosta, ellei asian käsittelyn viipymiseen ollut erityistä hyväksyttävää syytä.

Kanteluasiat	2022 arvio	2022 toteuma	2021 toteuma
saapuneet	2 800	1 654	2 304
ratkaistut	2 800	1 862	2 373

Toimintavuoden päättyessä käsiteltävänä oli 120 yli vuoden vireillä ollutta kanteluasiaa, kun edellisenä vuonna niitä oli 109. Selvittämistoimia edellyttäneitä kanteluasioita oli 1 046 (vuonna 2021 1328). Niissä tehtiin 170 seuraamusratkaisua (vuonna 2021 126). Seuraamusratkaisujen osuus kaikista selvittämistoimia edellyttäneissä kanteluasioissa tehdyistä ratkaisuista oli näin ollen 16 prosenttia (vuonna 2021 9,5 %). Kanteluasioita ratkaistiin enemmän kuin niitä tuli vireille, joten vireillä olevien kanteluasioiden määrä ei

toimintavuoden aikana lisääntynyt. Asetettujen käsittelyaikatavoitteiden toteutumista vaikeutti Covid-19 –epidemian aiheuttama vuosien 2020 ja 2021 lisätyömäärä, jota edelleen kanteluasioissa purettiin. Vuonna 2022 Covid-kanteluja tuli vireille enää 116.

Omat aloitteet ja tarkastustoiminta	2022 arvio	2022 toteuma	2021 toteuma
aloitteet	20	30	18
laillisuusvalvontakäynnit	15	8	4
rangaistustuomioiden tarkastus	4 000	4 016	3 930

Rangaistustuomioiden tarkastamista koskevat asiat pyritään käsittelemään joutuisasti siten, että tutkittavaksi otetun asian käsittely ei oikeuskanslerinvirastosta riippuvista syistä kestä yli vuotta asian vireille tulosta. Asetetun käsittelyaikatavoitteen saavuttamiseksi asiar ryhmän asioiden ruuhkautuminen on nyt purettu.

Laillisuusvalvontakäyntien määrä jäi arvioitua vähäisemmäksi. Oma-aloitteista laillisuusvalvontaa vähennettiin lisääntyneen työmäärän hallitsemiseksi.

Tuomarien virkarikosasiat	2022 arvio	2022 toteuma	2021 toteuma
vireille tulleet	60	61	31
ratkaistut	60	55	44

Syyttäjien virkarikosasiat	2022 arvio	2022 toteuma	2021 toteuma
vireille tulleet	20	14	15
ratkaistut	20	20	18

Vireille tulevien virkarikosasioiden määrä riippuu niitä koskevien oikeuskanslerille tulevien ilmoitusten määrästä. Ilmoituksia tuomarien tekemäksi epäiltyjä virkarikoksia koskevista asioista tuli etenkin poliisilta aiempiin vuosiin perustunutta ennustetta vähemmän.

Virkarikosasiat pyritään käsittelemään niiden luonteen vuoksi viivytyksettä.

Asianajajien, julkisten oikeus- avustajien ja luvansaaneiden oikeudenkäyntiavustajien valvonta	2022 arvio	2022 toteuma	2021 toteuma
saapuneet	800	746	744
tutkitut	800	755	740

Jos asianajajan, julkisen oikeusavustajan tai luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan toiminnasta kannellaan suoraan oikeuskanslerille, muut kuin selvästi perusteettomat kantelut siirretään viivytyksettä, viimeistään kolmen kuukauden kuluessa asioiden vireille tulosta, Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimivan valvontalautakunnan käsiteltäviksi.

Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimivan valvontalautakunnan valvonta-asioissa tekemät päätökset tarkastetaan joutuisasti niin, että tarvittaessa ehditään valittaa päätöksestä sille säädetyn määräajan kuluessa.

Jos asianajajan, julkisen oikeusavustajan tai luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan toiminnasta kannellaan oikeuskanslerille sen jälkeen, kun Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimiva valvontalautakunta on jo ratkaissut asian, kantelu pyritään ratkaisemaan samanaikaisesti valvontalautakunnan päätösten tarkastamisen kanssa.

Henkilöstö- ja työyhteisötavoitteet

Tulostavoitteena oli kehittää tavoitteellisesti koko viraston osaamista. Viraston koulutus-työryhmä kokoontui vuoden aikana aktiivisesti ja järjesti useita viraston sisäisiä koulutustilaisuuksia mm. ympäristöperusoikeudesta, julkisuus-, tietosuoja- ja tiedonhallintalainsäädännöstä, hallinnon automaattisesta päätöksenteosta ja rakenteellisesta laillisuusvalvonnasta. Yhteistyötä osaamisen kehittämisessä eri sidosryhmien kanssa. Myös osallistuminen ulkopuolisiin koulutuksiin vilkastui (mm. julkiset hankinnat). Koulutukseen ja kehittämiseen käytettiin keskimäärin 0,7 työpäivää (vuonna 2021 0,1 työpäivää ja vuonna 2020 0,7 työpäivää) ja 223,90 euroa (2021 143,4 euroa ja 2020 234,1 euroa) henkilötyövuotta kohden.

Tavoitteena oli kehittää osallistavaa, innostavaa ja valmentavaa johtamista sekä vahvistaa työhyvinvointia ja työyhteisönä toimimista yhdessä johtamisen toimintatavalla, vuorovaikutuksen tehostamisella ja työn kuormittavuuden hallinnalla. Virastossa vuonna tehdyn työpaikkaselvityksen perusteella toteutettiin yhteistyössä työterveyshuollon kanssa erityistoimia muutokseen valmistautumiseksi (mm. muutostukiryhmät). Syksyllä tehtiin

perinteinen VMBaro työtyytyväisyystutkimus, jonka tulokset olivat parantuneet aikaisempaan verrattuna. Myös kyselyn vastausprosentti nousi aikaisemmasta. Työkuormaa purkamaan rekrytointiin tilapäistä lisähenkilöstöä.

Muut tulostavoitteet

Viraston verkkosivujen tekninen, visuaalinen ja sisällöllinen uudistus toteutettiin toimintavuonna. Uudistuksessa parannettiin merkittävästi laillisuusvalvontaratkaisujen hakutoimintoa.

Voimavarat

Henkilöstö	2020	2021	2022	vuosimuutos %
Henkilöstömäärä	32	39	34	-12,8
naiset	24	29	24	-14,3
miehet	8	11	10	-9,1
Henkilötyövuodet	31,8	35,00	36,5	4,4
Keski-ikä	51,0	47,7	49,4	3,5
naiset	50,2	49,0	50,3	2,6
miehet	53,5	44,5	47,1	6,0

Vuoden 2022 lopussa oikeuskanslerinviraston henkilöstömäärä oli valtion henkilöstötietojärjestelmän (Tahti) mukaan 34 sisältäen korkeakouluharjoittelijan. Muutosta vuoden takaiseen oli -12,8 prosenttia. Henkilöstöstä vakinaisia oli 31 ja määräaikaisia 3. Kaikki olivat kokoaikaisia. Henkilöstön keski-ikä nousi viime vuoteen verrattuna. Toimintavuonna yksi henkilö siirtyi eläkkeelle. Eläkkeelle siirtyneen notaarin virkanimike muutettiin esittelijän viraksi. Uusia vakinaisia henkilöitä palkattiin yksi ja määräaikaisia viisi. Korkeakouluharjoittelijoina toimintavuoden aikana oli neljä eri henkilöä.

Henkilöstömäärät ikäluokittain	2020	2021	2022	Vuosi­muutos %
–24	0	1	0	-100
25–30	0	3	4	33,3
35–44	8	8	4	-50
45–54	16	19	17	-10,5
55–64	7	7	9	12,5
65–	1	1	0	-100,0

Henkilöstömäärät koulutusasteen ja sukupuolen mukaan	2020 Naiset	2020 Miehet	2021 Naiset	2021 Miehet	2022 Naiset	2022 Miehet
Ylempi korkeakouluaste	15	8	23	9	17	10
Alempi korkeakouluaste	5	0	3	2	4	0
Alin korkea-aste	0	0	1	0	0	0
Keskiaste	1	0	1	0	1	0
Muu koulutus	2	0	1	0	2	0

Sairauspoissaoloja oli 11,5 työpäivää/henkilötyövuosi (Vuonna 2021 9,9 ja vuonna 2020 7,2). Lyhyiden sairauspoissaolotapausten (1-3 päivää) osuus oli 71,7 prosenttia kaikista sairaustapauksista. Terveysprosentti eli ilman sairauspoissaoloja olleiden henkilöiden lukumäärän prosenttiosuus kasvoi 38,2 prosenttiin. Työtaturmia tapahtui yksi.

Henkilöstön omaehtoista työ- ja toimintakykyä sekä hyvinvointia edistävää toimintaa tuettiin edellisten vuosien tapaan liikunta- ja kulttuurietuuksin. Uutena palveluna otettiin käyttöön ePassin hyvinvointietuus. Virastossa järjestettiin yksi henkilöstön virkistystapahtuma alkusyksystä sekä yhteinen työhyvinvointipäivä marraskuussa.

Määrärahat (euroa)	Virastolle myönnetyt	Edelliseltä vuodelta siirtyneet	Viraston käyttämät	Palkkaus- menot	Muut toiminta- menot
2020	3 513 000	1 375 261	3 565 021	2 863 562	701 459
2021	3 912 000	1 323 241	3 815 966	3 151 228	664 738
2022	3 852 000	1 509 641	3 968 023	3 319 169	648 854

Oikeuskanslerinvirastolle myönnetyt määrärahat ovat valtion talousarviossa valtioneuvoston kanslian pääluokkaan 23 kuuluvan luvun 30. Oikeuskanslerinvirasto momentilla 01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v).

Vuonna 2022 palkkausmenot olivat 83,6 prosenttia ja muut toimintamenot 16,4 prosenttia (2021 17,4 prosenttia) viraston kokonaismenoista.

Varainhoitovuoden päätyttyä käyttämätön osa siirtomäärärahasta siirretään seuraavalle varainhoitovuodelle käytettäväksi. Vuodelle 2023 toimintamenomäärärahoja siirtyi 1,4 miljoonaa euroa.

Sisäisen valvonnan arviointi ja vahvistuslausuma

Oikeuskanslerinviraston johdon valvontavastuu ja valvontatehtävät on säännelty oikeuskansleria ja oikeuskanslerinvirastoa koskevissa säännöksissä, oikeuskanslerinviraston työjärjestyksessä ja valtioneuvoston kanslian taloussäännössä, joka sisältää oikeuskanslerinvirastoa koskevia määräyksiä.

Viraston johdon ja osastopäälliköiden valvontavastuu ja valvontatehtävät sekä viraston sisäiset ohjeet yhdessä asianmukaisten välineiden sekä asiankulkua- ja hyväksymisprosessien kanssa ovat keskeisin osa viraston sisäistä valvontaa. Sen avulla varmistetaan viraston tavoitteiden saavuttaminen, omaisuuden turvaaminen sekä voimavarojen tehokas ja taloudellinen käyttö.

Viraston johto on todennut, että viraston sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskien hallinta täyttää sille valtion talousarviosta annetun asetuksen 69 ja 69 a §:ssä säädetyt vaatimukset. Varsinaisen valtion talousarviosta annetun asetuksen 70 §:ssä tarkoitetun sisäisen tarkastuksen järjestämistä ei ole pidetty oikeuskanslerinvirastossa tarpeellisenä viraston pienen koon vuoksi.

Viraston toiminnassa ei ole havaittu väärinkäytöksiä.

8 Allekirjoitus

Olemme tänään hyväksyneet oikeuskanslerinviraston vuoden 2022 tilinpäätöksen.

Helsingissä 15. päivänä helmikuuta 2023

Tuomas Pöysti
Oikeuskansleri

Tuula Majuri
Kansliapäällikkö

SNELLMANINKATU 1, HELSINKI
PL 23, 00023 VALTIONEUUVOSTO
p. 0295 16001
info@vnk.fi
vnk.fi/julkaisut

ISBN PDF 978-952-383-393-7
ISSN PDF 2490-1164